Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Super secunda parte Digesti veteris

Albericus <de Rosate>

[Pavia], 18. März 1499

Incipit [liber] .xv. de peculio

urn:nbn:de:bsz:31-298570

Visual Library

qđ in diem.§.ſi rẽm,vbi vtet̃ in exequutõe ſentẽtie ⁊ eſt notãdū vt dicit glo.ꝙ eſt hic ſpeciale ꝙ ꝑemptoria opponat̃ poſt ſniam. ¶ Alij caſus notant in glo.⁊ plenius. C.de iur.⁊ fac.igno.l.i.⁊ ibi de hoc dixi. ¶ Querit glo.an huic exceptioni poſſit renũcia ri.⁊ dicit ꝙ non quia ẽ odioſa.⁊ ad hoc facit quod no. C.e.l.viij. ſecus eſt in excep.velleia.que eſt fauorabilis vt.j.ad velleia.l.fi.§. penul.⁊ ibi de hoc. ¶ Item querit glo.quid ſi dixit ſe emancipa tum.an vti poterit hac excep.glo.non ſoluit. domin⁹ Ri.ʒ.tene bat ꝙ ſic ⁊ imputet ſibi creditor qui debuit petere exhiberi ſibi in ſtrumentū emãcipatõis.vt.C.de teſtib⁹.auctẽ.ſi vero dicat̃ Ri.ʒ.⁊ alij doctores cõĩter tenent cõtrarium per.l.i.C.e.vbi de hoc ꝑ Ci. ⁊ alios.⁊ ꝓ hoc.ē.ꝙ cū eo.l.ſed ſi ex parte.§.interdū.⁊.l.penul.⁊ hanc opiñ.ʒ ſpeculator de emp.⁊ ven.§.reſtat.prima colũna.verſ. hoc etiam ſcias.⁊ ver.ſequẽ.qđ tamen intelligas ſm.l.penulti.⁊ qđ ibi no.j.e. ¶ Sed que eſt rõ huius.l.dicit Guil.ꝙ cõſideran de ſunt exceptiões.nam ẽ exceptio nullitatis ⁊ illa põt opponi poſt ſentẽtiam.j.de appel.l.ſi expreſſim de ſenſu.l.i.§.i.⁊.C.de ꝓcura.l. ij.vbi de hoc quedam ſunt exceptiones que mere dant̃ ꝓpter ꝑ ſonas ⁊ iſte etiam poſſunt opponi poſt ſententiã vt hic ſunt ⁊ alie exceptiones que cõcernunt equitatem actionis de qua agit̃.⁊ ille debent ꝓponi ante ſentẽtiam.j.de doli exceptione.l.quia equitate. ¶ Sed que eſt ratio ꝙ ille que cõcernunt rem non poſſunt poſt ſententiam ꝓponi.dicit ꝙ ratio eſt quia perſona ſemper remanet nec per ſentẽtiam mutat̃ ſtatus perſone ſed vt cõcernit rem vide tur res mutata per ſentẽtiam vt.C.de vſur.rei iudi.l.fi.⁊ iđ opor tet ꝙ ꝓponat̃ ante ſentẽtiam ꝓ hoc.j.de verbo.obl.l.cū qui ita.§. fi.Guil. ¶ Sed hec ratio non videtur bona quia ſic per ſenten tiam fit mutatio rei ꝑ accidentem noue actiõis in factum vt no. d.l.fi.de vſur.rei iudi.Ita ⁊ primo que incipit tenet illa actio no ua in factum vt infra ti.pri.l.iij.§.idem ſcribit dic ergo ꝙ eſt ſpe ciale ſm glo.in hac exceptione odio macedo.vt vellei.fauore mu lierum.⁊ facit qđ no. Roffre.ti.de ſenatuſcõ.vellei. Ray.

r **I tamen.** ¶ Ibi nõ erit in pecunia poſtea mutuata ⁊ dic vt dixi.ē.de pigno. ac.l.gracchus.⁊ de ꝓcur.l.filiuſfa.§.inuitus in glo.pa ratur in fi.Sol.hic verſat̃ dãnum illi cui reuocatur mandatum ibi non ſm Dy.vel dic hic in eo qui cõtraxit proprio nomine.Ibi in eo qui cõtrahit nomine domini ⁊ repitat eius ꝑ ſonam ſm Pe.C.man.l.mandatū.⁊ per Ja.de bel.j.qđ iuſſu.l. i.§.i.vel dic ſm eundẽ Ja.ꝙ hic ⁊ ibi non fit preiudicium igno ranti qui mandatum ſuſcepit.ʒ ibi non valeat manumiſſio quo ad ſeruum ⁊ ſic non eſt contra.vel dic ꝙ in totum dependebat a mandatis ⁊ eius effectus vnde mirū ſi per penitẽ impedit̃ ſecus ſi totum non dependet ab eo vt plene dixi.ē.ſi cer.pe.l.cum qui in prouincia.

f **Ilium.** Ibi nepotez in poteſtate mea. Ibi ſer uare debere nec ob.j.de teſta.tu.l.qđ ſi nepotes vt ibi plene dixi. ¶ Glo.opponit duob⁹ modis ⁊ non ſoluit primo de.l.apud filium de man. vindic.Sol.hic auctorat̃ tãquam priuatus ibi tãquam publicus magiſtratus ar.ſupra de his qui ſunt ſui vel alij iuris.l.filius. ¶ Scđo oppo.de.l.qđ noſtrũ ſupra de vſufruc.Sol.hic filius hunc cõtractum ſuo nomine non poterat exercere Ibi poterat ʒ det vſufructum alio modo ꝙ habeat Vel dic vbi impedimentū inſurgit ꝓpter defectum conſenſus qui non poteſt facere nec faci enti conſentire vbi ꝓpter defectum perſone tunc aut cõtingit pro pter aliud impedimentum iuris.⁊ qui non poteſt facere poteſt fa cienti conſentire.Si vero propter impedimentum cõſiſtens in per ſona ex quo pariter impedit vtrunqꝫ.quia non poteſt facere nec facienti conſentire vt hic.⁊ dic vt infra de regu.iur.l.aliud.⁊ dixi ſupra de adop.l.poſt mortem.§.fi.⁊ de ma.vin.l.pater.§.fi. ¶ Et adducuntur predicta ad queſtionem ſi ſtatuto caueatur ꝙ minor.xxv.annis non poſſunt eſſe de conſilio.an aliquis minor poſſit eſſe elector conſiliariorum conſilij.⁊ hic argumen. eſt ꝙ non.⁊ ad hoc.C.de here.ti.l.ſecunda.⁊ extra de heret.c.ex cõmunicamus.§.credentes.Oldra. ¶ Ultimo inducit Guil. hanc.l.ad queſtionem an ſecũdus emphiteota ſi vult vendere te neatur requirere conſenſum primi domini vel emphiteotã a quo cauſam habet ⁊ tenet ꝙ primi domini.⁊ ꝓ hoc de acquir.here.l. filiuſfamilias.⁊ de hoc no.⁊ dixi.C.de iure emphi.l.fi.⁊ inſti.loca ti.§.adeo.

n **Ihil intereſt.** Ibi primatus maior ibi ſe natuſcon.macedoñ.⁊ ad fi.glo.adde.de hoc dicto vt plene no.⁊ dixi.C.ex qui.ca.ma.l.reſpublica.in glo.parua.

r **I filiusfa.** Ad fi.glo.adde quod facit.ē. de conſtitu.pecu.l.ticius.⁊ qđ no.j.rem ra.ha.l.enim.§.i.per docto.C.ſi certũ pe tatur.l.abſentis.⁊ facit in clementinis de procurato. c.i.cum ibi notatis.

f **Ilius.** Ibi tenebitur nec vlla exceptio ſibi da tur ⁊ no.ꝙ onus patris ẽ dotare filiã vt.C.de dotis ꝓmiſ.l.fi.⁊ ibi de hoc no.⁊ dixi ma ter autem non tenetur.vt.C.de iure do.l.mater.niſi in caſu quãdo eſt heretica ⁊ filia catholica vt.C.de heret.l.co gnouimus.⁊ no.per Arch.xxiij.q.ij.c.viij.

c **Reditorem.** Qui mutuanit filiofa.con tra macedo.⁊ ſm hoc vſi. plane alio caſu loquitur ſcʒ quando contractus cum filio celebratus licitus fuit.nam ſi contra macedo. celebratus non tenetur pater de peculio vt.C.e.l.penul.vel dic ꝙ tota lex loquitur in contractu licito.ſed in primo caſu non põt ac cedere fideiuſſor nomine obligationis ꝯtracte in ꝑſonam filij.nul la enim ſupereſt mortuo filio in perſona eius ꝙ non ſupereſt in he reditate non vt.l.qui contra.j.de fideiuſſo.quia filiuſfamilias ſʒ hec iura non haberet heredem vt.j.de ca.pec.l.i.⁊.ij.⁊ ſic nulla ẽ obligatio ad perſonam filij reſpectu is cui poſſit accedere fideiuſ ſor ꝙ adhuc illa ſupeſt ⁊ ſic loqt̃ v.plane.⁊.j.ē fideiuſ.l.plane.ibi ſi poſſe noie filij.ibi accedat nec ob.ē.e.l.ſed ⁊ ſi ꝑ.§.non ſolũ ꝙ ibi filius viuebat hic mortuus eſt.⁊ rõ no.j.de ca.pe.l.pater qui ca ſtrenſe in prin.in glo.magna ⁊ dic vt ibi notatur. Ibi competit.ē. alias celebrato licito contractu cum filio non iſto caſu vt dicta.l. penul.C.e.vel dic in hoc caſu queri per dationem fideiuſſi videa tur contractus approbatus vt.e.l.ſed iul.§.penul.⁊.l.ſed ⁊ ſi pa ter ꝙ poſſet habere locum viuente filio.Sʒ eo mortuo nullo mo do quia nulla ſupereſt obligatio cui fideiuſſor accedit vt dicta.l. qui contra.j.de fideiuſſoribus.⁊ ſupra dixi.Old.in glo.alterius contractus in fine prima tulo. Ra.

i **Alianus.** Alias incipit excepẽ paria ſunt ſcire ⁊ ſcire debere hoc dicit nõ ob.ē.e.l.ſed iul.§.ſi duos vt ibi no.⁊ vide notata ꝑ doc.C.e.l.i.Et potes dicere aliquando certum eſt ꝙ credit cum patremfamilias ex iuſta cauſa aliquãdo aũt eſt ꝙ ſcit cum filiumfami.⁊ hoc caſu ſemper obſtat exceptio vt hac.l.⁊ iſte caſus eſt planus ⁊ primum caſum ꝙ iuſte credidit cum patrẽ familias potes declarare quia oſtendit ſibi inſtrumentū emanci pationis quod tamẽ erat falſum.vel quia ſic publice credebatur vt.C.e.l.iij.⁊.l.zenodorus. Aliquando credit cum patremfami.ſʒ non iuſta cauſa vt quia credit ſoli aſſertioni filij de quo dic vt di xi.ē.e.l.tam ⁊ ſi.quidam tamen diſtinguunt aut filius fuit in dolo ⁊ ceſſat macedo.quia dolus culpe preponderat vt.l.item ſi obſte trix.ē.ad.l.aquil.alias non ceſſat. Jaco.de are.⁊ Ri.ʒ.tenent quod ſemper obſtet exceptio macedo.quia non debuit credere filio aſſe renti ſe emancipatum niſi oſtenderetur inſtrumentum emãcipatio nis ſed vbi oſtendit dic ſed falſum quia tunc ꝓcedere poſſet pro pter dolum ꝙ exceptio ceſſaret.ſi vero dubitatur vtrum iuſta cã ductus credebat cum patremfami.tunc ſi potuit ſcire inquirendo obſtat exceptio vt hac.l.ſi non tunc ceſſat exceptio.⁊ ſic intelligi põt ꝙ hic no.⁊.C.e.l.i.⁊ dicta.l.tã ⁊ ſi.ē.e.

¶ Explicit liber.xiiij.Et incipit.xv.de peculio.

¶ Super rubrica vide Azo. in ſumma ⁊ Roffre. eo. ti. ⁊ extra de peculio clericorum. ⁊ per Goffre. Hoſti. in ſumma. e. ti. ⁊ p ſpec. ¶ Quot modis ſumatur peculium habes hic in glo. rubrice. et plene in alphabeto dictione peculium. ⁊ vide. C. de inoffi. teſta. l. ſi. ⁊ ꝟ. de verbo. ſigni. l. paterfami. an iſta de peculio exercitoria ⁊ ſimiles ſint ꝓpria nomina actionum vel adiectiões aliarum actionum no. ⁊ dixi. ꝟ. de exercitori. l. ſi tamē. §. vltimo. ⁊ ꝟ. e. l. iij. §. ſi ſeruus. §. fi. Continuatio ad ſuperiora. ꝟ. e. l. i. ⁊ verba edicti. ⁊ ꝙ maſculinum ꝯcipit femininum impubes tenetur quādo factus eſt locupletior. e. l. §. ſi cum impubere. poteſtatis verbum quomō intelligatur. e. l. §. poteſtatis. an fructuarius teneatur ex contractu ſui ꝟ. e. l. §. In ſeruo hereditario habet locum de peculio. ꝟ. e. l. licet. ¶ An pupillus ex contractu ſerui teneatur. e. l. §. ſi filius. ¶ An ex mandato ſerui dominus obligetur. e. l. §. ſi ſeruus. ⁊ vbi nō valet compromiſſum nec arbitriū ex eo ſequutum ſi filius fideiubeat vel compromittat an pater teneatur. e. l. §. ſed ſi filius. Et an filius coram arbitro litigare poſſit ſine ꝯſenſu patris an filio ꝯdemnato teneatur pater. e. l. §. idem ſcribit. Et ꝙ in iudicio quaſi cōtrahitur ⁊ an inſpiciatur origo vel ſententia ex furto facto per filiuꝫ pat teneatur. e. l. §. ex furtiua an pater teneatur de geſtis p filium i magiſtratu. e. l. §. fi. Quid ſit peculium. ꝟ. e. l. peculium. ⁊ ꝙ re nō verbis augetur ⁊ an exigatur ſcientia domini. Quomō per eos alienum minuatur peculium. e. l. §. ſi here alieno. ⁊ an feudum apertum in dominum per feloniam vaſalli ſi ſibi non auferat a domino ſit nouum vel antiquum de peculio vicarij. e. l. §. fi. an pater vel dominus teneatur ex depoſito facto penes filium vel ſeruuꝫ. ꝟ. e. l. depoſitu. An ex iuramento delato per filium patri teneatur. e. l. §. i. diffinitio peculij. e. l. §. fi. e. l. ſe. an pupillus vel furioſus poſſit peculium concedere. ꝟ. e. l. ꝗmberonis. an peculium debeat neceſſario cōcedi a dño vel ſufficiat ſi nō adimat. §. ſunt quidā ⁊ an idem in ꝯceſſione libere adminiſtratiōis an pupillus vel furioſus poſſit hic peculium. e. l. §. pupillum. Quod omnes res poſſunt eſſe in peculio. e. l. §. fi. Et an appellatōe mobilium contineant̄ nomina debitorum. peculium non conſtituit̄ verbis ſed traditione. ꝟ. e. l. non ſtatim ⁊ an preſumatur traditio facta ⁊ ꝙ non ſic de facili ſit datio ſicut ablatio. Et an bannitus ad inſtantiam creditorum eis volentibus eximi poſſit de banno. damnum datum per ſeruum domino deducitur de peculio. ꝟ. e. l. ſed ſi damnum de peculio deducit̄ debitum domino ⁊ eius ſubiectis vel ad eius curam ſpectantibus. e. l. viꝫ ad. §. ſi ipſe ſeruus. ſi ſeruus ſe precipitat vel occidit dominus non deducit. e. l. §. ſuper. Et an licitum ſit alicui in ſe ſeuire. Et ſi clericus ſeipſum vulnerat an ſit excōmunicatus ꝙ melior ē conditio prius ad ſniam venientis. ꝟ. e. l. ſi non. Quomō dominꝰ ꝯuentus actione noxali ſibi debitū deducat. ꝟ. e. l. ſi noxali. ¶ An quod dominus ſemel deduxit poſſit amplius deducere. e. l. §. eſt autē ꝗnis. Et an debitor quantitatis reſpectu ſpeciei liberetur per interitū ſpēi. Et an dominus poſſit ſibi debitū deducere in vna re ꝗꝫ velit ꝙ facit an in vna re quarta deducatur. ⁊ an mulier que petijt dotem per. l. vbi ſi res ſibi aſſignat̄ pereant iterum peti poſſit ⁊ de ſignificato huius dictionis aſſignare. Si ꝯuentus de peculio poteſt alia via ſibi conſulere ad ſibi debitum illud non deducit. e. l. §. quod autē. Quādo ē cōmunio ſua ⁊ peculij vel alterius tantum. quomodo debitum deducatur. e. l. §. fi. ⁊ legibus ſequentibus. Si dominus rei date in emphiteoſim decedat pluribus relictis heredibus ⁊ emphiteota velit vendere ⁊ vnus heredum velit emere ⁊ alij vēditōi ꝯſentire an ille qui vult emere debeat habere totam vel partem ſuam tantum. ꝟ. e. l. item cū ſiſō. ¶ Quō directe actiones per ceſſionem non transeant. ꝟ. e. l. quis ergo caſus. ⁊ de ſignificato huius dictionis concedo an importat dominiū. Et an vendens locum vel caſtrum videat̄ vendere penſionē ⁊ ficta que ibi habet. Quomō deducat̄ domino debitū de peculio ordinariorū ⁊ vicariorū. ꝟ. e. l. ſi ſeruus. ⁊ quis dicitur dominus ſolum rōne preheminētie. quod facit ad ꝗnē vroris que relicta ē domina maſſaria ⁊ vſufructuaria ex pſona ſerui dotalis pōt eſſe penes maritū duplicis generis peculiū enim vnuꝫ ſpectans ad eū ⁊ aliud ad vxorem. ꝟ. e. l. huic queritur. §. poteſt autē. Et quaſr tunc ꝺ peculio teneat̄ ⁊ qd de ꝓprietario vel fructuario vel duobꝰ ſociis ſi peculio ꝯputat̄ ꝙ dñs ex dolo tenet̄. ꝟ. e. l. ſumma. de tu. vel cura. vel ꝓcur. an teneat̄ minor vel dñs. e. l. §. ſi dolo. Qō dñs cogat̄ poſſe ⁊ pi ſuſcipere act. de peculio. e. l. §. fi. Et an quis cogatur preciſe litē ꝯte. ꝗꝫ in cā noxali fiat miſſio ex ſo decreto infra e. l. edium. Et an curator furioſi poſſit cōcedere adminiſtrationeꝫ peculij. ꝟ. e. l. curator. an veſtimenta ſint in peculio. ⁊ an de famulo recedenti poſſint auferri veſtes. Et an vxor mortuo viro lucret̄ veſtes. Quō dominꝰ tenet̄ ex doloſo cōmiſſo circa peculiū. ꝟ. e. l. ſi ſemel ſeruo alienato cōtra quem detur actio. ꝟ. e. l. ⁊ ancillarū. §. ſi ſeruus cōtrahens cum ſeruo plurium qualiter cōtra eos agat. e. l. §. ſi quis cum ſeruo. Et ſi emphiteota decedat qui tenebat rem a duobus ⁊ inſtituit eos heredes. an vnus ſit emphiteota aliquꝰ. Seruus obligat dñum inuitum de peculio. ꝟ. e. l. ſi quis ſeruuꝫ. §. etiam. ſufficit habere eo tempe ſententie lꝫ non haberet tpe lit ꝯte. ꝟ. e. l. queſitum. ¶ Quomō ꝯueniant̄ heredes domini vel pris ꝺ peculio. e. l. §. ſi cum ex parte. Et an quis poſſit cōueniri ex ꝓpria obligōne ⁊ hereditaria ex eodem debito. Is qui ſuccubuit poſtea aucto peculio agere poteſt. e. l. §. is qui. ¶ An electio vnius actionis preiudicet in alia. e. l. §. ſi ānua. Quod replicatio habeat naturam actionis. e. l. §. in dolo. Et an venditor ſerui teneat̄ de peculio. an vno cōuento ceteri liberentur. ꝟ. e. l. ſi ex duobus. cuius tpis cōſideratur peculium. e. l. §. in hoc autē. An vendito ſeruo videatur venditum peculiū ſicut acceſſoriū. e. l. §. fi. Quod talis libellus adminatur. peto rem ⁊ ſi non reſtituis peto eſtimationē. ꝟ. e. l. in bone fidei. Quod emptor ſerui cōueniatur de peculio ꝙ eſt penes venditorem. ꝟ. e. l. ſi creditor. §. ſeruum cōem. An actio ad exhiben. ⁊ rei ven. poſſunt ſimul ꝓponi. ꝟ. e. depoſi. de ordinario ⁊ vicario e. l. §. ſi ſtichus. vnde dicatur peculium. ꝟ. e. l. peculium ex eo. ⁊ facit ſi pater dedit filio de alimenta ⁊ ipſe partuliꝫant an habeat precipuum a fratribus ꝙ peculium naſcitur creſcit decreſcit ⁊ morit̄ ꝟ. e. l. peculium naſcitur. Quod ſeruus ſolum naturaliter obligat̄ ⁊ abuſiue dicit̄ debere vel ſibi deberi. ꝟ. e. l. nec ſeruꝰ. In arrogatoꝛ datur actio de peculio. ꝟ. e. l. in arrogatoꝛ. Et an monaſterium teneatur ex cōtractibus monaci. contra hens cum filio habet cum obligatum ⁊ patrem. ꝟ. e. l. ſi quis cum filio de libera adminiſtratione peculij. an veniat in generali cōmiſſione. ꝟ. e. l. qui peculium. Et quid veniat in generali cōmiſſione vicarij eꝑi. vtrum lite cōte. cum vno alter liberet̄. e. l. quotiens. §. ſi creditor. Quomō perdatur libera peculij adminiſtratio. ꝟ. e. l. libera. Et an dicatur quis ſcire ꝙ vehementer oppinatur. an teneatur ſententia vel decretū ex iniuſta cā. ꝟ. e. l. eo tempore. Et an ꝓ debito cōditionali fiat miſſio in poſſ. de ſignificato dictiōis. extra. e. l. §. ſeruus. Et de modo relinquendi ſpurio filio per patrem ꝙ dubius eſt litis euentus ⁊ bel li. ꝟ. e. l. qō debetur. ⁊ qui tenet̄ eo ꝙ habet act. cedendo liberat̄ de priuilegio domini ꝙ ceteris preferat̄ in reuocatione dominus an ꝓximior agnatus qui ex cōſuetudine admittit̄ ad recuperandum. ¶ De priuilegio cruce ſignatorū debi. ex mente eum qui volebat agere de peculio. ꝟ. e. l. as cuꝫ quo ꝙ filius pōt fideiubere apud dominum infra. e. l. ꝙ ſeruus.

Rdinarium. ¶ Ibi eorum filiorꝫ vel ſeruorū. Ibi quis cōtracꝰ in glo. ſed nōne in fi. immo dic verius ꝙ ibi ex contractu obligantur inſolidum hic vero ex iuſſu. ⁊ hoc notabiliter dicit littera qui tribuunt actionē. Riꝫ. ¶ Eſt autē triplex hoc edictum. i. ex hoc edicto poteſt agi triꝑliciter ſciꝫ de peculio quatenus eſt in peculio de in rem verſo quatenus eſt verſuꝫ ⁊ ꝙ iuſſu quatenus eſt iuſſum. ¶ In glo. hoc ideo in fi. dic vt no. inſti. ꝙ cum eo. §. in rem. auci. circa fi. verba ibi talia ſunt ſubaudi de eo negocio ⁊ ē ſimile. ꝟ. ij. in rubrica de eo. Ibi ob eum filiā familias vel ancillam puberem. Ibi actio non ex vi interpretationis ſed virtutis euſdem rationis que eſt indifferens ad vtrunqꝫ ſexum. vt. ꝟ. de cōſti. pecu. §. i. vbi de hoc dixi ſatis. nec ob. qō no. ꝟ. de ver. ſi. l. i. cum ibi notatis. ¶ Si cum impubere. Ibi ſi locupletius ſubaudi ⁊ inquātum ſm veram lecturam. Ray. ¶ In glo. nota caſum in fi. prima vera vt no. C. qō cum eo. l. ancillaꝫ. Ray. Sed Riꝫ. tenebat finem huius glo. arg. cōtra. infra. e. l. ex facto. ⁊ ſo. ma. l. ſi cum dotem. §. fi. ¶ Poteſtatis ibi quereſeruo infra de ver. ſig. l. poteſtatis. Ibi cōuenire vos domini. Ibi alieni ſunt non ob. ꝟ. de nego. ge. l. ſi liber. vt ibi no. in glo. immo nō magis in fi. ⁊ ſic cum vtroqꝫ agit̄ vt ſequit̄ in tex. l. ex ea cauſa ꝑita vt re ⁊ opera.

l **Iacet.** ¶ Ibi ante additã hereditatẽ ⁊ tunc daſ in heredem poſtea adeuntem. Ibi ſubſtituimus ſeruũ cum libertate. Ibi ⁊ de in rem verſo ex pſona hereditaria non ſua vt in glo. vt. j. Ibi cũ ſucceſſit ⁊ dic obligauit hereditatẽ que repreſentat pſonam defuncti vt inſti. de here. inſti. §. ſeruus. ⁊ de acquir. re. do. l. hereditas pui. Ibi cõueniſ ex cõtractu huius ſerui. Ibi de peculio actiõe in hoc verũ in acquirendis non in acquiſitis. ar. C. de acquir. poſſ. l. fi. Ibi cõceſſum expreſſo curatore furioſi. Ibi ne habeat per qð tacite vr cõceſſum vt habeat in querendis non in queſitis vt dixi in glo. vt hic in fi. q: ibi non ↄcediſ peculium ſed peculij adminiſtratio ſic ⁊ prefectus cõcedit adminiſtrationẽ defenſorem ciuitatis non tamen cum eligit in aucten. de defen. ci. §. de cetero. ⁊ §. non habere. ¶ Si filius. Ibi interueniant ꝓ extraneo. Ibi non obligaſ dominus. ſecus in re peculiari vt ꝓ creditore peculiari ⁊ hoc ſequitur ⁊ facit quod no. j. de duobus reis. l. ex duobus reis in prin. ¶ Iul. Ibi functus ſit ꝓ extraneo. Ibi non obligat de peculio. non ob. j. e. l. ſi noxale. in prin. vt ibi no in ver. cui congruit. Ibi ſi a filio mihi naturaliter obligato. Ibi non de in rem verſo inſolidũ vt. j. e. l. in bone fidei. ⁊ de in rem verſo filiuſfa. rogam. ⁊ vide Pe. C. q cum eo. l. vltima. Ibi preſtatura quatenus eſt in peculio. Ibi ↄditurum per cõditionem indebiti non per actionẽ mandati. nec ob. ß. de cõditione indebiti. l. indebitam. quia ibi loquitur in eo qui poteſt habere cõditionẽ indebiti. ſed hic filius non poteſt eam habere contra patrem. Ia. de are. ¶ In glo. no. quia per hoc de hoc vide quod plene no. ⁊ dixi. ß. de exercito. l. ſi tamen. §. fi. ⁊ inſti. q cum eo. §. fi. ¶ In glo. qð dicit ibi ſupi ↄi caſu precedẽtia. §. nõ ſcðo q: ibi dominus de peculio non tenetur. Ray. ¶ In glo. ſed cum nomine alieno in fi. Immo nõ ſumiſ cum ſit indebitũ. vt. ß. de cõdi. inde. l. ſi pcur. ⁊. j. rem ra. ha. l. ſi indebitum. vnde magis deberet dici econtra. ſed dic rationem quia magis videſ ſuo nomine ſoluiſſe. i. pro ea obligatiõe qua ſe credebat teneri q̃ꝫ nomine filij vt. j. man. l. pap. ⁊ de fideiuſſ. l. cum his. Ol. ¶ Si ſeruus. ibi n cum ſeruum vel dominũ. ⁊ no. q ubi cõpromiſſum non valet. nec arbitrium qð ex eo ſequiſ nec pena cõmittitur. ¶ Sed ſi filꝰ Ibi accepe ſit ꝓ extraneo. Ibi ex compromiſſo filij. Item allegatur iſte. §. q filius poſſit litigare coram arbitro ſine conſenſu patris. quia non habetur ex toto ꝓ iudice. nec eius ſententia eſt vera ſententia. C. de arbitris. l. i. ß. de his qui no. infa. l. quid ergo. §. ex compromiſſo. j. de euict. l. ſi dictum. §. ſi cõpromiſſario. licet arbitria ſint redacta ad inſtar iudiciorũ. ß. de arbi. l. prima. de hoc no. C. de bo. que libe. l. fi. §. primo in glo. magna ⁊ ita tenet Guil. de cuneo. Ibi ſcribit teneri filio ↄdemnato. ibi acſ. pati. vt quia ex maleficio. ſecus ſi filius fuerit cõtumax vt notaſ inſtitu. de noxal. in fi. ⁊ idem in bannito eadem ratione. nec ob. de bo. dam. l. ſi filius. vt ibi colligitur. Ibi iudicio. i. ſententia. Ibi cõtrahi. i. quaſi contrahi. nec ob. j. ſolu. matri. l. ſi marito. §. ſi voluntate vt ibi per Dy. ¶ Ibi defenſor ſine mandato ⁊ ſic debet fieri executio contra eum. ß. de pcu. l. plautius. Et allegaſ ↄtinue iſte. §. ad duo. primo q iudicio quaſi contrahiſ ⁊ habeſ expreſſe. l3 glo. non alleget. j. ß rate. re ra. diſtra. l. defenſor. in fi. ⁊ ibi in glo. ⁊ intellige vt dixi. ß. de mino. l. verum. §. ex facto. ⁊ ideo ex ſentẽtia oriſ obligatio de quo dic vt dixi. ß. de cõdi. inde. l. iulia. ⁊ heres dicit quaſi ↄtrahere cũ creditoribus hereditarijs adeundo hereditatẽ vt inſti. de obligationibus que ex quaſi ↄtractu naſcunſ. §. heres. ⁊. j. ex quibus cauſis in poſ. ea. l. iij. in fi. ⁊. l. ſe. ⁊ ibi in glo. ⁊ cum legatarijs vt. j. de re. iur. l. qui cum alio cõtrahit. §. ſed ⁊ ad hoc. de acquir. here. l. mores. ⁊ ex cõfeſſione facta in iudicio dicit quis quaſi cõtrahere. ß. de interrogat. l. de etate. §. qui interrogatus. ¶ Ad hoc opponit gl. ⁊ nõ ſoluit de. l. fi. C. de vſur. rei iudi. ſed dic q ibi ſpẽle odio vſurarum. ⁊ q debeſ vſura centeſima. ⁊ quãdo penes eũdem manent ſemper ſunt vſure vt. C. de vſur. l. fi. penes aliũ aũt quãdo ↄuenitur in ſortem vt. j. de admi. tu. l. qui negociationẽ. §. fi. Scðo allegaſ q nõ inſpiciaſ origo obligõnis ſiue iudicij. ſed ipſa ſententia ad quod eſt. j. de penis. l. qð ad ſtatuum. C. ſi cer. pe. l. non bene originem. quod facit ad queſtionem ſi ex ſtatuto imponatur pena pecuniaria pro crimine capitali q poſſit interuenire pcura. de quo plene dixi infra de pub. iudic. l. penult. §. ad crimen. ſupra de procura. l. ſeruum. §. publice. ⁊. C. de accuſationibus. l. reos. ⁊ quod tunc poſſint tranſigi vel non dixi. C. de tranſactio. l. tranſigere.

ſed quod origo attendi debeat allegat glo. infra de dona. l. quid id q vbi de hoc. ⁊ dic vt in glo. vel dic ſm Iaco. de bel. aut res de qua agitur poteſt valere inſpecta origine ⁊ non inſpecto exitu. ⁊ tunc origo inſpicitur vt in cõtrario. Aut ecõtra poteſt valere tãtum inſpecto exitu ⁊ non origine ⁊ tunc inſpicimus exitum vt hic. ⁊. j. de rebus dubijs. l. quotiẽs. Uel dic ſm Guil. aut loquimur reſpectu eiuſdem perſone. ⁊ tunc aut iſta perſona eſt in dolo vel culpa ⁊ non attẽdimus naturam actiõis principaliter in ſui fauorem ſed acſ. ſubrogatam in ſui odium vt ſupra de nego. geſtis. l. diuortio aut non eſt in dolo ⁊ tunc attẽdimus originem actiõis nõ ſubrogatam. j. de compẽſa. l. quod ſi marcellus. ⁊ dicta. l. qui id quod de dona. de priuilegijs credi. l. ij. ⁊. C. de macedo. l. ſi filius. aut loquimur reſpectu tertie perſone ⁊ tunc non attendimus originem ſed actiõem ſurrogatam vt hic. ⁊ ar. j. de iure do. l. cũ in fundo. §. ſi fundus. Guil. ⁊ ad iſtud facit Brocar. an actio ſurrogata ſapiat naturam illius in cuius locum ſurrogaſ. de quo no. ⁊ dixi. ß. ſiquis cautiõibus. l. ſi eum. §. iniuriarum. ¶ Ex furtiua cauſa ibi condici poſſe inſolidum ibi rerum amotarum mariti ꝓ vxore. ¶ Si filius ibi dum vir. l. magiſtratus municipalis. C. de man. h. l. i. ⁊ in alphabeto. ibi pupillo cui dedit tutorem. Ibi ſaluaꝫ fore ab illo tutore. ⁊ dic quãdo filiuſfami. eſt in aliquo officio an pater teneatur. aut eſt publicus auctoritate ⁊ vtilitate vt decurio. tunc aut pater expreſſe cõtradicit ⁊ non tenetur niſi de peculio vt hic. ſi vero ↄtradixit expreſſe tunc inſolidum. j. ad municipales. l. quotiens. vbi de hoc. ⁊. C. quod cum eo. l. i. aut officium eſt publicum auctoritate ⁊ vtilitate priuatum vt tutela vt inſti. de excu. tuto. §. i. tunc attendẽdum eſt q vtrum detur a iudi. tunc qualitercũqꝫ pater approbet teneſ alias non quãuis ſciat. j. de tutelis. l. ſi filius. Si autem fuit datus a teſtatore licet pater ſciat ⁊ ↄſentiat q adminiſtret non teneſ niſi ſe obligauerit. j. de admi. tuto. l. lucius. Aut eſt officium mere priuatum auctoritate ⁊ vtilitate vt pcurator vel defenſor tunc non tenetur niſi expreſſe ſe obliget vt dictum eſt in tutore teſtamẽtario. vt dicta. l. lucius. vnde ſolum de peculio tenetur ⁊ ita intelligatur. ß. §. adẽ ſcribit. G.

p **Peculium** Ibi gratia fecit eam peculiũ ſerui. Ibi ſi debito naturali vt. ß. de condi. inde. l. ſiquid dominus. Ibi nuda voluntate a vera ſolutione debiti. Ibi debitat eſſe ⁊ illud augebit peculium. Ibi re enim nõ verbis. No. verba ſimile eſt q dicit ego non verbis quero ꝓſperari ſed moribus nec honorem eẽ puto in quo fratres meos honorem ſuum perdere cognoſco. xxix. di. c. certe. ⁊ alibi non in folijs litteraris. ſed in radice rõnis conſiſtit lex angelica. i. q. i. c. marchion ⁊ baſilides. Ibi habuerit extra res peculiares. Ibi quod non eſt verum ad hoc. j. de ſta. lib. l. ſi heredi. decem. alias ſi decẽ heredi. ⁊ de furtis. l. inficiando. §. q furi ¶ Collige ergo q peculium nõ augeſ domino ignorante ſed nũquid requiritur q ſi ſeruus aliqua acquirat q dominus ſciat ad hoc vt ſint in peculio dic q nõ. nam eo ipſo q ꝓmiſit ſibi peculium concedere videtur q poſſit ↄtrahere ⁊ acquirere vt. j. e. l. diffinitio. Sed ibi non habet peculium ⁊ aliqua acquirit non ſunt i peculio niſi dominus ſciat vt hic ⁊. j. e. l. q̃ſ iuberonis. §. cum quidaꝫ in ver. ſi ope. Ibi ob rem furti eſtimationem. ⁊ idem dicunt ſi habeat peculium ⁊ aliqua acquirat extra res peculiares. G. ¶ Si here alieno. ibi in peculium ſerui quo ad vniuerſitatem peculijque eſt iur. Ibi maneret vt. j. de ſta. libe. l. ſi heredi. x. alias ſi. x. heredi. idem in hereditate vt in glo. ibi donaſſe remittẽdo. Ibi peculiũ ſuppletur. Item verum non aũt per hoc nouũ ↄſtituitur ad intellectum queſtionis glo. ſcias q feudum eſt duplex ſcilꝫ antiquum ſeu paternum ⁊ nouum. ⁊ differunt quia nouum reuertitur ad dominum ⁊ non ad agnatos vt in vſibus feudorum qui fu. ca. poſ. c. ↄtradixs. ⁊ c. ſi cõmuniter de duobus fratribus de nouo beneficio inueſtitis. c. i. Si vero ſit feudum antiquum reuertiſ ad agnatos. ¶ Querit ergo glo. ſi apertum ẽ feudum in dominũ ꝓpter feloniam per vaſallum cõmiſſaꝫ ⁊ domi. remittat vaſallo feloniam ⁊ non auferat ſibi feudum an dicatur feudum nouũ vel antiquum. glo. hic per hunc. §. dicit q videtur antiquum eſt quaſi ex antiqua conceſſione non ex noua. ¶ Sed videtur q ex noua ar gu. j. de iure do. l. adoptiuum. §. i. opi. glo. ſequitur hic Guil. potiſſime quia feudum ꝓpter feloniam nõ amittiſ ipſo iure ſed per

ſententiam in vſibus feu.de beneficio ſine culpa nō cōmittēdo.c. vno.⁊ ita no.glo.de ꝓhi.feu.alie.per Federicū.l.imperiale.§.ca lidis ſuper verbo reuertat.⁊.§.inſuper.⁊ de vaſallo decrepite eta tis qui beneficio renūciauit.c.i.vnde hoc caſu nō videtur de nouo datam tamē non perditum vel ademptū.vt.j.de coll.bonorum.l.i. §.ſiquis filium.⁊.C.de tranſac.l.ſi ꝓ fundo in fi.⁊ per leges i glo. allegatas ad.l.adoptiuum.§.i.dic ꝙ ibi erat res integra ⁊ tractat de do.noua.conſtituēda ꝙ non pōt eſſe noua dos ſine matrimo nio.C.de dona.ante nup.l.fi.circa prin.hic autem nō tractatur de feudo nouo conſtituendo.Sed de veteri non auferēdo quare ex veteri conceſſione videt habere.item hic non erat res integra.ibi ſic vt ſupra dixi.B.⁊ de hoc ſimiliter dixi in dicta.l.quod dicit de impenſis in re.do.fac.que hic allegatur in glo.¶ Non ſoluʒ ibi.ſeorſum a peculio ordinarij.

d **Epoſiti.** Ibi conueniunt ex depoſito ſcd̄ pe nes filium vel ſeruum qui depoſitū non reſtituerit.ibi captus ſim.i.deceptus ego depo nēs.ibi obligatur rōne rei ⁊ delicti vt.ſ.in glo.ſi di cas in fi.⁊ in actione de peculio habetur rō doli domini vł patris quaſi pater vel dominus in hoc filij vel ſerui ſit debitor ⁊ ideo in peculio computatur vt.j.e.l.q̄ntuberonis.§.fi.⁊ innuit infra depo ſiti.l.iij.§.filium.vel petet ſatiſfieri de peculio ⁊ ſoluit quaſi dolo pa tris vel domini actor ſit leſus vt infra.e.l.in bone fidei.Jaco.de are.¶ Si fi.l.ibi iuratum ſit eum debere.Ibi danda eſt contra patrem.

b **Iſſintio.** Facit hec.l.ſi ꝓcurator litis cōte. facit aliū ꝓcur.⁊ ſic ꝯdēnatus ꝙ executio fieret ꝯ dominū ſicut fieret ſi primus eſſet ꝯdēnatus vt infra de re iudi.l.iij.⁊.ſ.de ꝓcu.l.plau tius.ꝙ ꝯſtituēdo cū ꝓcu.videor ꝓmittere ſibi ꝙ alium faciat.

q **Q̄antuberonis.** Ibi celſus ꝓbat alſi as ſibi repugnaret. l.labeo.infra de ſup.le.Ibi nō poſſe non ob.iſta de acqui.poſſ.l.ij.§.item acquirimus vt ibi no.ibi ſer uus cōis nō noua ꝯſtōne.Ibi vel pupillus ⁊ alter maior vel ſane mētis.¶ Sunt quidam.ibi putant ⁊ male.ibi ꝯcedi expreſſe ⁊ fa cit.ſ.e.l.peculiū.¶ Alia ibi concedēda vide quod no.⁊ dixi.ſ.d̄ offi.ꝓcur.ceſar.l.i.in prin.Ibi ſcire res dʒ quaſi dicat ſcire dʒ ꝙ ſʒ res in peculio.nō tamē eſt neceſſe ſcire ſingulas res.nā ⁊ ſi ſin gulas res neſciat nihilominus erit de peculio ꝯ͠ſtamē dominus ꝓmiſſurus eēt ſi ſciret.j.e.l.nō ſolū de acqui.poſſ.peregre.§.que ſitum.Et facit iſte.§.ꝙ ſi cōſtitui ꝓcur.generalem qui facere poſ ſet omnia que ego poſſem ſi preſens eſſem ꝙ nō poſſet vendere. nec videatur ſibi ꝯceſſa libera que ē ſpāliter ꝯcedenda vt hic dicit ⁊ ꝓ hoc.dicta.l.de offi.ꝓcu.ceſa.l.i.§.i.infra man.l.creditor.§.lu cius.infra.e.l.qui peculij.⁊.ſ.de ꝓcu.l.ꝓcurator cui libera.⁊ ibi i glo.⁊.l.ꝓcur.totorū.B.⁊ Aud.¶ Pupillū.ibi ex domini vel pr̄is.ibi peculiuʒ ante ſibi ꝯceſſum.¶ In peculio.ibi ſeruo debe tur ab extraneo.ibi ſibi dʒ extra delictū in peculio cōmiſſum.tunc enim in peculio hoc nō ꝯputat.infra.e.l.lʒ ſi damnū in prin.que eſt ꝯtra.Ibi dominus cōuenit ⁊ exegit.ibi dominus exegit aut dictis eius fideiuſſore qui vēdidit rem eiuſdē ex peculio.ibi hibit ille ſer uus debitor.Et no.ꝙ iſte.§.multum expreſſe facit ꝙ appellatiōe mobilium non ꝯtineantur noīa debitorū cū hic ponantur ꝓ ſpē di ſtincta a mobilibus ⁊ imobilibus.⁊ ad hoc ꝯcor.C.de ꝑcto.pig. l.i.infra de re iudi.l.a diuo pio.de hoc dic vt pleniſſime dixi iſta de ver.ſig.l.mouentiū.⁊.C.de ſacroſan.ec.aut.hoc ius porrectū. circa fi.ver.adhuc quero nūquid iſta ſolēnitas.⁊ faciūt pdeā ad ſtatuta loquētia de publicatiōe bonorū de quo dixi in meis ꝗōni bus ſtatutoꝝ tertia ꝑte.⁊.C.de ſen.paſſi.l.ſi ademptis infra d̄ do na.l.fi.⁊ de viſufru.le.l.vxori.In glo.ſi ſeruus in fi.ꝑria vera.⁊ vt ſ.allegat de peculio le.l.ſi cuius dʒ dicere ſi peculiū.

n **On ſtatim.** Ibi ſi tradidit vere vel ficte.⁊ hoc ſequit.Jtē facit lēx iſta ꝙ videor tradere rē meā que ē apud te volūtate mea. Contrariū videtur ſentire glo.ſupra de pactis.l.ab emptōe.in fine in glo.magna.⁊ inſti.de rerum diui.§.interdū ⁊c. hic.hec operātur illa verba ac ꝓ tradito habuit quaſi hec ꝯcedit de hoc dixi.ſ.de tributoria.l.procurator.§.ſi plures.¶ Item ē ar.ꝙ ſi quis dixit ſe donare filio ꝙ non cōfirmet niſi tradito in teruenia.⁊ pro hoc.C.de dona.l.ſiue emancipata.Item collige illud quod glo.dicit ꝙ non ſic de facili fit datio ſicut ablatio.In ꝯtrarium arguit glo.⁊ non ſoluit de.l.nil tam naturale de regulis iuris.So.illud regulare hic cauſale ⁊ eſt ratio quia in cōſtitutiōe peculij exigit naturalis datio in ablatione ſufficiunt verba ⁊ me rito quia ſeruus non dicit ſibi acquirere vel poſſidere peculiū.ar. j.de acquir.re.do.l.homo liber.§.quicquid.de reg.iur.l.in ſeruit. ⁊.l.velle non credit vel dicaut datio ⁊ ablatio conſiſtit in volun tate vnius ⁊ tunc re nō integra facilius fit ablatio q̄ʒ datio vt hic. ⁊ ar.j.de acquir.poſſ.l.iij.§.in amittēda.⁊.l.quēadmodū.⁊ extra d̄ tranſlat.epiſco.c.inter corporalia.vbi de hoc.Sed re integra fit eodem modo vt dicto.§.fi.inſti.d̄ here.qualiter ⁊ diffe.aut in vo luntate duorum vel plurium.⁊ tunc obtinet dicta regula cum cō cor.⁊ dicta.l.ab emptore.ſ.de pactis.⁊ iſte ſolutiōes ſufficiunt etiaʒ ad alia cōtraria vt hic in glo.ſignata.¶ Ex predicta faciūt ſi ali quis eſt bannitus ad inſtantiaʒ creditoꝝ ꝙ creditores poſſunt tol lere bānum quod non eſt verum quatenus reſpiceret vtilitatē pu blicam vt.ſ.de pactis.l.iuriſgētiū.§.ꝑficiſcar.Guil.facit etiaʒ ꝙ filiuſfamilias pōt donare cā mortis volutate patris vt.j.de do na.cā mortis.l.filiuſfa.in fi.ſi pater peniteat ꝙ reuocet donatio.ꝓ hoc.C.de dona.cauſa mor.l.penulti.vbi habes notatum de ſimi li dubio.Guil.

r **Ed ſi damnum.** ¶ Ibi non cōputa bitur declara hoc. vt no.ſ.de cōdi.inde.l.frater a fratre.circa medium glo.magne.Ibi ſurripuerit rem peculiarē glo.op.⁊ non ſoluit de.l.ſi noxali.§.ſed ſi a debitore.j.e.ſol.ſʒ Ja.de bel.hic ſeruus factus eſt debitor cōſerui.ibi vero domini.⁊ iō ibi requirit ratihabitio domini quo ignorante non auget peculium ſerui vel cōſtituitur in rebus dominicis vt.ſ.l.ſi peculium.vel hic augetur peculium ſerui creditoris non debitoris vt ibi vel illud non eſt in peculio vt hic ſed bene deducit a domino ratihabitio vt ibi. ¶ Peculium ſerui.Ibi debet ad cōmodum domini ⁊ heredū ipſius non ad damnū vt.j.de fideicōmiſſa.liber.l.liberis.§.titius.q eſt cōtra.ibi cōputandū ꝯſiderato effectu vt no.j.eo.l.ſi noxali.§. quod autem.Ibi egiſſe credit nobis.ſ.de nego.ge.l.ſi pupilli.§. ſed ſi ego.vt ibi notatur.In glo.hec additio in fi.dic vt ibi.

Preterea. ¶ Ibi debet ſeruo vel filio.dominus vel pater tenebit nomie ſerui vel filij.nec ob.j.ad trebel.l.a filio.in prin.⁊.j.e.l.in bone fidei.vt no.per Dy.inſti.d̄ acti. §.ſunt preterea.Ibi dominū vel patrem filio.Ibi exigi debuit no mine filij vel ſerui.ibi ſoluere.i.deducere in ver.ſed creditor.Ibi ſi cōueniatur ab alijs creditoribus peculiaribus tāquam heres do mini.Ibi in manumiſſo.i.libero eſſe iuſſo.In gl.ſed recta via.ibi a titio vbi de hoc plene notaui ⁊ dixi de leg.ij.l.legatum.Ibi de ſerui.l.pap.So.vt ibi notat quia ibi fuit ſub cōditione legatum. ꝓut loquitur ibi in re teſtatoris ſm primum caſum.⁊ ita pendente ꝯditione heres remanet domin⁹.j.ad ſili.l.i.§.ſerui.vel ſi loquat in re heredis tunc dominiū non tranſit in legatarium.vt.C.de te ſta.ma.l.ſeruo tuo.Ibi ſi quis ita heredit.alias eiqui ita ⁊ dic vt ibi plene notaui.Ibi.§.decretalis ſed ibi in bonorum poſſ.que etiā hodie aliqualem ſolēnitatem requirit vt.C.qui admitti bo.poſſ. poſſunt.l.fi.⁊ ꝓ hoc.j.de bo.poſſ.l.iij.§.acquirere.j.man.l.heredi. ⁊ vide quod no.quādo di.le.ce.l.fi.¶ Item facit pro opi.predi ctorum.j.de lega.i.l.ſi tibi homo.§.cum ſeruus.ſed illud inſpecta veritate vt.e.ti.l.ſeruum filij.§.i.Item pro eis.e.ti.de lega.i.l.lega tum eſt deliberatio.§.fi.Sed ⁊ ibi ſub conditione fuit legatum vt ibi notatur.

Siue ex contractu. ¶ Ibi debeatur a ſeruo ibi reliquis ⁊ ſic ex quaſi cōtra ctu vt.j.de admi.tu.l.qui nominibus.Ibi deducet domin⁹ de pe culio ſerui.Ibi furtum qō fecit ſeruus domino Ibi ſolum dedu catur.nec ob.ſ.e.l.peculiū.§.i.vt ibi notat.In glo.ſin ſimpluʒ in fi.glo.So lʒ actio de peculio nō detur ex delicto ꝑmittit tamen deducere dominū quia factus eſt ſeruus debitor domini ⁊ mul

ta cõſequimur excipiendo que non cõſequimur agendo vt.j.de cõpenſat.l.ſi cũ filio.⁊.ff.de cõdi.inde.l.ſi in arca. Jac.de bel. Sʒ ſm hoc deduceret etiã penã qð eſt cõtra tex.hic dic ergo ſm Ja.butriga.ꝙ cõdictio furtiua catenus competit vt deducat quatenꝰ cõpetit ad agendum.modo ergo extraneus poſſet agere cõdictione furtiua de peculio ergo ⁊ dominus deducit.Sʒ ad penã ꝑ extraneum non agitur ergo non deducit dominus niſi quatenus eſt locupletatum peculiũ ꝙ in plus non ageret extraneus vt.ſ.e.l.iij.§.ex furtiua cauſa.ergo ad penam furti planum eſt ꝙ nec extraneus agit nec dominus deducit quãtum ad cõditionem furtiuam in eo in quo locupletatum eſt peculium põt dominus deducere ꝙ extraneus quo ad hoc ageret.

Si ipſe ſeruus. ¶ Allegaẽ iſte.§.ꝙ clericus ſcipſum percutiens excõmunicatus non ſit.in cõtrarium faciũt leges hic allegate in glo.de edil.edic.l.cũ autem.§.excipitur.de re mili.l.omne delictum.§.qui ſe.⁊ de his qui mor.ſibi cõſci.l.ſi.§.ſi ꝗs.pro prima parte facit infra de peculio le.l.id quod.§.i.vbi de hoc dixi.Sed verius eſt ꝙ ſit excõicatus xxiij.q.v.de occidendo in fi.⁊.c.ſe.vbi hoc no.Archi.ibi licet idest licitum eſt de facto non de iure vt no.per Archi.in dicto.c.quem videas.ibi domino effectu.⁊ ideo dominus tales expẽſas de peculio deducit.ibi potius egiſſet.⁊ ideo dominus expenſas tales non deducit. Item deducet alias deducetur.ibi obligatus non nouandi ex ſuo contractu. Ita ꝙ ſeruum liberauit ⁊ ſm glo.⁊ bene. Ray.ibi ſi quid ei filio vel ſeruo.ibi debebit compenſare.quia illud debet per actionem de in rem verſo.ibi ſcribit ⁊ male vt ſequitur.vel dic bene de rigore ſed male de equitate.ibi marcellus aũt de equitate.ibi creditori peculiari totum ſuum debitum.ibi refuſurum ſe pro rata.ibi hoc nomine.l.ex oblig͠oe cõtracta nomine ſerui alij creditori.ibi ab initio.nec ob.j.e.l.ſi noxali.in pri.vt ibi no.ibi magis ꝗ̃ʒ contrarium.ibi creditor peculiaris cui totum ſibi debitum eſt ſolutum de peculio.ibi cõdemnatus eſt creditori peculiari actione ab eo intentata. In glo.cur ergo.ibi vel dic hec vera.ar.j.eo.l.quod debetur.

I vero. ¶ Ibi primo iudicium ⁊ ſic erat lis conteſta.vt ſupra de iudi.l.iudicium ſoluitur.⁊ quod ibi no.ibi ex poſteriori iudicio poſtea conteſtato.ibi melior conditio non ob.ſupra de iudic.l.iuribus.⁊ de tributo.l.procura.§.fi.⁊.l.ſeq.vt ibi no.⁊ rationem ibi dixi.ibi iudic̃.peruenit lite conte.per eum poſterius. In glo.immo quandoqʒ ibi qui prior.ſo.vt ib .ibi ſi primo dic cum agitur de prelatione plurium iurium aut compatiũtur ſe ad inuicem tunc qui primo peruenit ad ſententiam prefert vt hic.⁊.ff.de noxal.l.ſi quis a multis.ſi ſe nõ cõpatiunẽ tunc qui primo litẽ cõteſtatus ẽ prefeẽ vt.ſ.de pcura.l.pluribus.vbi de hoc ſatis dixi ⁊ plenius de le.i.l.ſi pluribus.vel dic aut agiẽ de iure queſito pferẽdo ⁊ habent locũ primo allegata interdũ querendo ⁊ tunc ſcðo allegata.

I noxali. ¶ Ibi dominꝰ ꝯuẽtus ex delicto ſerui ordinarij.ibi repromiſit animo nouãdi ſic ꝙ ſeruũ liberauit vt.ſ.e.l.ʒ ſi dãnum.§.item deducit.ibi ꝑ libertate.l.ſibi a domino pſtita.ibi manumiſſo eo inter viuos.⁊ ſic non obſ.de peculio le.l.deniqʒ.§.ꝯſequẽter ibi liberari pro ratihabitiõe domini ⁊ cõditione indebiti qua tenebaẽ ſoluendo nec ob.ſ.e.l.ſed ſi dãnũ.in pri.vt ibi no.ibi egiſſet ⁊ cepit dominus teneri naturaliter act.negociorum geſtoꝝ vt.j.de furtis.l.ſi vendidero.§.ſi ꝗnus in glo.ſed in vicario delinquẽtis deduciẽ de peculio ordinarij ꝙ dominus ex facto vicarij pſtitit. Jac. In glo.l.dominice.ibi negociũ peculiare quia ille dominꝰ debitor erat creditor peculiaris in glo.quaſi dicat naturalis in fi.non ob.§.ſʒ queriẽ.ꝗ nõ loquiẽ in naturali debito. Item ꝙ etiam requiriẽ ratihabitio vt ibi pʒ ad.l.ſed ſi dãnũ.ver.primo qui vẽ ẽ cõtra de ver.ſed ſi a debitore.hic.⁊.l.reſponde vt ibi no. Ja.de bel.

Eſt autem. ¶ Ibi deducit deſtinatõe.ibi eximere debeat re ipſa reuocãdo ad ſuã manũ.ibi poſitionẽ alias poſſeſſiõeʒ.ibi debitore.nec ob.ſ.e.l.peculiũ.§.ſi hac alieno vt ibi dixi in ver.deniqʒ.ibi ſeruus ordinarius.ibi ademiſſet re ipſa de peculio. In glo.tribus modis in fi.primum tʒ Jac.

de are.ſecũdam. Ja.de ra.vtraqʒ bona eſt in eadẽ gl.in fi. Contra hoc facit infra locati.l.in naue ſauphei.vbi debitor in quantitate reſpectu ſpeciei liberatur per interitum ſpeciei.ſo.hic nõ erat obligatio reſpectu ſpeciei ſed reſpectu vniuerſitatis.ſ.peculij.ſed tũc oppo.ſi ſolus ſeruus eſt in peculio ergo reſpectu ſerui qui ẽ ſpẽs eſt obligatus.Sed dic ꝙ hic eſt fallacia accidentis vt.⁊.ſ.de rei ven.l.vendicatio.⁊ ibi in glo. Nam non eſt obligatio reſpectu ſerui vt ſui ⁊ ſic ſpẽi ſed vt rei peculiaris ⁊ ſic nõ ſimpliciter ſʒ ſʒ qd dic ergo aliquãdo quis eſt debitor in ſpecie ſimpliciter ⁊ tunc habet locum lex quod te.ſ.ſi certum pe.vt per interitum debitor liberetur niſi fuerit in mora ꝙ dic vt ibi.aliquãdo in quantitate ſimpliciter ⁊ tunc interitu non liberaẽ vt.C.ſi certum pe.l.incendium.niſi eſſet facta depoſitio ſm formam.l.acceptam.C.de vſuris.

¶ Aliquãdo eſt debitor quãtitatis reſpectu ſpeciei ⁊ tunc liberaẽ vt dicta.l.in naue ſauphei.aliquãdo nõ reſpectu ſpeciei ſimpliciẽ ſed ſm quid ⁊ tunc nõ liberatur interitu vt hic in glo.tunc.n.duo in fi.rõnem aſſignat Moð.quia cum legatur peculium dominũ eſt ſic in legatarium quatenus eſt in peculio ⁊ reſiduum remanet penes heredem ⁊ ſic in re iam queſita legatario nõ poteſt detrahere ſed creditor habet ius ad rem non in re.vnde dominus quã rem vult poteſt deducere ꝑ debito.⁊ ex hoc dicit ſatium eſſe de bitorem an heres poſſit in vna re detrahere quartam de quo no.⁊ dixi.C.famil.her.l.filius qui habebitem. In contrario igitur loquitur in herede detrahente de peculio quod iam factum erat alienum.⁊ ideo non habet electionem quam detrahat ꝑ rata.hic aũt quelibet res que eſt in peculio eſt domini.⁊ ideo eligit detrahere in qua vult iaco.⁊ and.⁊ Guil.item ipſe Guil.idem recte ad determinationem qõnia ſi bona mariti vergentis ad inopiam ſunt aſſignata mulieri ꝑ dote ſm.l.vbi adhuc.C.de iure do.ſi ipſe res vẽ aliqua earum ꝑeant ſit culpa mulieris an ꝑeant periculo ſuo vel ſi. Nam per hunc ver.diſtinguit Di.an fuerint ei aſſignata iure dominij ⁊ tunc non ſed habeat regreſſum ab alia bona. Sed quid in dubio videtur ꝙ aſſignata ſint iure dominij in ſolutum dotis.vt dicta.l.vbi adhuc.⁊ in aut.de equalitate doẽ.§.aliud.coll.vij.nam verbum aſſignare ad dominiũ adaptaẽ infra de aſſignãdis libertis here.l.aſſignare ⁊ imperator per aſſignatõem attribuit.ſ.de rei ven.l.item ſi verberatum.§.i.⁊ de euic.l.lucius.⁊ ꝑ hoc videtur in auct.de non alie.circa medium.col.v.⁊ hoc cum auctoritas iudicantis interueniat ar.j.de rebus eorum.l.ij.§.idem querit. ¶ In contrarium videtur dicta.l.vbi adhuc que non videtur permittere dotem ſolui ſed ſolũ aſſignari res ꝑ ſecuritate dotis.⁊ vt ꝯiuges ⁊ liberi alantur ex fructibus ipſius dotis.⁊ hoc tenet hic iac.de are.⁊ ꝑ hoc.ſ.de rei vendi.l.officium.§.i.j.de impenſis.l.ꝙ dicitur.de ſolu.l.ticia.vnde verbum aſſignare hic non referẽ ad dominium ſed ad vſum tantũ.⁊ vt ſit ſecura de dote ꝑ hoc.j.de le.ij.l.hoc legatum.⁊ de lega.ij.l.cum pater.§.pater pluribus.⁊ arg.j.de ventre in poſ.mittẽdo.l.i.§.penul.vnde verbum aſſignare diuerſimode accipitur ſm materiam de qua agitur ſicut dicitur de verbo donationis infra locati.l.ſi vno.§.ſed ſi verbo donatiõis.⁊ hãc vltimã approbat hic Guil.de cu.

quot autem. Ibi debetur a ſeruo cuius nomine de peculio agitur.Et breuiter dica ꝙ ſi commẽtus acũe de peculio poteſt alia via ſibi conſulere non deducit ſibi debitũ.⁊ idem ſi culpa eius ſibi alia via nõ cõſulit.ibi detrahere tẽpore venditõis.ibi ⁊ non ꝯtradicere ab emptore.ibi ex vẽdito agere que eſt bonefidei ⁊ in ea veniunt etiam ea de quibus non ẽ actũ nec cogitatum.ibi ꝙ ita erit probandum vt in facienda ⁊ imponẽda rõne peculij venditor nõ deducat quod ſeruus dʒ.ſed quatenus eſt peculium ſatiſfacere creditoribus teneatur ſecum agentibus.ibi acceſſit peculio licet precium habuerit ꝑ rata peculij venditor an ꝯuenietur.ibi conditõibus debiti peculiaris.ibi exiſtentibus poſt venditionem.ibi quod.l.debitum.ibi dſtraxerat.l.non vendiderat quia in venditõe exceperat debita ꝯditionalia alias ẽ in lege ra detraxerat.⁊ tunc dic.l.contra venditorem in ver.idem ſcribiẽ.ibi conuenire omiſſo emptore. In glo.⁊ tunc deducam. Ibi penes ſe vt.e.l.ſed ſi damnum.§.preterea.ibi purificatas.tu dic habet precium quod ꝑ peculio nominatim accepit vt.ſ.no.eſt.Ni. In fi.glo.⁊ tunc nihil deducet quare in eſtimatione peculij eſtimetur hoc debitum vt.j.e.l.quod debetur computatur tamẽ minus eſſe in peculio quatenus domino debetur.⁊ ꝑ tanto minus tene

heris creditoribus. Iaco. de are. In glo. non eſt per omnia. ibi in actione de peculio vt ſupra de his qui deie. vel effunde. l. i. §. cū ſeruus in fi. ⁊ eſt rō ꝙ ibi dominus conuenitur hic deducit vel agit. pterea ibi in diuerſis perſonis hic in eadem. ¶ In glo. imo videó ibi vt dictum eſt. ſ. e. l. ſi vero. ibi melior eſt conditio quare ſi tardauerunt ꝯuenire venditorem ſeu emptorem poſt deductōem emptor̄ dʒ ſibi imputare ar. ꝓcedentis. §. ⁊ in regula iuris dominū quod quia. ibi precij. hec ſo. ꝓbatur in fi. huius. §. collige ergo ex gloſis aut non hʒ precium ꝓ peculio ⁊ non cōuenitur. ⁊ ideo fruſtra de deductione queritur ſi vero habuit precium tunc ſi eſt annus elapſus. idem ſi non aut querit̄ an poſſit conueniri. ⁊ dic qꝺ ſic ꝓ ꝯtractibus antecedentibus vendunt ꝓ ſequētibus non. Si queritur an poſſit deducere ſibi debitum. tunc ſi cepit deberi poſt venditōem non deducit ſed ante ſic niſi poſſit ſibi imputari culpa Sed vnde deducet vēditor dic ex peculio ꝙ remāſit penes eum. item de precio peculij cōuenit̄ de quo deducit.

Non ſolum.

Ubi eſt dare cōionem ſerui ⁊ peculij cōuenit̄ quis ē de peculio quod eſt penes alium ⁊ vtrumqʒ debitum deducit̄. vbi vero peculij tantū vel ſui tantū vel neutrius non. hoc dicit vſqʒ ad. l. ſi ſeruo. ¶ Et diuide quia in prima parte erat cōmunio ſerui ⁊ peculij ⁊ durat vſqʒ ad l. ſed in emptore. in ſecūda neutrius erat cōio cōmiſſa. l. item cum teſtō. vſqʒ ad ver. idem dicet̄. in. l. ʒ ſi duo. in tertia erat cōio peculij ſed non ſerui. in quarta ſerui ſed non pecul. in quinta ponit caſus mixtos vbi vtriuſqʒ ⁊ alterius tantum ē cōmunio ibi quod ei debetur a ſeruo cōi. ibi alterut̄ cōuenitur quādo ſeruus ⁊ peculiū ſunt cōia alias ſecus vt in ll. ſequētibus.

Sed in emptore.

In glo. imo videtur ibi poſtquam cepat conueniri ⁊ ſic fuit in dolo. Ibi item alia rō ſcʒ prima. ibi locum habeat in emptore ⁊ venditore que ex rōne procedit. Ibi prima rōne ſunt tamen due. vna ibi. nam qua rōne. alia in l. quia hoc caſu. ibi vel dic non eſt vera vt deducatur Ia. de are. tʒ hanc ſam. alij tenent quartā ſed dic vt. ſ. in fi. glo. ſcʒ ꝙ ibi in obligatione poſt venditionē ꝯtractam hic plus. ⁊ facit ꝙ no. ſ. e. l. ſi noxali. § quod aūt in fi. ibi in vtroqʒ ſcilicet emptore ⁊ venditore.

Item cum teſtamento.

Ibi vius eſt a domino de peculio obligato. ibi omnibus heredibus domini. Ibi agēdum ē ꝓ parte hereditaria. ibi item cum ꝓ quādo. ibi ſcindat̄ ꝙ ſuus deſijt eē cōis vt. ſ. e. l. ſi quis ſeruum in prin. ⁊ ibi dicam. ¶ Et inducit Guil. ad qōnem ſi aliquis dedit rem in emphiteoſim ⁊ morit̄ relictis pluribus heredibus. ⁊ emphiteota vult vēdere ⁊ vnus heredū vellet eā emere. ⁊ alij volūt dare licētiā ēphiteote ꝙ vēdat. vtrum ille qui vult emere poſſit eā hēre ꝓ ſua pte tantū vel in totū. ⁊ videt̄ ꝓ parte ſua tantum ſicut hic dicit̄ ꝙ ius deductōis ſcindit̄. ⁊ ꝓ hoc ar. ſ. de excu. tu. l. bello amiſſi. §. ſi plures. ⁊ hoc credit verū dūtamē emptor velit emere partem. alias nō ar. ſ. de admi. tu. l. tutor. §. i. ⁊ de cōtrahē. ēp. l. fundus ille. vnde ſi emptor dicat vel retineas totū vel dimittas mihi totum dʒ audiri Guil. de cu.

Sed et ſi duo.

¶ Ibi nō ꝯueniat̄ ſʒ ſolū nomie ſui peculij. ⁊ ſic nō deducit quod alteri debetur. ibi inſolidum ꝯuenient̄ ēt de peculio quod eſt penes alium. ¶ In glo. vlt. ibi in verſis ſocij. ſ. ſerui ⁊ peculij. ibi ſed in predcis caſibus ſerui. tu dic peculij tantū ⁊ nō ſerui peculij. dico ex operis cōiter acquiſiti. cū ergo in duobus bonefidei poſſeſſoribus ⁊ fructuarijs non ſit cōmunio ſerui ⁊ peculij non deducet vnus ꝙ alteri debet̄. Ni.

Nis ergo caſus.

Continua ad ſuperiora hoc mō ſupra enim dictum eſt quod poteſt eſſe cōmunio ſerui ⁊ peculij ⁊ ſubaudi. ⁊ ſui ⁊ n̄ peculij. ⁊ ad hūc cāuʒ ſubaudītū ꝯtinuat̄ hec. l. vel ꝯtinua ad. l. precedēt̄. ibi i primis. hic reſpondet. ibi ſiquis ſerui ꝓprij. ibi ei cōceſſit. vnde peculiū remanet ſolius venditoris non aūt cōicatur emptōri. Et de ſignificato huius verbi cōceſſit. vide qꝺ dixi de lega. iij. l. vxori. §. fi. Et in alphabeto dictione ꝯcedo. Et inducit Guil. hanc. l. ꝙ ſi in aliquo territorio habebam multas penſiones ⁊ dedi alicui territoriū an videar dediſſe penſiones. Nam videtur ꝙ non per hanc. l. ipſe dicit ꝙ ſi penſiones debent̄ ꝓpter territorium. tunc cōceſſo territorio videnī cōceſſe penſiones. vt. ſ. de act. emp. l. creditor. §. inter venditores. ⁊. l. iul. §. ſed ſi locatus. ſi autem penſiones debebant̄ ex alijs rebus vel cauſis ꝙ ex territorio. tunc non debent̄ penſiones. ſ. de cōtrahen. emp. l. fi. §. lutius. ⁊ de le. i. l. nihil ꝓponitur. Sʒ pone ꝙ aliquis dixit concedo tibi caſtrum meum. nunquid videatur cōcedere quātum ad dominiū vel quantum ad adminiſtrationem videtur ꝙ quātum ad adminiſtrationē per hanc. l. ⁊ ꝙ vſuſfructus non poteſt cedi. ſ. de iure do. l. ſi vſuſ. ſed concedi ſic. ſ. de vſuſ. l. arboribus. §. vſuſfructuarius. ⁊ hoc videtur ſentire glo. licet varie. ſ. de dona. l. fi. in prin. Ipſe dicit ꝙ per verbum concedo in rebus que non ſunt apte ad transferendum dominiū. vt in nominibus que non poſſunt transferri nō videtur facta donatio vt dicta. l. vlt. in prin. In alijs autem rebus aptis ad dominiū transferendū vt concedo tibi fundum meum vel princeps dicat cōcedo caſtrum tunc inſpectis perſonis videatur translatum dominium. ar. inſti. de iure naturali. §. ſed quod principi. ſ. de conſti. prin. l. fi. ⁊ leg. iij. l. vxore. §. vxori. ⁊. l. vxor. §. teſtamento. ⁊ alibi verbum concedo platum a principe ad ꝓprietatē ⁊ donationem refert̄. ſ. de do. dā. l. fi. §. penul. ⁊ fi. Guil. Ibi ſeruo concederet alius vero nō Ibi ademerit ſeruo. cōmuni peculium pro ſua pte alius vero dominus ſimpliciter ⁊ abſolute. ibi omni quidem modo volens a ſe abdicare ⁊ ſeruo dare in fi. ꝓpter hunc finem cōtinue allegat̄ hec l. cum ꝯcor. ꝙ actiones directe ſint affixe oſſibus ita ꝙ non tranſeunt in alium per ceſſionem. ſed ſolum vtiles ⁊ in glo. ſunt ꝯcor. in glo. in debitoribus. ibi ſoluat̄ ab illis debitoribus. ibi donatur quia tunc ei ſolj. queritur cuius ꝯtemplatione donat vt. ſ. de vulg. ſubſti. l. ſed ⁊ ſi plures. §. in arrogato. ⁊. ſ. e. l. huic queritur. § pōt. ⁊ ſ. de vſufru. l. ſed ⁊ ſi quid donetur. in prin. in fi. dic. C. ne iudeus chriſtianū mācipiū. l. i. ⁊ ſic ei tātum queritur inſolidum cui queri pōt vt. ſ. de ſtip. ſeruorū. l. i. §. cōis ſeruus.

Si ſeruus ordinarius.

Premitte ad euidentiam ꝙ dominus de peculio deducit ſibi debitum ſummariū vt in prima glo. ⁊ diuide in quinqʒ partes. ſcḋa ibi. ⁊ prima illa. tertia ibi. id quidem. quarta ibi. ſed peculium. quinta in l. ſequenti. cui cōſequens que cōtinuatur. ibi ⁊ pecula eorum vt ſupra. ⁊. l. quāuis heronis. §. in peculio. ibi ⁊ quidem reſpondet prime queſtioni ꝙ dominus deducit de peculio vicarij ꝙ ordinarius debet. ibi detraheret̄ quia illud eſt in peculio ordinarij. quia illud non eſt in peculio vicarij. nec ob. ſ. depoſiti. §. penulti. vt ibi no. ⁊ vide quod dixi. ſ. de tributo. l. pcura. §. i. ibi ordinarij ſm a me domino quod peculio ordinarij cōuenior ibi augebitur. ſ. de peculio vicarij cōuenior. ¶ In glo. i. ibi quod mihi dʒ ⁊ hic eſt caſus in ver. ⁊ id quidem. ibi vero ꝙ vicario debet ⁊ hic eſt caſus in ver. id vero ꝙ ipſi. ibi vicarius mihi dʒ deducto de peculio vtriuſqʒ. Et hic eſt caſus in verſi. ſed ⁊ ſi quid. ibi deductio mihi debitum ſcilʒ de peculio vicarij. ⁊ hic eſt caſus in ver. id vero ꝓ ipſis. ibi ꝯputatur ⁊ hic eſt caſus in ver. ſi peculium eorum. Ultimo allegatur hec lex in ver. ⁊ id quidē. qꝺ mihi dominus ꝙ quis dicitur dominus ſolum ratione ꝓheminentie ſicut hic ē dominus ordinarius vicarij ſolum rōne preheminētie quod facit ad queſtionem quando maritus cōſtituit vxorem in teſtamēto dominam maſſariā ⁊ vſufructuariā ꝙ valeat relictum. pro hoc. ſ. de publicanis. l. ſi cum exhibuiſſent rerum amo. l. i. in aucten. de non eligēdo ſcḋo nubentes. §. illud vero quidā. ibi vſu exiſtentibus de minis ⁊ de bo. auct. iudi. poſſ. l. in venditione. in prin. ⁊ de ſolu. l. inia. de qua queſtione ſatis dixi. C. ſi ſcḋo nupſerit mulier. l. i.

Ni.

ſ. dicto ꝙ de peculio ordinarij non deducit̄ ꝙ vicarius debet ſed ſolum de peculio vicarij. ibi relinquere heredi domini.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

b **Hic queritur.** ¶ Ibi actũ ſit per creditore ordinarij.ibi de peculio toto.ibi vicarioꝝ ſubaudi peculio ⁊ ſic de parte. ibi ordinarij ꝙ iſtud peculiũ non eſt in peculio vicarij ſed econuerſo ſic.

Poteſt. Ubi peculiũ duplicis generis reſpicit eũdẽ. ſecundũ idem tp̃s ſ; ſpe reſpicit diuerſos ⁊ actio de peculio eodẽ modo reſpicit eũdẽ vt ſm p̃ſens tp̃s reſpiciat illum tñ in effectu reſpiciat vtrũq;. Sz vbi ſm idem tp̃s diuerſos reſpicit de p̃ſenti vterq; tenet. Primo tamẽ ɔuenit ille ad quem ſpectat cõtractus ⁊ in ſubſidiũ alter.hoc dicit vſq; ad. §.interdũ. ¶ Et diuide ꝙ primo ponit p̃ambulũ q̃õnis vſq; ad ver.igitur. ibi ponit q̃õnem vſq; ad ver.que queſtio.ibi tractat q̃õem in alio ſimili vſq; ad ver.q̃õ ⁊ in duob⁹. ibi reſumit primã q̃õnem ⁊ eam terminat vſq; ad.§.interdũ.ibi ponit caſum nouũ vſq; ad.l.ſummam.ibi ꝙ me maritũ.ibi mulierẽ vt.mea.ibi p̄p̄ ſcribit.nec ob.ſ. de iure do.l.ſi legato.vt ibi no.ibi ad vt.reſpicit ⁊ dic ꝙ ſic vt no. in ſequẽti.§.in fi.ſeu verſiculo.ibi intuit alios intuet nec ob.l.frater a fratre vt ibi colligit.ibi ɔueniat pp alterius inopiã. ¶ In ver. finaũ.ibi huiuſmodi ſui dotalis.ibi p̃ſtiterit de ſuo creditori peculiari.ibi deducere id de peculio ſibi queſito.ibi peculiũ p̃ueniet vt ꝙ accepit pecuniã mutuo in rem cõem ip̃ius ⁊ vxoris. ibi mõ nõ detrahi quando accepit pecuniã mutuã ſolum in rem eius.ibi reſedit ꝙ accepit pecuniã mutuam ſolum in rẽ ſuam. ¶ Opp.ꝙ ſeruus dotalis querat ſolũ viro.vt.ſ.de iure do.l.cũ poſt.§.fi.ꝙ maritus ẽ dominus dotis vt.C.de rei ven.l.dote ancillã.So.aut reſpicit ſtatus de preſenti ⁊ vir ẽ domin⁹ ⁊ eo reſpectu querit ſibi vt in cõtrario.aut reſpicit tp̃s de futuro.ſ.ſoluti matrimonij per mortẽ viri.⁊ tũc vxor eſt domina vt.C.de iure do.l.in rebus.⁊ iõ peculiũ reſtituit ſibi vt hic.⁊ ar.ſ.ſo.ma.l.fi. ¶ Itẽ op.ꝙ ſeruus dotalis nõ querit marito hereditatẽ vel legatũ vt.ſ.de acquir.re. do.l.liber homo⁹.So.aut ſeruus noluit adire q̃õ põt vt.C.õ here. inſti.l.ij.⁊ tũc ei nõ querit.aut eius iuſſu addit ⁊ tũc ſic. vel dic aut fuit inſtitutus ɔtemplatõe mariti. ⁊ tũc ei querit vt hic aut ſerui vel mulieris ⁊ tũc mulieri. ¶ Uel dic aut in ſimplici poſſeſſore ⁊ tũc loquit ɔtrariũ aut in marito qui ẽ domin⁹ ⁊ tũc hic. ¶ Itẽ oppo. de.l.iulian⁹.§.ſi quid ſeruo.ſ.de act.emp.ſo.vt gl. ¶ Item op.ad ver.que q̃õ ꝙ nõ ſit eadẽ q̃õ ſ; diuerſa.ſo.vt glo.⁊ declara glo.p ea que no.ſ.qui ſatiſda.cog.l.ſciẽdũ.§.ſi fundus.⁊ q̃õ no.ſ.i pñ. §.in glo.ſ.reſpiciat. ¶ Itẽ op.ꝙ hec q̃õ non dilucidius tractat ⁊ ſo.vt glo. ¶ Itẽ op.ꝙ q̃õ male ſoluat ⁊ ſibiip̃i cõtradicat lr̃a ꝙ primo dicit vtrũq; obligari inſolidũ poſtea dicit ꝙ primo ɔuenit ad quem ſpectat ɔtrus.ſo.vt glo. Item op.de.l.ij.ſ.e.⁊ ſo.vt glo. ¶ Item op.ad ver.ſ; in merito.⁊ ſol.vt glo. ¶ Itẽ op.de.l.eo tpe.ſ.e.vbi nõ ɔuenitur ex ordine.ſo.vt in ɔrio no. ¶ Querit.h. ſi ɔtractus ſpectabat ad mulierẽ ſ; peculiũ eius nõ reſpiciebat poſtea maritus reſtituit peculiũ mulieri.an deducet ꝙ p ea ſoluit dic ꝙ ſic ꝙ ſolutio facta ab eo reſpicit in ſubſidiũ peculiũ mulieris.

¶ In glo.⁊ poſſidentem in fi.dic ⁊ hec vltima vera vt no.in p̃cedenti glo. ¶ Ultimo cõducit Guil.hũc.§.ad q̃õnem ꝙ proximiores ex parte patris debeant habere bona immobilia ⁊ proximiores ex parte matris mobilia qualiter teneant ſatiſfacere creditoribus. videtur ꝙ ſi ſint credita que reſpiciant immobilia ꝙ ſatiſfieri debeat de imobilibus ſi mobilia de mobilibus per hunc.§.⁊ ſ.de militari teſtã.l.ſi certũ.§.i. Sed hec iura loquũtur quando tempore cõtractus erant duo patrimonia.in q̃õne aũt eſt p̃ſuppoſitum idem eſſe patrimoniũ.ſ.de excu.tu.l.iuris peritos §.cũ oriundus. Et ideo videt ꝙ bona debeant eſtimari ⁊ ſm eſtimationem ſolui creditoribus.ſ.õ relig.l.celſus.⁊ ad.l.fal.l.ſi vir vxori.Guil.

Interdum. ¶ Et ipſi fructuario qui contraxit cũ ſeruo circa peculium ꝓprietarij.ibi apud ipſum fructuarium.ibi fructuario debetur alias ſecus quia peculiũ ſuum computat indebitum ſui glo.ibi in duobus dominis ſerui cõmunis qui eſt debitor vnius eorum. ibi ſufficit glo.legit duob⁹ modis.ſcõs vera.ibi actio ɔ̃ ſociũ penes quẽ ſolum eſt peculium. ¶ Op.clari⁹ q̃ gl.ſ;.h.ad miſſiõe.nõ aut iſte ɔtrus ex quo vult agere fructuarius ſpectat ad peculium fructuarij ⁊ fruſtra agit cõtra ꝓprietarium ⁊ tunc tenetur primo ipſe proprietarius ⁊ in reſiduo fructuarius. So. Hug. quãdo ɔtractus ſpectat ad ꝓprietarium factus a fructuario verum ẽ ꝙ hic dicitur. Sed aliud in eo qui h; peculium penes ſe quia cum ſocio imputabit ſibi antequã agat contra alium quia iſta onera reſpiciunt quantitatem peculij. vt.l.frater a fratre.de condi.indebi. Modo ergo quãtũcũq; reſpectu fructuarij in reſiduum poſſet agi contra ꝓprietarium.vt.ſ. e.l.⁊ ancillarum.§.fi. In cõtractu ſpectante ad fructuariũ primo ſoluit ſibi poſtea in reſiduo aget cõtra ꝓprietariũ. nec mirum ꝙ cõtractus reſpicit totum peculium.⁊ per conſequẽs vtrunq;.ſ.proprietarium ⁊ fructuarium. Contra hoc inſta quia idem videt in ꝓprietario ⁊ fructuario ꝙ eſt in duobus ſocijs quod negat littera. So.non eſt eadem rõ ꝙ duo ſocij non agũt contra ſe noxaliter ita nec de peculio ꝙ ſi d; conueniri nõ cõuenit vel alter vt in glo. Item opp.de.l.ſiquis ſeruum.ſ.e.ſo.vt in contrario. ¶ Cõclude ergo vbicũq; ꝙ quis participat peculium ⁊ dominiũ ſui. tunc vterq; conuenit ⁊ deducit debitum ſibi ⁊ ſocio. Item reſpectu quo peculij conuenit eo nõ agit ⁊ ɔuenietur vterq; inſolidum non aũt alter contra alterum agit de peculio aut participat diuerſimode tunc querit agant inter ſe.⁊ dic ꝙ ſic ꝙ reſpectu non ɔuenitur eo reſpectu agit aut inſolidum.⁊ tunc aut habet totum peculium penes ſe tunc de vtroq; deducit ſi totum habet. aut eodem tempore diuerſimode tunc reſpectu eius quod eſt penes ſe nõ q̃õ ſecus eſt in alio aut ergo ɔtractus ſpectat ad vnum tantum. tunc ille tenetur aut ad vtrunq; ⁊ tunc vterq; aut ꝑ parte ⁊ idem quod in toto quo ad partem.aut eſt dubium tunc primo ille penes quẽ eſt peculiũ in ſubſidium ad alium.

n **Nam intereſt.** ¶ In fi.quãdo habẽt peculium cõe.ſecus ſi peculia ſunt ſeparata vt.ſ.e.l.ſ; ⁊ ſi duo.

r **Damna** Ibi pretor imputauit vt dominus de illo teneatur creditoribus peculiaribus.ibi intrincare peculium nota verbum de cuius ſigni.vide in alphabeto dictione intrincare. ibi ad ſuum conſequendum.ſ.ſibi debitum vt ſupra ꝙ cum eo.l.i.⁊ ſi certum pe.l.ſi ⁊ me ⁊ ticium. In glo.donando in fi.ſo.hic fuit in dolo.ibi in culpa vt hic ⁊ ibi apparet in glo.vt ar.in fi. prima vera vt.ſ.que in frau.credi.l.pupillus.vbi de hoc no.⁊ dixi.nec ob. dicta regula ꝙ reſponde vt ibi ⁊ per Di.de regulis iur.c. qui prior. libro ſexto.

Si dolo. ¶ Ibi erit dicendum liberant tamẽ actiones cedendo niſi ſint locupletiores facti de ꝓcurat. dic vt.ſ.de tributo.l.ꝓcurator.in prin.de tutore ⁊ curatore dic vt no.ſ.de admi.tu.l.fi.⁊ de regu.iuris.l.neq; interdicto.ibi ad ſe ꝑuenit dic vt no.ſ.de regulis iur.l.quod ip̃ſe. ⁊ per Di.de regu.iuris.c.Qui in ius ſuccedit.ibi poſt iudicium acceptum ꝑ litem ɔteſt. vt.ſ.de iudi.l.iudicium ſoluit.

Si dominus. ¶ Ibi ſuſcipe facit quod notat C.i. C.quod cum eo.l.fi. Item facit ꝙ quis cogatur preciſe reſpondere libello ⁊ litem conteſtari.nã iudicium reddit in inuitum.ſ.de verbo.ob.l.ſtipulatio iſta.§.i.de aqua plu. ar.l.is cũ quo.⁊.ſ.de ꝓcu.l.ſed ⁊ hec.§.preter.⁊ eſt expreſſum.ſ.õ ven.inſp.l.i.§.ex hoc reſcripto.vbi de hoc dixi ⁊ hoc actore inſtãte vt hic.ſed ſi velit eſſe contentus miſſione in poſſeſſionem poteſt quaſi preſens habeatur pro abſente. Ex quo non facit ꝙ ſibi incũbit.ar.ſ.de fideicõ.li.l.⁊ non tantum.§.fine.⁊ de reg.iur.l.non defendi videtur.⁊ Ia.ſ; Ia. de are.l.ʒ aliud notet in auẽ.q ſemel. C.quomõ ⁊ quãdo iudex. Ia.⁊ dixi de lu.ɔte.l.i.

r **I damni infecti.** ¶ Continua legẽ ſequentem.

o **Prium.** ¶ Ibi ꝑmitti debet a domino poſſidente. In fi.ex primo decreto. Et ꝑ hanc legẽ dicebat Ia. de are.ꝙ in cauſa noxali fit miſſio ex ſecũdo decreto hic enim maxime loquitur de miſſione ex cauſa damni infecti ⁊ ex cauſa noxali.⁊ dicit q̃õ domum poſſidet ⁊ ſeruum abdicẽ.⁊ ꝑ hoc.ſ.ſi ex noxali cã agat l.ij.ad fi. Et ꝑ hoc reprobatur glo.que eſt ſupra de publiciana.l. item ſi ſeruum. que dicit ꝙ in cauſa noxali non fit miſſio ex ſcdo decreto vnde ipſe dicebat ꝙ in omni cauſa fit miſſio ex ſecundo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

decreto vt patet i cauſa legati.vt.j.in poſſe.l.qui legati.⁊ pro hoc reprobabat glo.que eſt.ff.de iuridi.om.iudi.l.iubere cauere.que dicit ſolum in cauſa damni infecti habꝫ locum ſcḋm decretum.de quo dic vt plene dixi infra de damno infec.l.ſi finita.§.ſi plures.

t **Arator** Ibi adminiſtrationē liberam. Ibi peculij antiqui non nouum conce dere vt in glo.

i **Si veſtimentum** Ibi ſeruum haben tem aliud peculiū. Et hoc tollit contrarium.ibi vſus ꝑpetui.⁊ colligit glo.ar.contra famulos ⁊ podiſſe quos ꝙ cum licē tiant a dominis poſſunt eiſdem auferre veſtes.Sed diſtingui dꝫ an ad vſum perpetuum haberent ⁊ tunc non poſſunt.eis auferre ſi ad temporalem ⁊ tunc ſic per.l.iſtam.¶ Item querit Gu.l.qd erit de vxore ſoluto matrimonio debeat habere veſtes an debeat reſtituere heredibus mariti.Et quidam per hunc textum diſtin guunt an eſſent veſtes perpetue ⁊ quas vxor deferebat continue.⁊ tunc debeat eas habere quaſi videatur maritus ſibi donaſſe.ſi vero erant temporales ⁊ precioſe quibus vtebatur ſolum in dieb⁹ feſtiuis tunc teneatur eas reſtituere.⁊ pro hoc bene facit.ff.ꝯmo. l.ſi vt certo.§.interdum plane.vbi de hoc tangi.⁊ ar.j.ſolu.ma.l.ſi cum dotem.§.ſi maritus.de dona.inter virum ⁊ vxo.l.ſi mulier ex pecunia in fi.⁊.C.de iure do.l.ꝓ oneribus.Item quia vir talia legat vxori.vt.j.de lega.iij.l.qui concubinam in prin.⁊ ſi ſue eſſent ñ poſſet ei legari.⁊ indiſtincte iꝫ ꝙ ſunt vxoris.⁊ al.l.j.de auro ⁊ ar gen.le.l.ſi.§.ſi.⁊ ad.l.fal.l.ſi vſufructus.§.dos.⁊ hoc ēt videtur ſe qui Rai.de hoc plenius dixi.j.ſo.ma.l.in his.§.i.

s **Si ſemel** Ibi fecerit dominus diminuendo peculium.⁊ hic eſt caſus vbi com penſatio fit ipſo iure.

t **Et ancillarū** Ibi actio datur ꝯtra pa tres vel dominū ex eorū contractu in glo.ar.in fi.de hoc dixi ſupra.e.l.iij.§.cui congruit.

Conſtat ¶ Ibi id quoqꝫ.i.eius eſtimationem.Ibi age retur poſt aditam hereditatem.

Si ſeruus. ¶ Ibi an ꝙ peculium vetus.ibi eadem cō ceſſerit nouus dominus idemqꝫ emptio.ibi creditoribus extraneis.ibi inſolidum ex contractu nouo vel vete ri.Ibi dari actionem venditori in glo.vt.ff.e.l.ſi noxali in fi.dic breuiter hic dimiſſio.ibi electio.

Si quis cum ſeruo. ¶ Ibi experiri nō autem compellitur pro parte ſin gulos conuenire.Ibi eſt enim iniquum vt.ff.de exercito.l.ſed ſi plu res.⁊ vide quod ibi dixi.ibi liberare videtur quia debitum erat cō mune.Ibi intelligitur quia debitum erat ipſius ꝓprium non cōe. ⁊ inducit Gul.hūc.§.cum legibus ſequentibus ad qōnem ſi em phiteota tenebat rem a duobus dominis ⁊ deceſſit ipſis relictis heredibus an vnus erit emphiteota alterius ⁊ ecōuerſo.⁊ videtur ꝙ ſic per hunc.§.⁊.l.ſi quis ſeruum.⁊ ar.ff.ſi certum pe.l.eius qui in ꝓuinciam in fi.⁊ ar.eius quod no.ff.de in ius vo.l.ſed ſi hac.l. §.ſi liberti.⁊ ꝓdeſt hoc ſcire q: ſi vnus non ſolueret ⁊ alter ſic ꝓp non ſoluentis aperiretur in ſoluentem.argu.j.de dam.infec.l.dam ni infecti.§.ſi vicinus.ipſe dicit aut erant equaliter heredes inſtitu ti ⁊ tunc non ſunt inuicem emphiteote.imo ex toto ius emphiteo ticum ſoluitur.ac ſi nūquam fuiſſet emphiteoticus q: parem par tem habent in eo quod nihil eſſet niſi quedam ꝑplexitas q: quan tum vnus preſtaret cōſequeret ab altero quod eſſet ridiculoſum. vt.j.de leg.iij.l.cum pater qui filio.ff.ſi pars here.pe.l.i.§.ſi ego.⁊ §.item ſi cum me.ſi autem nō eſſent equaliter inſtituti tunc in q̄tū excedit pars vnius.alter erit emphiteota alterius.argu.infra de here.inſti.l.qui non militabat.in principio.j.ad treb.l.deducta.§. nūmus.⁊ ita poteſt intelligi iſte.§.Gul.Et eodem modo poſſūt eſſe duo mutui vaſalli ſicut ſunt comes ſabaudie ⁊ Delphinus vt vidi in eorum litteris.

q **Pare.** ¶ Ibi apud eū.l.qui cōuentus eſt.ibi ex bonis ſocij de peculio.

r **Si quis ſeruum.** ¶ Ibi agere qđ eſt penes alium.ibi quiſ ꝗ coheres.ibi teneat ergo idē i coherede.¶ Enā ibi in eum.i.cōtra eum ex cōtractibus dicti ſerui.ibi actio non ob.C.de ho.qꝫ.li.l.fi.in prin.⁊.ff.de pactis.l.cōtra iur. §.fi.⁊ ibi no.¶ Quero de rōne huius.§.⁊ reſpondet per.l.ſeruus vetante.j.de acquir.⁊e.do.vel dic rōnem ꝙ peculium eſt quaſi pa trimonium ſerui vt ſupra eo.l.peculium.l.huic querit.§.que qđ.

q **Reſtitu3** ¶ Sufficit ſi quis habeat ius tē pore ſententie.licet non habeat tem pore litis cōteſtate.hoc dicit ⁊ ad hoc ſepe allegat ꝙ verum eſt in actionibus realibus vt in corpore in glo.notatis.ſecus in mere ꝑſonalibus vt dixi.ff.de pig.act.l.ſi rē.§.fi.⁊ plenius.ff.de iudi.l.non poteſt.¶ Sed cōtra ſi quis habet ius tempore litis cōte.⁊ tempore ſentētie facto ſuo deſinit habere abſoluit reus vt.j.ſo.ma.l.ſi cōſtante.§.fi.⁊ de cōdi.fur.l.ſi ſeru⁹. ſecus ſi facto aduerſarij deſinat ius habere ꝙ tunc non abſoluit reus.ff.de rei ven.l.ſi poſt acceptum.⁊ colligit in dicta.l.ſi ſeruus. Ja.de are.⁊ Ri3.ibi ageret per litis cōte.ibi aut non ob.ff.de iu di.l.ſi filius.vt ibi no.ibi nihil ſit in peculio hoc declara per ea que no.ff.ſi pars here.l.i.§.i.in glo.magna.ibi placuit vt cōuent⁹ his actionibus qui non poſſidebat tempore litis cōte.ſed ſiue cōdem netur.¶ In glo.magna.ibi.l.non pōt que eſt cōtra verius.ibi ſu peruenit ius actori poſt litem cōteſtatam hic nō ſed eius qualitas ⁊ adiectio.ff.e.l.iij.§.cui ꝯgruit.⁊ ꝓbatur.ff.de noxa.l.in delictis. §.ſi detracta.facit quod dixi de inſtito.l.habebat.in prin.ibi.§.in hoc.ſo.hic vnum iudiciū ibi duo.Ibi ⁊.l.ſi filius.ſꝫ ibi peculiū po ſtea fuit auctū.vt ⁊.j.hac.e.l.§.is qui ſemel.

Si cuꝫ ex parte. ¶ Ibi agatur de peculio.ibi qui cōueniſ.vide qđ no.⁊ dixi.ff.ꝯ cō di.inde.l.frater a fratre.verſi.ideoqꝫ maxime.ibi ſꝫ ſi ipſe ſeruus ex cuius perſona dominus tenebaſ inſtitutus a domino cū liberaſ. ibi ex parte inſtitutus a patre.ibi inſolidum patitur nomine ſuo. ſed cōdemnaſ quatenus facere pōt.vt.ff.qđ cum eo.l.ſed ⁊ ſi ex pte.¶ Op.ſm Hug.quia vbi eſt cōio ſerui ⁊ peculij.vnus cō ueniatur de eo quod eſt apud alterum vt.ff.e.l.ſi noxali.§.fi.So. hic non erat cōio ſerui q: erat mortuus vel manumiſſus vel alie natus.¶ Item oppo.ad act.de in rem verſo.q: oportet ꝙ ſic in domino tempore verſionis vt.j.qđ iuſſu.l.ij.§.fi.So.hic cōueniſ tāquam heres non tāquam ipſe.⁊ quia ad eum ſolum ꝑuenit res in qua eſt verſum.vel dic ꝙ iam erat domin⁹ ſerui iſte heres aut ergo verſuſ tempore quo defunctus viuebat vel hereditate iacen te.tunc contra dominū nouum tāquam contra heredem daſ ac tio de in rem verſo.ꝓ ea parte qua res in qua verſum eſt ꝑuenit ad eum.¶ Item oppo.ad ver.ſed ſi ipſe.ꝙ ſeruus non tenetur de ante geſtis.vt.C.an ſeruus ex ſuo facto per totum ſed dic ꝙ cōueniſ tāquam heres nō tāquam ſeruus.¶ Ultimo glo.colli git ar.ꝙ reo cōtra cōreum ſit cedenda actio ꝓ parte.ſed ar.non bene ꝓcedit quia hic loquitur de coheredibus quorum quilibꝫ te netur ꝓ parte.cōrei aūt ⁊ cōtutores tenentur inſolidum.⁊ iđ dic vt no.⁊ dixi.ff.cōmo.l.vnde querit.⁊.C.de duobus reis.l.i.⁊ ſup rubrica ⁊ de ſolut.l.modeſtinus.¶ Ultimo querit Gul.in ver. ſui vero filius.ecce ꝙ filius cōtraxit ⁊ ſic tenetur inſolidū ⁊ pater de peculio mortuus eſt pater cui filius ſucceſſit pro parte creditor vult agere cōtra eum pro pte ex obligōne qua tenebaſ ſuo nomi ne inſolidum.⁊ pro alia parte tāquam cōtra heredē patris ⁊ hāc qōnem ponit etiam in alijs terminis.duo erant cōrei ſocij.vn⁹ ſuc ceſſit alteri ⁊ ita vtraqꝫ remanet vt.j.de fideiuſſo.l.generaliter cre ditor vult illum cōuenire ꝓ parte ex ſua propria obligatione cui ſucceſſit ꝙ poſſit prodeſſe propter ſeparationeꝫ bonorum.ſi vn⁹ eſſet non ſoluendo alter ſic.vt infra de ſeparaſ.per totum dicit ꝙ ſatis poteſt hoc fieri vt ſupra eo.l.⁊ ancillarum.§ ij.eo viuente er go ⁊ eo mortuo de lega.i.l.ſi mihi ⁊ tibi.in prin.de ſolut.l.ſi duo rei.⁊.C.de pactis.l.creditor.¶ Sed quid ſi fideiuſſor ſuccedit reo principali tollitur fideiuſſoria tāquam acceſſoria vt dicta.l.ge neraliter de fideiuſſo.mortuo principalis inſtituto fideiuſſore he

rede pro parte nũquid tollitur in aliqua fideiuſſoria quidã ꝙ nõ argu.ꝭ.de fideiuſſo.l.heres a debitore.§.qđ ſi is ſeruus.⁊ ꝑ hoc facit iſte.§.ver.ſi vero filius.dic ꝯtra ꝙ fideiuſſoria tollitur ꝑ pte ꝑ qua ſuccedit ꝙ ꝑ ea non poteſt teneri vt fideiuſſor quia ſic eſſet fideiuſſor ſui ipſius qđ eſt impoſſibile.ꝭ.ad velleia.l.tutor.§.i.de fideiuſſo.l.vtrũius.ꝑ parte autem alia bene remanet.ar.ꝭ.de duo bus reis.l.i.eos.in prin.ſ.de pactis.l.iuriſgen.§.adeo.⁊ ſm hoc intellige tex.⁊ gl.ꝭ.de fideiuſſo.l.ſi debitori in fi. Gui.de cu.

Is qui ſemel. ¶ Ibi egit ſed ſolidum non exegit vel in totum ſuccubuit quia nihil erat in peculio.ibi aucto de nouo.⁊ hoc ꝓbatur non alias.vt no.ſ.de iureiur.l.qui iuraſſe.§.ſi pater.⁊ vide qđ no.infra eo.l.quotiens.§.ſi ſemel.

Sianniia. ¶ Ibi creditor peculiaris.ibi cõſequitur ratio quia.ſ.defecit perſona venditoris que erat cã ⁊ ratio concedente illius exceptionis hic ſecus.⁊ ſic non ob.de exceptio.rei iudicate.l.ſi a te.§.fi.que videtur contra.dic ergo aut elegit eum quem iam conuenire non poterat ⁊ ſibi non preiudicat aut eo tempore quo poterat eum conuenire.⁊ tunc de rigore ſibi preiudicat de equitate ſecus.⁊ vide.ſ.de inſtito.l.habebat.

¶ In dolo obijciendo per modum replicationis. Ibi dolũ malum patris vel domini in diminutione peculij.⁊ nota ꝙ replicatio ſapit naturam actionis.⁊ ad hoc ſepe allegatur ⁊ no.de ver.ſoſtaſſis.de quo vide in alphabeto.⁊ cõclude ꝙ eſt quedã exceptio que ꝯcernit ſolum vẽditorem ⁊ non peculiũ vt cum poſt ãnũ conuenitur vt.ꝭ.ii.ꝓxi.per totũ.⁊ tũc ẽptor ꝯuenitur reſpectu peculij qđ eſt penes eũ nulla deductione facta eius qđ eſt penes venditorẽ vt in primo reſpõſo huius.§.alia eſt exceptio que reſpicit venditorem ⁊ partem peculij que eſt penes eum vt pacti de non petendo ⁊ tunc cõuenitur emptor facta deductione peculij qđ eſt penes venditorem vt.ꝭ.e.l.quotiẽs.§.ſi creditor. ¶ Alia eſt exceptio que reſpicit totum peculiũ ⁊ eſt generalis vt quia dicitur cõtractus non celebratus ⁊ talis ꝓdeſt emptori ⁊ venditori vt dicta.l.ſi a te.de exceptione rei iudi. ¶ Sed op.ſm Hug.ſi nominatim ſit receptum a venditore preciũ peculij pone quinqꝫ ſi cõueniatur venditor preſtabit quinqꝫ creditori ⁊ emptor totum.⁊ ſic ex venditione peculij fit melior cõditio creditoris ſed ipſe reſpondet ꝙ cõuento ẽptore non ꝯuenitur venditor quia de euictione tenetur ⁊ ecõuerſo ꝯuento venditore non cõuenitur emptor quia habet regreſſum cõtra venditorem de euictione.⁊ ſic venditor bis ſolueret quod eſſet abſurdum. ¶ In herede patris vel domini.ibi fieri debet ex dolo patris vel domini.

f **Ed ſi ipſe** ¶ Ibi preſtat non ob.ꝭ.de iure do.l.ſi pater.in fi.vt ibi no.

f **Iex duobus** ¶ Ibi manumiſſio inter viuos ⁊ libero eſſe iuſſo in vltima volũtate.lꝫ glo.aliter exponat.ibi ꝯueniri poterat dominus ⁊ pro parte ſua ex actione.ibi in eos dari in reſiduum.ibi occaſione iuris ſtricti.

In hoc autem ¶ Ibi recedens ab altero herede per alterius cõuentionem ⁊ dic reſtituitur alias reſtauratur contra eum a quo receſſit.non tamen ſtatus preteritus peculij qui erat tempore prime litis.ſed pñs qui eſt tempore ſecunde ex inſtauratione ſpectatur.hoc idem in emptore ⁊ venditore ſeruatur vt ſequitur ar.ſ.de inſtito.l.idem erit in fi. Ia.de are.⁊ aliqui habent in litera precedens ⁊ dic reſtituitur contra alium de poſterioribus cõuentis de peculio de equitate ibi pñtis ſtatus tẽpore diffinitiue ſentẽtie.ibi ſpectandus eſt in vna perſona idem in pluribus vt ſequitur nec ob.l.queſitum.in prin.vt ibi dicit.ibi cõuentus ſit vt ſit in reſiduo augamento non poſſit emptor cõueniri nam cõueniri poteſt.

Venditor ¶ Ibi cũ peculio alias in venditione peculij non cederet.ꝭ.de cõtrahen.empt.l.quotiens.ibi cõuenietur ſi emptor.ibi neratius ſcribit.⁊ ideo intra annum de peculio non ꝯuenietur. ¶ Querit Gui.que ẽ ratio ꝙ quãdo vende ſeruum cum peculio ꝙ peculium cenſetur tanquã acceſſoriũ ⁊ videtur venditio ꝯtracta ſuper ſeruo non ſuper peculio argu.ꝭ.de pe.le.l.iiij.⁊.l.ij.⁊.ſ.ꝯmo.l.ſi vt certo.§.vlqꝫ adeo.dicit ꝙ vis facienda in verbis.vt ſi dicat vendo tibi ſeruum cum peculio ꝑ.x.tunc habeat locum.iſte.§.ꝙ non teneatur de peculio.ſi aũt diceret.vendo tibi ſeruum ⁊ peculiũ tũc teneatur de peculio.quia cum ꝯiungatur per copulam ⁊ videtur vt principale vt.ꝭ.de fun.inſtruc.l.ij.in fi.⁊.l.cui fundus.in contrarium facit.ꝭ.de edil.edic.l.cum eiuſdẽ. Ra.Et id quod dixi ꝙ dictio cum faciat acceſſorium intellige in re acceſſoria.ſecus ſi eſſet ſeparata.vt.ſ.ꝯmo.l.ſi vt certo.§.ſi me rogaueris.⁊.§.ſeq.⁊ quãdo equipolleant ⁊ copula.⁊ cum vide.ſ.de vſufru.accreſ.l.ſi quis ticio. ¶ Item adducit hunc.§.ad queſtionem emphiteota tenebat a me fundum valentem centum ⁊ habebat ibi pecudes valentes quinquaginta vendidit fundum cũ pecudibus nũquid debeo habere laudimiũ de centum tantum vel de centũ quinquaginta.⁊ videtur ꝙ ſolum de centum argu.huius §.⁊ hoc verum niſi pecora eſſent ibi per modum acceſſionis ar.ꝭ.de fun.inſtruc.l.grege.⁊.l.fundi.C.de inceſt.nup.l.cum ãcillas.§.fi.⁊ ꝑ hoc.ꝭ.que in frau.cred.l.fi.§.pe.ſecus ſi non eſſent.ibi ꝑ modum acceſſionis ar.ꝭ.de pigno.l.debitor.de leg.ij.l.ſi ita.⁊.l.ſi fundus.§.i.de lega.ij.l.quod ex pamphila.⁊.l.qui ſolidum.§.i. Gui.

a **T cum heres.** ¶ In glo.ſeruo libero eſſe iuſſo directo.⁊ hoc tolle contrarium.

i **N bonefidei.** ¶ A filio vel ſeruo celebratis.ibi conueniri prẽm nec ob.ꝭ.e.l.depoſiti.in prin.vt ibi no.ibi competere actionem inſolidum.Ibi habeat res dotales.ibi nã ꝙ in ſeruo.ſ.de filio hic de ſeruo.ibi competit actio contra dominum.ibi adiecit.inſolidum.Et dicit Gui.ꝙ hec litera facit quod forma libelli de quo no.C.vnde vi.l.non ab re.⁊ lo cãl.ꝯductores videlꝫ peto rem reſtitui.⁊ ſi non reſtituat peto eius eſtimationẽ cum re reſtitui ſicut hic dicitur ꝙ agit de peculio cum adiectione ſiquid dolo fecerit ꝙ inſolidum teneatur.⁊ ſi dicatur ꝙ libellus eſt alternatim ⁊ de futuro.⁊ ideo non ꝓcedat.vt.ſ.de iudi.l.quemadmodum.dicit ꝙ talis conditio tacite intelligitur vt.ꝭ.de le.i.l.iij.⁊ ibi no.in glo.vel quanti in lite iurauerit.vt.ꝭ.ſo.ma.l.ſi filio.§.maritum.⁊ intellige hanc.l.ſm determinationem.l.ſi cum dotem §.tranſgrediamur.⁊.l.ſi filio.⁊.ii.que videntur contra.

f **J creditor.** ¶ Ibi teneberis emptori hereditatis.ibi de peculio ꝑ debito filij. ¶ Si ſeruo tuo ordinario.⁊ quidam habent in textu.ibi vendicabis tãquam ſpẽm.ibi de peculio per act.ex vendito ⁊ ceſſabit compenſatio quod dic vt dixi ſ.ſi cer.pe.l.cũ fundus.§.ſeruum tuum. In glo.nec eſt neceſſe in fi.Sed in perſonali non intelligi puto vt.ꝭ.de le.i.l.ſed ſi certos.in glo.ſ.agenti.ibi de le.i.l.plane.ꝭ.ibi vnum ex fa.§.ſed ſi duo.

¶ Querit Gui.que eſt ratio huius.§.⁊ quid operatur ꝙ ego repetere poſſum illos duos aureos tamẽ teneatur illi de peculio nõ ne tantum valet ac ſi fieret compenſatio dic ꝙ ſi tãtum eſt in peculio ꝙ compenſabitur hactenus quatenus eſt in peculio.ſi autẽ nihil ſit in peculio in nihilo teneor.⁊ hoc voluit dicere Gui.

Seruum communem. ¶ Ut litera ſit plana.dic ꝙ vendi alteri ticio ꝙ ei cum quo cõmunem habebam.⁊ dic me precium peculij recepiſſe.vt.ſ.e.l.ſi ex duobus.§.fi.vel melius vendidi ſine peculio.vt.ꝭ.de contrahen.empt.l.quotiens.Nam ſi cum peculio vendidiſſem peculium emptoris reſpiceret.arg.ꝭ.de regu.iur.l.qui actionem.⁊ ideo poſt annum tenetur cum de ſuo non venditoris agatur preiudicio.vt no.ſ.e.l.ſed in emptore. Jaco.de are.⁊ dicit Gui.ꝙ mirabile videtur ꝙ ſi vendidi tibi ſeruum ꝙ poſſis ꝯueniri de peculio quod ẽ penes me.⁊ dicit ꝙ iſtud mirabile tolleretur.ideo quia de facili poteſt liberari cedẽdo actiões.ar.infra.e.l.quod debetur in fi. Gui.Ibi vẽdidi cum peculio ſm Ra.vel ſine peculio ſm Jaco.de are.vt ſupra dixi.ibi de peculio ex ꝑſona dei fui.ibi cum ticio emptore.ibi conſequi poſſit ⁊ ſic ticius ꝯuenitur ſuo nomine ⁊ ex ſua perſona dũtaxat.ibi rationẽ ſed liberatus contra me act.cedẽdo.vt infra.e.l.quod debetur in fi.⁊ ſupra dixi.

¶ Ibi cum emptore agere intra annum ⁊ nomine venditoris ꝗ

tunc ſuo nomine tenet̃. In glo. quia cum eo cõmune ſit. et ſic ceſ-ſat cõmuni di. l. ij. §. ſicut. In glo. vt ſupra. e. l. et ancillarum. §. venditorem. ¶ Si actum ſit de peculio ex contractu ſui peculij. Ibi tem conſequetur. i. reſiduum. et hoc niſi appareat in cuius peculiũ ſuus pecuniam cõuertiſſet. quia tunc de illius peculio inſolidum deberet deduci. vt. ſ. e. l. ij. et l. huic queritur. §. poteſt ſm Guil. ¶ Nihil intereſt ibi ab eo accepit quia iſte opere ad fructuarium pertinent. ibi ei fructuario. ibi deducto glo. exponit duobus mo-dis. prima vera in glo. ſ. de peculio. ibi ſed ſiquis donaturus alias ſʒ ſiquis ſepulietur alias eſt ſub. l. adhuc. In ea. glo. ibi obliget̃ ꝓ-prietario ad patiendum ſeruum ſibi operari. Iaco.

d **Epoſui.** ¶ Ibi et ago contra patrem. ibi te neat pater. ibi mea maneat et ſic fuit depoſitum in ſpecie tantum non ob. infra locati. l. in naue ſamphelí vt ibi dicam. ibi vendicare debere hic videtur caſus ꝙ actio ad exhibendum et rei vendi. non poſſunt ſimul ꝓponi in eodẽ ſʒ ſucceſſiue. de hoc no. et ſatis dixi. ſ. ad exhibẽ. l. prima. non ob. ad banc. l. prima de in rẽ verſo. l. quidam. in fi. vt ibi notatur.

Si nuptura. ¶ Ibi ꝓmiſſerit patri vel filio. ibi di-uortio facto ſine culpa ſua. alias hodie ꝑderet dotẽ. vt. C. de repudijs. l. ꝯſenſu. §. hoc niſi vir. Ibi liberãdũ eẽ quaſi ex hoc nihil deperea t patri cum certe ec. ibi exceptionem et non ẽ debitor qui exceptione põt ſe tueri. j. de lib. cã. l. vel obliga tus in glo. vt ea tota. in fi. et. §. tranſgrediamur. in glo. nam et ſi ni-hil in fi. et facit. ſ. ſo. ma. l. ſi filio. in prin.

Stichus. ¶ Seruus ordinarius ibi pamphilũ vicariũ ibi ſeruorũ ordinariorũ. ibi id quod ita. ſ. ꝙ de precio pãphili nõ deducat ꝙ pãphilus dʒ vt predictũ ẽ. ibi ſi ſti-cho ordinario libero ee iuſſo. ibi legatũ eẽ a domino cũ libertate. et in quo peculio erat ſolus pãphilus. ibi agat ad peculiũ ſibi lega tum. Ibi quã ex peculio alio quod hʒ vicarius extra precium ſui ipſius. ibi ipſe ordinarius ſeruus. ſeruo ibi vendideram ſine pecu lio expreſſe vel tacite vt. j. de cõtrahẽ. emp. l. quotiẽs. ibi ex eo pe-culio. ibi verũ eſt vt peculiũ meũ mihi debeam computare. ibi tũc poſt venditiõem et traditionem. ibi poſterioris tẽis poſt vẽditõʒ. ibi ꝯtractus a me vel alio celebratus. Albe. de roſa.

p **Peculium** Et ex eo ibi parſimonia. i. parce viuẽdo vt. C. de epi. et cle. l. ij. Ibi quãſi. ſ. ſeruus. vt inducit Guil. banc. l. ſi pater de-dit filio pecuniã ad alimẽta et ipſe parce viuendo ex ea lucratus eſt an mortuo patre teneat̃ cõicare fratribus ſicut ꝓ-fecticiũ. et dicit̃ ꝙ ſit quaſi ex re patris queſituʒ. vt. C. fa. her. l. certũ. et de bo. q̃ lib. l. cũ opʒ. §. i. ¶ Cõtrariũ tʒ ꝙ ſit aduẽticiũ nec teneat̃ ꝯferre. ẽ. ſ. fa. her. l. que pater. et ꝙ pater ex neceſſitate tenetur alimẽtare filiũ vt. ſ. de lib. agno. l. ſiquis a liberis. §. ſi vel parens. et ſ. ad macedo. l. ſed iul. §. ꝙ dicit̃ ergo ex cã tali neceſſaria tʒ do natio. ſ. fam. her. l. põp. filidelphus. et. C. de inoffi. do. l. ij. et pro hoc bene facit hec. l. G. Rai. tamẽ de quo miror videt̃ tenuiſſe primã odio auaricie que eſt radix omniũ maloꝝ in aut. vt iudi. ſi ne quo. ſuffra. §. cos aũ. ſʒ ibi de illicita auaricia loquit̃ ſed parce viuẽdo nõ ẽ a natura illicita ſʒ ꝑmiſſa vt hic et clericis. vt. d. l. ij. C. de epi. et c'e.

p **Peculium.** Naſcit̃ nouũ et hoc tolit ꝯſtituni ibi id eẽ peculiũ dũmõ domino ꝑmittẽte vel ꝯceſſuro ſi ſciret vt teneat in peculio. vi. ſ. e. l. q̃ gubernatis. §. i. et. ij. et. l. nõ ſtatim. et. ſ. e. l. non ſoli. ibi res peculiares in glo. no. nõ dici in fi. et ar. ſ. e. l. depoſui. j prin. in ſolutione contrarij de. l. in bonefidei. Albericus.

n **Ex ſeruis.** ¶ Ibi debere ciuilit̃. ibi de-beri inſpecto iure ciuili. ibi ab-utimur cũ dicimus ſeruo deberi vel ipſum debere. ibi factũ. ꝯcertũ a ſuo factũ vt. j. de cu. furio. l. ꝯſilio ſʒ gl. alit̃ exponat litem expõ eiuſdẽ ẽ effectus. ibi demõſtratiuꝰ ꝑ illa verba. ibi q̃uis. i. nõ reſtringimꝰ obligõnẽ ad ius ciuile. i. non dicimus ſeruum debere ſm ius ciuile. Itaq; quia ciuilis ex qua

actio naſcitur non eſt ſerui cum ſeruus querat domino ꝙ quereret ſibi ſi liber eſſet ꝙ ſeruo debet̃ vel extraneis ec. et quia per ſeruum obligatio domino querit̃ et per ſeruum equitate pretoria obligat̃ et ſic ꝙ ſeruus nihil debet eo nomine ec. et dic in peculiũ. l. de pe-culio. ¶ Pro declaratiõe huius. l. vide quod dixi. C. de tranſ-actio. l. interpoſitas. et. ſ. de cõdi. inde. l. ſi quid ſeruus domino. In glo. i. ius naturale ꝙ ideo ſic dicit̃ quia in eo ſufficit ſolus cõ-ſenſus qui eſt facti abſq; aliqua ſolemnitate legali. et facit. ſ. de pa ctis. l. ſi vnus. §. pactus. et quod ibi no. et dic ꝙ in dominũ dat̃ ac-tio, de equitate pretoria vt inſti. de act. §. actiones aũt.

l **Narrogatorem.** ¶ Ibi dandaʒ ex cõtractibus fi lij arrogati in fi. et facit lra iſta ꝙ monaſteriũ non te neatur ex cõtractibus celebratis per monachũ ante ingreſſum monaſterij. de hoc dic vt plene no. et dixi. C. de ſacro-ſan. eccle. auct. ingreſſi. et per Dy. j. de dona. cã mor. l. ſi filio. ¶ Si poſtea in glo. et ſic erã lit̃ cõteſtatus in fi. et. ſ. e. l. ſi ex duo bus. §. penul. et. l. ſi noxali. §. penulti. et. l. ſed in epro.

Si quis cum filio. ¶ In fi. non ob ſo. ma. l. ſi filio. ij. de libe. le. l. ſi quis. et ſ. do. cauſa mor. l. ſi filio. vt ibi no. Item non ob. l. frater a fratre. vt ibi dixi. et vide quod notaui infra de caſtrenſi pecu. l. patri qui ca-ſtreu. in prin. glo. magne.

e **Et ideo.** ¶ Ibi cum filio non cum patre ſi adeant bona fide alias et ipſe tenet̃ ſi mala fide adeãt vt. ſ. e. l. ſumma. ij. reſpõſo. et. j. quod iuſſu. l. i. §. i. et ibi dicam.

q **Et peculii.** ¶ Adminiſtrationẽ genera lem et liberam ꝑmittere ſub-audi demũ et veriſimiliter. et ideo donare non cõce dit. et vide Dy. et alios extra de reg. iur. c. in genera li. li. vi. et extra de penitẽtijs et remiſſiõibus. c. ſi epe. eodẽ li. et de officio vicarij. c. cum in generali. fallit in regibus quia regum eſt ꝓprium donare. vt no. ꝑ Inno. extra de ſupplenda negligentia prelatorũ. c. grandi. li. vi. et iatis dixi. C. de dona. inter vi. et vxo. l. donationes quas Dynus.

q **Quotiens.** ¶ Ibi ſeruo meo taberne prepoſito. ibi teneatur inſoli-dum ex eius cõtractibus. ¶ Sabinus ibi cũ ſeruꝰ expoſte cum pro quãdo. ibi in rem domini. i. in vtili-tatem peculij. ¶ Si ſemel. ibi de peculio cõtra patrem vel do-minũ. ibi cautiõibus preſtãdis a patre vel domino. ibi ꝓ ſocio ac-tione. quia tunc cauet ſocius qui eſt non ſoluẽdo ſi poſtea puenie rit ad pinguiorem fortunã. In glo. non dominꝰ in fi. Et facit. ſ. de pignora. act. l. ſi rem. §. omnis. et quod ibi no. ¶ Si creditor. ibi experiat̃ rõnem. no. Dy. in. c. nullis pluribus. de reg. iur. li. vi. in glo. i. nõdum lata in fi. ſoluto. ibi in cã appellationis que ſu-ſpendit ꝓnunciatum. vt. j. ad tur pilianũ. l. i. in fi. hic in cã principa li vt et i n cõtrario no. vel hic ambo debitores ſunt pariter princi-pales vt et ibi no. vnde ab initio poſſit quilibet conueniri vt. C. ſi plures vna ſententia fuerunt cõdemp. l. i. et. ij. vel hic electio vnius mero iure liberat alterum. vt. ſ. e. l. ſi ex duobus. in prin. et. §. i. non autem de equitate vt. j. depoſiti. l. i. §. ſi apud duos. Ia. de are. vel dic ſm Ia. de bel. aut eſt par vel quaſi par obligatio omniũ aut eſt impar primo caſu lite cõteſta. cum vno non ꝯuenit̃ alter pen-dente iudicio vel principalis, cauſe vel etiam ap. q: eadem ẽ ra-tio vtrobiq; vt hic. et. j. ad turpil. l. i. in fi. et. C. de fideiuſſo. l. libe-rum. et. l. reos. vbi de hoc. ¶ Scdo caſu aut primo cõuenit̃ acceſ-ſorius tunc poteſt cõueniri etiam principalis ap. pendente et etiam prius eadem rõne vt ibi aut econtra. primo principalis et tunc iu-dicio pendente non dʒ ꝯueniri acceſſorius in auct. de fideiuſſo. §. i. Ia. de bel. ¶ Item no. dixi rẽ integrã ante latam ſententiam vt. j. de ap. l. ſi expreſſim.

Non tamen ¶ Qui ius creditor ſerui ibi ex ante geſto. i. ante venditionẽ ipſe emptor ibi exigẽtem a ſe. ¶ Si ſeruus. ibi deductiõe debiti anterioris nõ po

ſtetionis vt ſequit̃.ibi ſeruus debere.l.poſtquã domin⁹ eſſe deſijt per venditionẽ ſeruus debitor eſſe cepit. ℂ Que dicimus. ibi mutatum ſit.ſ.vt poſſit de peculio cõueniri vetus domin⁹ ⁊ nou⁹ ibi dotis datiõe nota maritũ eſſe dominũ rei dotalis de quo dic vt.C.de iure do.l.in rebus.⁊ de rei ven.l.dote ancillam.

l **Ibera** ℂ Ibi in fugitiuo facit quod no.ſ.ſ iudi.l.ſi longius.§.i.ibi ſurreptio ꝑ extraneum.⁊ no.glo.ꝙ non dicit̃ quis ſcire qđ vehementer oppinat̃ de quo vide in alphabeto dictione ſcire ⁊ qđ dixi.ſ.de legibus.l.ſcire leges. ℂ Cui filio vel ſeruo. ibi adminiſtratio libera.ibi debitorem peculiarem. ⁊ vide qđ no.ſ.de condi.inde.l.naturaliter.in prin.

n **on ſolum** ℂ Ibi paſturus erat veriſimiliter vt vicarios veſtes ⁊ ſimilia ℂ Si ignorante.ibi intelligit̃ naturaliter.ibi teneret naturaliter ⁊ ciuiliter. ℂ Ba debitor.ibi in rõeꝭ ſuos.l.in libro rationũ ſuaꝝ.ibi nuda rõ. vt.j.de dona.l.nuda.⁊ ſupra e.l.iiij.

c **ó tempore** ℂ Ibi mitti non poſſit quia decretum eſſet ſurrepticium vt j.ne vis fiet ei qui in poſ.miſſus eſt.l.i.§.hec actio. poſſet tamen multari ꝓpter ↄtumaciam vt.ſ.ſi quis ius dicẽti.non ob.tempe.l.i.ibi cum eo ex pſona filij.ibi ſequit̃ ſ facto per iniuriã iudicis.⁊ ſic no.ꝙ futurũ cõtingens in rõabiliter non dꝫ attẽdi.ar.ſ.qđ metus cã.l.recte.de hoc dixi de ver.oblig.l.inter ſtip.§.ſacrã. ℂ Ibi qm̃ fideiuſſor acceptus ſimpliciter ꝑ filio non ꝑ patre. ℂ Guil.inducit hanc.l.ꝙ ſi aliquis ſine actione experiat̃ ⁊ iudex de facto ferat ſententiam pro eo ꝙ iꝫ ſententia ꝑ hoc.ſ.fa.her.l.cum putarem.de hoc.j.fi.i.l.queſitũ.alias eſt.§.ſub.l.i.alias incipit ſi cum filius. Item adducit ad aliud certũ eſt ꝙ bona delinquẽtis ſi eſt ↄtumax adnotantur niſi veniat infra annum non auditur.C.de requi.reis.l.i.§.⁊.ij. Quidam accuſatus fuit de delicto ex quo imponebat̃ leuis pena nec amittere debebat bona quia non ↄparuit bona ſunt adnotata poſt ãnum ↄparet ⁊ petit ſibi bona reſtitui.querit̃ an audiatur ⁊ videt̃ ꝙ non per iura ꝑdicta.⁊.ff.de requi.reis per totũ.ipe iꝫ ↄtrarium per hanc l.cũ cõcor.⁊ bene facit.ſ.de iudi.l.iij.⁊ iura illa intelligi debẽt vbi erat tale delictũ.ex quo ſi ꝑſeno fuiſſet debuiſſet ꝑdere bona. ⁊ ꝙ non dꝫ plus opari fictum crimẽ q̃ꝫ vere ꝓbatum.ſꝫ ſi eſſet vere ꝓbatum nõ amitteret bona ergo ⁊c.ꝑ hoc de acqui.re.do.l.homo liber.de liberis ⁊ poſthu.l.filio.⁊ bene facit.j.de bo.eorũ qui mor.ſibi cõſti.l.ſi.§.i.Guil. ℂ In glo.immo videt̃ in fi.prima vera ſm̃ Dy.vel dic ꝙ actor hic ſciebat in peculio nihil eſſe.ibi nõ ar.ſ.de cõdi.inde.l.in ſuã.ſimile no.in ꝓcuř.C.de ſatiſda.tu.l.i.§.vlti.vel dic aut creditor ꝓponit purum eſſe creditum vel peculiũ eẽ ſufficiens.tunc etiam ſi nihil ſit in peculio vel creditum ſit cõditionale.ſi tamẽ illa quattuor interueniãt.de quib⁹ di.j.ex quib⁹ cãis in poſ.eat̃.l.fulcinus.§.ſcđo.in glo.que incipit no.duo tenet quidem venditio ſed reſtituit ⁊ reus ad pecuniam redactum ex rebus venditis vt.e.glo.aut creditor confitetur debitum conditionale vel nihil eſſe in peculio quo caſu in peculiari cauſa non fit miſſio nec venditio vt hic in cõditionali vero debito ſi ideo agat vt ſibi caueatur ꝙ poteſt aliquando vt ſupra de iudi.l.an omnib⁹ fit miſſio ſed non venditio vt.j.ex quibus cauſis in poſſ.eatur.l.in poſſ.in pecu.alias nec miſſio vt.e.titu.l.penulti.⁊ hic. In glo.prima ſe turpiter in fi.vel dic vt in contrario notatur. ℂ Si creditor.ibi conſtituerit ⁊ legata credant dodrantem.ibi peculium ſibi in fal.computa.ibi conſiderabi.facit quod no.j.de here.vel actio.ven.§.illud queſitum. ℂ In glo.vt hic in fi.vel dic ſꝫ.G. ꝙ ibi peculium eſt auctum ex ipſis rebus peculiaribus meliorata hic aliunde arg.j.e.l.penulti.⁊ infra titu.proxi.l.fi.ſo.glo.videtur tutior. Ray.

Etiam. ℂ Ibi actionem ditatem per liſ conteſta.contra dominum in actione de peculio.ibi et ſoluerit creditori peculiari. ℂ Seruus. Ibi conueniret an me poſſidentem vel verum dominum. Ibi manumiſſi de facto eum de iure non poſſem. Ibi alias haberet.ſ.quãdo ſeruus eſſet in poteſtate pacti ca bonefidei poſſeſſoris.ibi acquiſita rõne ꝓprietatis nõ poſſeſſionis.⁊ hoc tollit contrarium lꝫ glo. aliter dicat.ibi pecuniã e.l. obtinere predicta.ibi queſitam mihi per ſeruum.⁊ ſic nec dominũ nec me teneri. Ibi ꝓpter rem meam.i.ꝓpter manumiſſionẽ meã rõne poſſeſſionis quam habebam.⁊ no. ꝙ dictio ex. denotat cãꝫ ꝓximam.⁊ dictio propter.remotam ⁊ vide in alphabeto ⁊ de loco pub.fru.l.i.vnde hic habebam ꝓpter rem meam nõ ex re mea quia dominus poteſt eam a me auocare.⁊ nota bene fi. huius legis per quaꝫ dicunt quidam inueniri poſſe modum ꝙ pater poſſit relinquere filio naturali de bonis ſuis ad libitum.ſ. inſtituendo aliquem ſibi heredem ⁊ rogare eum per fideicõ.ꝙ ipſe heres de ſuis bonis ꝓprijs debeat dare tantũ iſti filio. ꝙ tunc iſte fili⁹ nõ dicitur habere de bonis patris ſed ꝓpter rem patris.⁊ ꝑ hoc bene facit.j.de vulga.⁊ pup.ſubſti.l.ſi is qui.⁊ quod no.j.de acquir.poſ.l.qui abſenti.§.fi.de ↄiungẽ.cum eman.libe.eius.l.i.§.nunc videamus in fi.de iure fiſci.l.na fidei.§.patronus.⁊ ibi de hoc per Di.⁊ ꝑ hoc etiam.infra ꝑ ſocio.l.ſocium qui.§.ſocius.⁊ quod ibi no. ℂ Sed contra videtur expreſſe.j.de dona.cã mor.l.ꝙ cõditionis.⁊ ad hoc vide quod no.in auct.qui.mo.na.eff.ſui.§.vlt.in glo.magna.⁊ dixi.C.de na.libe.l.humanitatis.⁊ dixi ſm̃ Ja. de are.j.de manu.teſta.l.libertas teſtamẽto. In glo.imo nec domino in fi.dic vt no.d.§.ſed ⁊ per eum in fi.

q **Quod debetur** ℂ Dubius eſt euentus litis ⁊ belli.hoc dicit.⁊ ad hoc ſepe allegatur.⁊ concor.primo regum xvi.capitulo.⁊ concor.ſupra de tranſac.l.i. C.de ap.Leos.§.ſuper his.ij.q.vi.quotiens.ſ.fami.her.l.ꝓpter ſpẽm.⁊ no.per Jo.an.extra de ſen.⁊ re iudi.c.ad apoſtolice.libro.vi.⁊ dicitur iudicium eſſe fortune.ſ.de ſta.ho.l.ſeruus.⁊ finis litis eſt in poteſtate iudicis.C.de accuſatoribus.l.ſi explicandi ⁊ ex litibus varius euentus ſequitur.C.de bo.qꝫ lib.l.fi.ibi agenti creditori ſerui.ibi in petendo debitum ab illo extraneo debitore per dominum. Ibi incertus vnde dominus agendo contra illum poſſet ſuccũbere.ibi iudicatis dato ꝙ dominus in iudicio obtineret ⁊ eſt tempus olim duorum menſium hodie quattuor.ſ.de iudi.l.ſi debitori.⁊.C.de vſuris rei iudi.l.ij.ibi facien.ex.a.l.ſi magis expediat bona vendere q̃ꝫ debitum ſoluere. Old. Ibi vniuerſum peculium ẽt quod eſt penes ſocium in fi.ſumptu ⁊ periculo recipientis. Nec ob.de libera.le.l.legauit.⁊ de aqua plu.ar.l.ſupra iter.§.apud ferocem vt ibi dixi in glo.nam nõnullas in fi.⁊ facit.j.ſi cui plusquam per l.fal.l.i.§.i.in fi. In glo.vt ſupra.e.l.⁊ ancillarum.§.fi.⁊.l.ſi noxali.§.fi.⁊ legibus ſequẽtibus in glo.no.bonam.ibi.l.iul.§.penul. dic aut quis tenetur ex contractu ſolũmodo quia actionem habꝫ tunc delegatio eſt ꝑ iuſta ꝑſtatione ſi dolus vel culpa non poteſt ei imputari vt infra ꝑ ſocio.l.de illo locati.l. videamus.⁊.d.§.ſi vero ſuo nomine.tamẽ concor.aut tenetur quis ex contractu aliquid dare vel facere tunc non liberatur act.cedendo vt dicta.l.ſi aduerſus.aut tenet̃ quis ex quaſi cõtractu vel ꝓpter alterius contractum ⁊ tunc aut tenetur ſolũmõ ꝙ actõem hꝫ ⁊ liberat̃ eam cedendo vt hic aut rõne doli vel culpe ⁊ non liberatur cedẽdo.vt dicta.l.nam ⁊ ſeruus.§.fi. Ja.de bel.⁊ dic ꝙ tenet̃ cedere talẽ qualem habet.C.de coll.fũt.quod locũ.⁊ vide Azo.in ſũma de falſa cã adiecta.§.nũc de tertio.in fi.⁊.j.de ꝑdi.⁊ de.l.ratio fundus.

c **Ex facto** ℂ Diuide in ſex partes.primo thema.ſecũdo tres queſtiones ex themate.tertio.ſo.prime queſtionis.quarto interpoſitio cuiuſdam quarte queſtionis ⁊ eius ſo.quinto ſo.ſecunde queſtiõis.ſcđo ſo.tertie.ſecũda ibi an ſi pucniatur. tertia ibi reſpondi.quarta ibi plane ſi ex re.quinta ibi nec tamen.ſexta ibi qđ ergo. Secũda ſubdiuidit̃ in tres ſm̃ ꝙ ſunt tres queſtiones.ſ.a ibi.⁊ ſi putaueris.tertia ibi.⁊ an de peculio.ibi cuiuſdam dominij. ibi an vel ꝑ ſaltem.ibi domino debetur ⁊ certe deducitur vt.j.§. reſpondi.ibi an poſtea ⁊ certe nihil intereſt.vt.j.ver. nec tamẽ. ibi competat reſpondeo non de rigore ſed de equitate vt infra ſubij cit.ibi de peculio ⁊ ideo ſibi debitum deducunt.ibi in ceteris creditoribus.i.inter ceteros creditores.ibi priuilegiũ vt priuilegia ti alijs preferat̃.ibi adminiſtrauit ſ. haudi alijs creditoribus preferet̃.vt.j.in fi.l.ibi reſcriptum ẽ vt pupillus preferat̃ ceteris credi

voluerus.ibi q ceſſantibus priuilegijs. ibi conditio quādo ſunt pa
riter priuilegiati vel mil.ibi dabitur actio pupillo.ibi datur ei pu-
pillo.ibi vtilis actio etiam non deducto quod debeē patri.ibi qua
ſi tutele.l.protele.vt.j.de eo qui p tutore negocia geſſit.l.i.ver.p-
inde ſi ſeruus.ibi erit de equitate in reſiduo intelligitur,deducto
eo q domino debetur vt ſupra ibi vt q ille qui ſe p libero gere-
bat ꝛ pnūciatus eſt ſeruus.In glo.cum ꝛ ipſi in fi.vel ſolue vt ibi
Ibi an poſtea q̄ȝ ſeruus pnūciatus eſt.ibi deducam ſed p pupil-
lo debito non ago de peculio contra venditorem.vt.ſ.e.l.ꝛ ancil-
larum.§.illud qui eſt contra.in glo.ſpāle.ibi.§.plane.vel hoc non
facit priuilegium actionis ſȝ perſone.Al. ¶ In glo.ꝛ ſi ſuo no-
mine non ex contractu pcuratoris dari act.vtilem pupillo ꝛ ſorte
ex cōtractu ē extranei vt.j.de ſolu.l.ſi filic in ſubſidium vt ibi dicitē.
Ja.de are. ¶ Vltimo inducit Guil. banc.l.ad.q.ſi emphiteota
vēdat rem ſine cōſenſu domini aperiē in dominiū.C.de iur.emphi.
l.fi.In ciuitate ē cōſuetudo q pximior agnatus admittaē ad re-
uocandum infra annū rem alienatā quis preferet in reuocatōe rei
emphiteoticbe alienate quis preferē dominus an pximior agna
tus ipſe ȝ q dominus q: cōſuetudo non dȝ extendi in peiudicium
domini vt hic.ꝛ.j.§.pri. Itē adducit ſi conceſſuȝ ē militibus cru
ce ſignatis q nō teneantē reſpōdere creditoribus ſuis.j.bēnium.
quidā cū eſſet cruciſer ꝯtraxit cū creditore poſtea factus eſt mi-
les.querit an priuilegiū extendaē ad iſtum creditorem cū quo con
traxit antequā eſſet miles.ꝛ videē q ſic ar.huius.l.ver.nec tamē.
ꝛ.ſ.e.l.ſed ſi damnū.§.preterea.ꝛ.§.quod ſi creditor.Sȝ.l.videtur
contra.j.de teſta.mi.l.lucius.ſȝ nihil facit q loquiē in cāu in quo il
lud quod erat ante factū poterat nunc denouo fieri.vt pbaē co.
ti.l.tribunus in prin.hic aūt ex noua volūtate nō poſſet facere qd
eſſet nouū creditū ꝛ iō extendam priuilegiū ad oēs creditores.
¶ Sed pone q ecōuerſo q cōceſſuȝ ē priuilegiū cruce ſignatis
q debitores eorum non poſſunt vti ꝯtra eos priuilegio nunquid
extēdiē ad debitoē.qui erant debitores antequā eſſent cruce ſigna
ti p iura predicta videē q nō ſit faciēda diſtinctio tpis.ꝛ p hoc
ſ.de tribu.l.pcuratoris.§.ſȝ ꝛ queſitū.ibi paruiq; referre ꝛc.G.
¶ Si dos ibi priuilegiorum cōpetentium puberi agenti actione
tutele vel mulieri actione de dote.ibi ceteroꝝ creditorū excepto pa
tre quia ille preferetur vt ſupra dictū ē in domino.ibi in actōne de
peculio cōtra patrē.ibi agant tacētibus pubere ꝛ muliere.

r **I ſticho.** ¶ Ibi mādatis a dño in glo. in-
ter viuos in fi.aliȷ ꝯ p.l.i.C. d act.
ꝛ ob.Sȝ alio caſu loquiē eodē mō.reſpōdeo ad.l.
ſi quid.ꝛ.ti.in glo.ibi ex legato melius dic vt no.
j.de peculio legato.l.ſi ſeruo manumiſſo.

r **Illoſa.** Ibi plegauit teſtator qui plures here-
des inſtituit.Ibi aduerſus eum cui p-
legatum ē relictū.ibi ꝯpetit p partibus hereditarijs
In glo.nec ex pſona in fi.ꝛ.e.l.quotiēs.§.fi.ꝛ conti
nua hic.l.vlti.j.e.ꝛ quod ibi dicit chalendarij expone vt.j.de leg.
ij.l.qui filiū.ꝛ quod dicit aduerſus eū.ſ.coheredem cui erant pre-
dia legata.Odre.

i **S cum quo** ¶ Expone.l.ſ.pater vl do
minus ibi exemptus cuȝ ad
iudiciū ex mera vocatōe veniret.ꝛ forte actio mera
tempore perijt.ibi ſpectari vt in id ꝯdemnetur i actō
ne in factū edicto ne quis eum qui in ius vo.vt eximat ar.ſ.de cō
ſti.pecu.l.id quod ſub ꝯditōe.§.fi.ꝛ hoc cū volo iurare in litē vel
quātū ad taxationē iudicis qui hoc reſpicit. ¶ In glo.licet deſie
rit ſed illud in actōe de peculio.ſȝ hoc nō ē de peculio.Ja.d are.

q **Mod ſeruus** Ibi deduci dȝ alio ꝯtra
me de peculio ſerui agen
te.ibi debeē ſm labeonē vel alium quem reprehen-
dit paulus vt ſequitur.ibi velit ꝛ deduxit in fi.vū do
minus creditor peculiari teneē ꝯ eū actōȝ cedere ꝛ cedēdo libera
tur.vt.ſ.e.l.q debeē.ꝛ dic q ſuus fideiubere pōt apud dñȝ ſȝ pro
domino non niſi peculiaris ſit creditor.vt.ſ.e.l.iij.§.iul.niſi ipſe
domīꝰ cōſenſerit expreſſe vel tacite q: ad vtilitatē domini hec fi-
deiuſſio ſpectat vt.ſ.e.l.quotiens.§.i.Ja.in glo.que eſt ſuper ver
bo deducere velit in fi.hoc caſu ſi debitor eſt ſoluendo.nec cre-
dit Flyco.dominum deducere quia alia actione q̄ȝ de peculio
conſequi aliunde poteſt non deducit vt ſupra co.l.ſi noxali.§.qd
autem.Flico.

r **I filius** ¶ Ibi inſpicieē in cōdēnat.que
fiet.ibi libertas competit quod eſt
adita hereditate cum pure libertas relicta eſt vt.C.
de cadu.tol.l.vnica.§.in nouiſſimo.ibi queſtionem
eſſe in caſu dubij.ibi acquiſierit aliunde q̄ ex rebus peculiaribus
puta per donationē ſeruo factam.

Sequiē rubrica quādo actio de peculio ānalis ſit.

¶ Super rubrica vide Azo.in ſumma pandectarum.h.e.titulo.

p **Retor.** ¶ Se cōtinuat.ibi pbāe patria ſeu
dominica.ibi dolo malo eius.ſ.pris
vel domini.ibi in āno.i.intra ānum.ibi poteſtas erit.ꝛ
ſic eſt ānua vtilis vt.j.e.l.§.ānus.ꝛ hoc verum niſi
actio ſui natura eſſet minori tempore duratura.vt no.C.quod cū
eo.l.ei qui.ꝛ.j.e.l.penul.ꝛ.j.§.pri.Fran. ¶ In glo.nominatim in
fi.Hug.ſȝ etiam q ſi alienatus non recipiat nominatim precium
q teneatur infra ānum ꝛ ſpeciale ſit in venditore vt in contrario
opi.tamen glo.cōmuniter tenetur.

quandiu. ¶ Ibi vel filius ex quorū cōtractibus agitur.
ibi ppetua eſt cōtra patrem vel dominū.In gl.
pro ſcilȝ in fi.glo.iō ſic exponit quia alias iſtud verbū.i.dȝ facere
neceſſariā expoſitionē ppter ſignificatōis verbi cui adiungiē qd
hic non faceret quia dictio tēperaria vel temporalis hic poſita nō
ſignificat tantū ānum ſed omne tpe.vnde pari rōne dici potuiſſet
decēnalis vel vicēnalis ſm Ja.de are.ad quod.j.de vulgari ſub.
l.qui liberis.vltra prin.ꝛ de ānuis le.l.penulti.ꝛ vide in alphabeto
dictione idest.

Annus. ¶ Ibi cōputabiē qd dic vt.j.de diuerſis ꝛ tēpo.
pſcrip.l.i.Ibi emancipatꝰ eſt filius.ibi cōditione
exiſtente.facit quod no.in.l.ſi filius.ꝛ.l.ſeq.j.de tute.ꝛ ra.diſtra.ibi
alienatōe peculiari.ibi ptinet.ſ.cantū.non ob.ſ.de offi.pcon.ꝛ le.l.
ij.vt ibi no.ibi heres patris in primo caſu.ibi fiſcus in ſecundo ca-
ſu.ibi tenebiē ſed fiſcus iſtud peculium tenebiē reddere filio.vt.ſ.d
mino.l.iij.§.ſed vtrum.ver.nec eo.ꝛ ideo fiſco caueri debȝ a filio
arg.j.§.item heres.In gl.puta dignitatem ꝛ dic vt dixi.ſ.ad ma
cedo.l.ſi quis patrem.§.vlti.alias eſt ſub.l.ſi filius ꝛ inducit.G.
hanc.§.q ſi eſt ſtatutum vel cōſuetudo q pximior agnatus ad-
mittatur ad recuperandū rem alienatā vſq; ad ānum ꝛ alienatio ē
facta ſub ꝯditione q ānus incipiat a tempore extantis alienatiōis
p hoc.j.de excu.tu.l.gaius.de iure dotium.l.tale.ꝛ de edil.edic.l.
bouem.§.ſub ꝯditione.Guil.de cu. ¶ In alienatione ſerui.ibi
donauit.ſ.dominus.ibi in dotem dedit ſine peculio item heres.
ibi ſeruū obligatū de peculio.ibi liberum tunc iuſſit ꝛ peculiuȝ alij
legauit vel dic.i.liberandū per fideicōmiſſum ꝛ peculium eidem
legauit.ibi cui legatum ſit.ſed nōne dicitur q obligōnes peculia-
res inhereni peculio ꝛ cōmitantur illud adeo vt ad quēcūq; pue-
niat peculium de peculio tenea tur.ſ.de cōdi.inde.l.frater a fratre
ſ.ti.i.l.ſi quis ſeruū.in prin.ꝛ.l.queſitum.§.i.ꝛ.ij.Reſpondeo illud
in ſucceſſoribus vniuerſalibus eius qui de peculio tenebaē qui re
preſentant defunctum ar.j.de vſuf.l.heres.ꝛ in auct.de iureiur.ꝛ
mouētē pſtito in prin.ꝛ certum eſt aliqua iura heredibus ꝛ cōtra
heredes competere que non cōpetunt ſingularibus ſucceſſoribus
nec cōtra eos.j.ad trebel.l.i.§.ſi heres.ꝛ de cōtrahen.emp.l.fi.
¶ Sed nōne emptor qui eſt ſingularis ſucceſſor ſerui teneatur d
peculio vt.ſ.ti.pri.l.quotiens.§.fi.ꝛ.l.ꝛ ancillarum.§.illud.ꝛ.l.ſi
ex duobus.Reſpondeo teneē non q ſucceſſor ſed quia domīꝰ
ꝛ quia peculiū penes ſe habȝ ergo non teneē illa que dabiē in ven-
ditorem cum illa ſit ānalis.ꝛ de hac hic diciē ſed teneē vt domi-
nus illa que ppetua eſt vt.ſ.ti.i.l.ſi creditor.§.ſeruū eōem.ver.ꝛ ſi
cum tutio.Ja.de are.Ibi teneri de defenſione aduerſus creditores
peculiares.ibi legatum ſit quādo tradiē ſibi ab herede in gl.ſi no-
minatim.ibi ſi ex duobus multo magis ſi peculiū ſibi reſeruauit
vt.ſ.ti.i.l.quotiens.§.ſi ſeruus.ꝛ in dubio pſumiē reſeruaſſe vt.j.
de ꝯtrahen.emp.l.quotiens.in glo.directā in fi.vel ibi actiue hic
paſſiue vel ibi inter viuos vt ibi no.ray.vel illud ſi ipſi eſſent le-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

gatum peculium ſed hic alteri legatū erat quare nec directā nec vtilem competere credo. Nico. ¶ Cōcludit aūt aut ille ad quē peruenit peculium eſt talis qui poterat conueniri et non tenet heres vt ſ.ti. pri.l. et ancillarū.§.ij.et.l.ſi ex duobus.§.ſi.et.l.ij. cum heres. ſi non pōt ille conueniri tunc propter culpam heredis ipſe heres tenet vt hic in glo. ſi querit de ſingulari ſucceſſore. dic aut ſuccedit i ſeruo et peculio et tenet.ſ.ti.pri.l.quotiens.§.ſi.aut in ſeruo tantum et tunc nō vt.e.ti.l.et ancillarū.§.ſi. Si in ſolo peculio tunc dic aut nihil pōt imputari ei qui tradidit peculiū et tunc ex quo ille non pōt conueniri cōuenitur in ſubſidium habēs peculiū vt.j.de do.prele.l.ij. §.p cōtrarium. aut pōt ſibi imputari tunc directa non cōpetit ſed vtilis ſic. quidā tamen indiſtincte ſic alij indiſtincte nō alij inter viuos non in vltima voluntate ſic. fallit vbi ſeruo legat libertas et peculium vt no.ſ.ti.pri.l. ſi ſticho. ¶ In glo. immo non videt ibi libertas et peculiū. et vide qđ no.ſ. de mino.l.iiij. §.ſed verū.

Si precepto ſerui.i.reſcripto. Ibi ſi heres patris vel domini obligat de peculio. ibi conuenitur poſt reſtitutam hereditatē. In gl. immo videt ibi inſti. de fideicō. here.§.ſi quis vna. in ſi. ar.ſ. de rei ven.l. vendicatio peculij. et qđ ibi no. viuf. ſerui. ibi actionē de peculio. ibi ſcripſi ſm diſtinctionē peculiorū vt.ſ.ti.pri.l. hic querit.§.pōt.

q **Queſitum.** ¶ Alij habent.§.alij.l.ſi cū filius cōuentus duplici actione ſi abſoluat inſerta cā in ſententia per errorem que pōt vni actioni ſolūmodo conuenire effectus ſentētie porrigit ſolum ad illam actionē in qua erratum nō eſt. hoc dici et ad hoc ſepe allegatur. et ad hoc cōcor. de frigidis et maleficiatis. c.fraternitatis. et de purgatione vulgari. c. ſignificāntibus. cū ibi notatis. In contrarium videt.ſ.ti.pri.l.eo tpe. et ſ. faber.l. cum putarē. vbi ē hoc dixi. ¶ An aūt lata ſententia ex falſa cā teneat plene dixi. j. de excu.tu.l. qui teſtamento. Ibi credens et in hoc concurrebat cōis opi. ſm glo. Guil. per hoc allegatur hec.l. q mors alicuius poſſit probari per famam de quo plene dixi. C. de repudijs. auct. hodie. quātiſcūqz annis. ibi annali actione proponendo expreſſe in libello actionem annalem de peculio et de in rem verſo poſt ānū a morte putatiua filij computanā. et hoc facere tenebatur actor ſ3 Jac. ď are. in ſi. et ſic non fuit erratum in ſententia circa actionē3 de in rem verſo. ſed circa actionem de peculio ſic. ¶ In glo. quomodo eſt. ibi.l. filius. hoc eſt falſum vt ibi notatur et tene tertiam ſolutionem huius glo. ſm Ray. ibi cōueniri non poteſt ſed quia ratione admittitur ad actionem de peculio eadem ratione admittitur ad computandū q in rem verſum eſt cum illud rem peculij cenſeatur vt.j.titu.proxi.l. prima.§.certe. Jaco. de are. Ibidem fuit cum error facti probabilis circa exceptionem ob ectā in quātum reſpiciebat actionē expreſſam.ſ. de peculio. In quantum vero reſpiciebat actionem incluſam.ſ. de in rem verſo fuit error iuris quorum errorum potiſſima circa iudicia non eſt equa conditio vt.j. de cōfeſſis.l. non fatetur. Old. ¶ Ibi alij dixerunt recte hec lectura poteſt ſaluari hoc modo. potuit enim agere de in rē verſo quia eadem cauſa competebat cum illa quam elegit ſ3 ſubſtulerunt ſe electione. vnde ratio per quam reprobat glo. hanc lecturam vera eſt. ſed lectura poteſt ſaluari ſm quoſdam vt dixi. Ibi morte putatiua vel naturali vt preallegat.l. filius. infra titu. proxi. ſed non recta inſpecta electione fienda de iure vt.§. eligere. ibi ex locato de in rem verſo et ſm hoc in eodem libello diuerſa debita ſunt petita vt et infra pro ſocio.l. cum duobus.§.ſi plures. ſ. fami. herciſ.l. heredes.§. de pluribus. C. de ānali excep.l.ſi. et no. extra de reſcriptis. c. vltimo. Old. dic q ſm Nicolaum q actum fuit tantum de peculio ſed ſi actum fuiſſet de in rem verſo cum recte agi poterat non obſtante ānali exceptione et fuiſſ3 reus abſolutus nō poſſit iterū actor experiri et hoc voluit hic dicere littera. ibi non etiam ď in rem verſo. Ph. vel pōt dici ſm Jaco. de are. q ſic petijt. Peto mihi rationem fieri de tanta pecunia ex tali contractu cuius tanta pars eſt verſa in rem domini et de reſiduo de peculio eius et filij ſui. vt inſti. q cum eo.§. preterea. et ar. infra quorum le.l.i.§. quia aūt. licet ſecus in tributoria et de peculio. vt dicta.l. quod in herede.§. eligere. quo caſu iudex primo diſcutit an ſit in rem verſum. et ſi non eſt verſum tunc procedit ad eſtimatōem actionis de peculio. vt dicto.§. preterea dicitur. et ſic hic quaſi nihileſſet ſi rem verſum. Examinabit an actio de peculio competeret et pronunciauit ſuper ea non poſſe procedi tranſcurſu temporalis annis obſtante et impediente. et p hoc tacite pronunciauit et de in rem verſo act. locum non habere cum demū deficiente de in re3 verſo ad diſcuſſionem actionis de peculio veniatur. ergo ſup ea pronunciando et diſcutiendo tacite pronūciatur ſuper actione de in rē verſo. ar. C. de ordi. iudi.l.i. et de ordi. cog.l.ij. que pronūciatio tacita de in rem verſo firma remanebit. Ja. de are. ibi vel veneris. iſta cōmuniter approbat ſm Rai. nec ob.l. barbarius per ea que ibi notant per doctores. et que ibi dixi.

c **Nam poſt mortem.** ¶ Expone cum p quando. Et nota ex hac.l. q hoc edictum eſt ad abbreuiādum tempore actionis de peculio non autem ad producendum ſi actio ſit breuioris temporis. quia quod introductu3 eſt ad vnum effectum non d3 operari contrarium.ſ. de condi. in debi.l. eleganter.§.ſi quis. de condi. et demon.l. cum tale.§ ſi. extra ď renūcia. c.i. et de verb. ſign. c. vlti. Et inducit Guil. hanc.l. ſi aliquis habeat excep. non numerate pecunie que durat biennio. et antequam eum proponeret non reſtabant de biennio niſi quindeci3 dies. et iudex ſtatuit terminum vnius menſis ad eam proponēda3 an poſſit poſt quindecim dies dic q nō ar. huius.l. et per hoc de excu. tuto.l. propter li3.§.i. Guil.

d **Extinctionem.** ¶ Ibi recipiēda i. actio ne de peculio annali et cōdēnatiōem in ea fienda. Ibi accedere naturalē. ibi animal peculiare. ſed ſi ē extinctum quomō recipit augmentū vel diminutionem cum non poſſit eſſe qualitas pereuntis ſubſtantia.ſ. ſi certum pe.l. cius qui in prouincia. Sed dic q extinctum eſt quantum ad nomen ſed quantū ad ſubſtantiā remanet et eo reſpectu creſcit et decreſcit.

¶ Sequitur rubrica de in rem verſo.

¶ Super rubrica vide Azo. in ſumma et Roffre. eo.ti. et Spec. de ſolutione et obliga.§. prenotandum circa medium.§. ¶ Quare hec actio fuerit neceſſaria.j.e.l. prima. et habet locum ſiue principaliter ſiue ſecundario ſit verſum. infra.e.l.iij.§. in rem autem. et attenditur an vertens habuerit animum vertendi. vel non ſufficit ceſſio actionum niſi fieret procurator in rem ſuam.e.l.§. et idem labeo. et an heres ſoluens ex cauſionibus vltime voluntatis vel ſuperſtitibus operis ordinari per teſtatorem ſit liberatus. et an creditor debeat eſſe curioſus q pecunia credita in vtilitatem vertatur aut ſit melior conditio creditoris cuius pecunia res ſunt empte. ſi extant eadem.l.§.ſi mutuans. Quod ſeruus ita demum obligat dominum hac actione ſi habet animum vertēdi. vide bene.j.e.l.ſi res.§. placet. ¶ Si ſtatuto caueatur q ſorores cum fratribus nō ſuccedant an ſtatutum locum habeat i nepote ex filio premortuo j.e.l. et ſi nihil de eo qui ſuſcepit iudicium alieno noīe animo nouādi vel non nouādi quid iuris.j.e.l.ſi p patre. ¶ An videat factū q nō durat plene.e.l.§. verſum de verſione facta in rem ſui ordinarij vel vicarij.j.e.l. ſeruus alias ſi ſeruus.§. cum ſticho. ¶ An qui poteſt agere de in rē verſo poſſit agere de peculio.j.e.l. filius alias ſi filius. primo.

r **Ibi qui.** ¶ Ibi tenent .i. teneri poſſunt ſi ſolidum in rem eorum ſit verſum alias catenus quatenus eſt verſu3.j.e.l.ſi p patre.§. in rem aūt. ibi potius contractum quam cum eorum filio vel ſuo. ibi perpetua eſt. i. eſſe poteſt ſerui actiō. et vide quod no.ſ. de exercito.l.ſi cām.§.ſi non ob.ē ti.ij.l. et ideo q. ibi in filio hic in patre vel domino. et rō p3 eo.ti.l. ſi quis cum filio. In glo. aliud ſi dolo et eſtratio quia ibi ſuus d3 tantum domino quātum ē verſum facta quadam compēſatione videt ſeruo ſolutum q in rem verſum. ē. et ſic ceſſat ď in rē verſo. vt.j.e.l.ſi p patre.§. verſum.

Item ſi plures ¶ Ibi et actum de peculio.i. actione de peculio. ibi ſi ab aliquo cui

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

pecunia in rem domini verſa erat. vel melius indiſtincte ab aliquo creditore peculiari ibi de peculio, et totum quod in peculio erat pe ſitum eſt. ibi erat verſum quaſi dominus debitor ſerui ſit et propter no vt domino creditori ſolutum eſt. i. ſoluendum eſt nec melius ꝓpterea dicitur quemadmodum perimitur actio de in rem verſo per actionem de peculio. quod declara per l. ſi iuſſu. §. ſi. ſ. e. ibi ſi non preſtiterit quaſi dominus debitor quia adhuc debitor manet in gl. iiii ſi. vnde ibi loquitur in actione tributoria. Rai.

q **Si nummis.** ¶ In glo. et quia cum ſeruo ibi de huiuſmodi contractibus quibus ſerui dominus auſſerant. Tho.

q **Quod ſi ſeruus.** ¶ Ibi non computari quaſi debitor ſit dominus ſerui in ea quantitate ibi precio facit ad no tata. ſ. ſi certum pe. l. cum fundus. §. ſeruum tuum imprudens in glo. vt ſpem etc. Rai. et dic quod in illo plus competit actio de in rem verſo et non vltra. Old. ¶ In rem autem ſiue principaliter ſiue ſecundario ſit verſum in rem domini habet locum actio de in rem verſo. hoc dicit. Ibi in rem domini conuertit directe et immediate vt ſequitur veluti etc. ibi dominico creditori vero. vel putatiuo vt ſequitur ibi et putant expone et p. i. Ibi dominus haberet quam tamen cedendo liberatur vt. ſ. e. l. §. idem labeo. ibi actio eſſe poſſit. hoc declara ſecundum l. ſi res. §. ſi. ſ. e. ibi procurator liber homo ibi geſſit ſine mandato ibi habent actionem ſubaudi ſcilicet ibi aut meliorem vbi neceſſario impedit ibi non deteriorem quando vtiliter impedit illud preſtet vt ſupra de pigno. act. l. ſi neceſſarias et de rei ven. l. in fundo. ibi id in filio facit quod nota. et dixi. ſ. ad macedo. l. ſed iul. §. quod dicitur. nec ob. ſ. ſolu. ma. l. penul. §. ſeruus. vt ibi no. ibi ſed mutua. ibi habuit non ob. C. de rei vxo. act. §. ſed nec impenſas vt ibi no. ibi pau. hic reſpondet in glo. vt. ſ. e. l. ſi res. ibi. §. idem ſcribit alias. §. idem ait. Sol. hic ſeruus animum vertendi in rem domini et vere vertit et tunc non refert habuerit animum vertendi ab initio vel ex poſt facto vt hic. et. ſ. e. l. ſi res. §. ſi. aut non habuit animum vertendi in rem domini nec ab initio nec poſtea et tunc non datur actio de in rem verſo licet vere aliquid ſit verſum in rem domini ſecundum quid vt ibi. et ſecundum hoc quod hic dicitur, niſi hic et ideo etc. ſubaudi ibi ab initio vel poſtea. vel dic aut ſeruus ipſe vertit per ſeipſum et tunc non intereſt vt dixi. aut non ipſe ſed alius cum quo ſeruus contraxit et tunc refert quo animo contraxerit ſeruus ab initio vt ibi. Jaco. de bel. in eadem glo. in fi. ſo. aliud in actione de in rem verſo in qua conſideratur effectus vt hic aliud in ſubſtitutione in qua conſideratur mens et voluntas defuncti vt ibi. et ꝓ hoc. ſ. de condi. et demon. l. in conditionibus in prin.

Et idem labeo ait. Ibi peculiare nomen fecit ſicut cum ſolum de peculio tenetur. ibi procuratorem que in rem ſuam faciat non ergo videtur ſufficere ceſſio niſi faciat cum procuratorem in rem ſuam. et hoc communiter ponitur in inſtrumentis. ꝓ hoc. ſ. de mino. l. quod ſi minor in prin. ſ. ſa. her. l. plane vbi de hoc. ſ. man. l. ſi procur. §. ſi. et. C. de noua. l. ij. in ver. nec non. ibi ſeruus domino maior. xxv. annis. et hoc tollit contrarium. ibi an bona domini non ob. ſ. de neg. ge. l. que vtiliter. quod ibi ſine mandato. ibi inde recte. ſ. quia non inſpicitur an verſa ſit pecunia in domini vtilitatem ſed an in negocium. ibi nec tenetur dominus de in rem verſo ſed de peculio tenetur. ibi quo vertatur et inducit Guil. hanc literam quod ſi teſtator relinquat aliquid ad fabricam eccleſie vel aliud opus et dedit executores et ipſi ſoluerunt pecuniam ſuperſtitibus operis an ſint liberati et videtur quod ſic. ſ. de exercito. l. ſi. et quod ibi dixi. Contrarium tamen quod curioſi eſſe debent quod pecunia in opere conuertatur vt hic dicitur. et pro hoc. ſ. de admi. tu. ad ci. pu. l. legatum de vſufr. le. l. iiij. in auct. de ali. et emphi. §. ſi vero quis col. ix. et videtur expreſſum. C. de dona. l. ſi quis ꝓ redemptione. §. ſi. et de erro. mili. anno. l. ſi. li. xij. et facit quod no. ſ. ſi cum pluſquam per. l. fal. l. dinus. In contrarium multum facit. ſ. de annuis le. l. liberto. §. largius. vbi de hoc ſatis dixi. In glo. ar. contra ſi. So. vt ibi et. ſ. ver. vnde recte. in glo. hic ſpeciale in fi. dic et eſt ro. vt ibi no. in glo. et ꝓ hoc. et facit infra ſi in frau. patro. l. i. §. ſ. mutuam et vide etiam quod dixi. ſ. de exercito. l. ſi. et. C. de ſacroſan. eccle. aut. hoc ius porrectum. Et poſſes dicere aut volo obligare cum quo principaliter contraho. et eſt perſona que poteſt regulariter obligari. Et tunc diſſimulare poſſum nec debeo eſſe curioſus vt dicta. l. poſt ſi vero non poteſt regulariter obligari ſed demum ad ſui certum modum tunc debeo eſſe curioſus. C. ſi aduerſus credi. primo. ſ. ad velle. l. quamuis. §. ſi mulier. Si autem volo mihi obligare alium quam illum cum quo contraho. tunc aut non habet mandatum ille qui contrahit ab illo et debeo eſſe curioſus vt hic autem habet mandatum. et tunc aut generale et eſt tale qui de adminiſtratione prouidere poterat. et tunc non teneor eſſe multum curioſus vt dicta. l. ſi. de exercitoria ſi non poteſt ſibi prouidere de adminiſtratione. tunc debeo eſſe curioſus. vt. l. ciuitas. ſupra ſi cer. peta. et dicta auten. hoc ius porrectum ſi habet ſpeciale mandatum tunc non debeo eſſe curioſus. vt. C. quod cum eo. l. ſi mutuum.

Si mutuatus. ¶ Ibi ad veſtem comparandam ꝓ familia et que erat familie neceſſaria et eam comparauit. Sed antequam precium ſolueret pecunia perit caſu fortuito vt ſequatur ibi creditor an venditor quia precium iam recepit. ibi et ſi veſtis perierit per caſum fortuitum. ibi ex vna cauſa. i. ex conuerſione vnius rei. ibi ſi tamen pecunia numerata ſeruo vertere volenti. ibi quam veſtis tradita ſeruo vt inter familiam diuidatur. ibi vertere voluerunt et eis abeſt quod vertere intendebant forte non alias abſuturum. ¶ Querit Guil. que eſt ratio diuerſitatis inter hunc. §. et. l. ſed dicendum. ipſe dicit quod iſte. §. debet intelligi quod melior ſit conditio illius qui mutuauit pecuniam licet ſit perdita quam illius qui vendidit veſtes ſeruo licet extent. nec eſt hoc inconueniens quia dominus in actione de in rem verſo obligatur ignorans. Item hic eſt vnus modus valde ſpecialis obligandi et liberandi. vnde ſi ſeruus recepit pecuniam mutuam et vertit in vtilitatem meam et ego tantundem dono vel ſoluo creditori ſuo liberor ab actione de in rem verſo nec teneor creditori de cetero et que ſit ratio videbis. ſ. eo. l. ſi ꝓ patre. §. verſum. et. §. ſi domini. et ideo quando ſeruus recepit pecuniam mutuam obligatur naturaliter et dominus de in rem verſo. et quando alter tradit ſibi veſtes. Si ponamus quod vnum valet plus altero. nunquid ſaltem in eo quod ſuperest habebit actionem ille qui ſibi vendit. dicit quod ſic vt. ſ. e. l. ſi ꝓ patre. §. ſi domini. vbi ſatis videtur colligi iſte caſus. Guil. ¶ In glo. vltima in ſi. vel hic perſeuerauit ſeruus in voluntate vertendi in rem domini. ibi non.

r **Sed dicendum.** ¶ In gl. vltima in ſi. iſta glo. contexte eſt corrupta. nam non bene dicitur. ſ. e. l. §. ſi duobus. ſed debet dicere in eadem. l. §. ſi duobus. ille enim. §. eſt in ſo. l. iij. de adi. le. Sed ſo. ſecundum Jaco. de bel. quod hic vnica tantum interceſſit verſio ficta et non vera. et ideo vtrumque condemnari dominum iniquum eſt vt hic in litera dicitur. ſed ibi in primo caſu legauit duobus et poſtea ademit vni. in ſecundo caſu legauit vni tantum et ideo ſeruatur quod ibi dicitur in litera vel dic quod aliud eſt in actione de in rem verſo. vt hic quia in ea ſpectatur effectus verus vel fictus vt. ſ. l. pri. et aliud eſt in legatis vt ibi quia in eis ſpectatur voluntas teſtatoris vt ibi vt. ſ. de condi. et demon. l. in conditionibus. in prin. vel hic de odio. ibi de fauore. Jaco. de bel.

r **Si res dño nõ neceſſarias:** ſed vtiles. Ibi emerit nec ſoluit precium. ibi veluti ſeruos pluſquam valerent. ibi tenetur. nec ob. ſ. eo. l. ſi fundum. ſ. de peti. here. l. item. §. i. vt ibi colligitur. In glo. in neceſſariis. ibi diximus modo. nam tunc impedire non poteſt. vt. ſ. man. l. ſi is qui negocia. et. ſ. de nego. ge. l. pomp. ſcribit. ¶ Ob ſeruus domino emit et ſic negocium dominicum non peculiare geſſit. ibi voluntate precedente. ibi vel alioquin. i. ceſſante ratihabitione in glo. i. ibi iuſſu tantum quod intellige patre vel domino iubente vel ratum habente vel de in rem verſo tantum agitur. vt ſupra e. l. iij. §. ſecundo. vbi ergo iubet vel ratum habet eſt differentia alias non. Nico.

Placet. Seruus ita demum obligat dominum de in rem verſo ſi ab initio habet animum gerendi negocium domini directo vel per obliquum. ſecus ſi alium animum habuit. hoc dicit cum legibus ſequentibus vſque ad. l. ſi pro pie. ibi que ſtatim. i. immediate et directo. et hoc caſu indiſtincte datur actio

de in rem verſo.ibi in peculio ⁊ conuerſa poſtea in rem domini. ibi nūmo peculiaribus.mutuo acceptus pro peculiaribus negocijs explicandis.ibi in rem verſum. vt actio de in rem verſo proponatur ſed in actione de peculio inquantum dominus debitor factus ſit ſeruo in ſerui ratione computatur ⁊ ad tollendam omnia contraria dic ſm Guil.quando ſeruus recipit pecuniam mutuo vel facit alium cōtractum non eo animo vt vertat in domini vtilitatem. aut non eſt verſum in vtilitatem domini. ⁊ non habet locum de in rem verſo vt hic.ibi hic autem ⁊c.⁊.ſ.e.l.ij.§.idē labeo.Si autem verſa eſt in vtilitatem non animo gerendi negocium domini.tunc etiam non habet locū actio de in rem verſo. vt ſi dedit domino vel dominus dedit ſibi abſtulit vt in fi.huius.§. ⁊.l.⁊ ideo in primo dicto.aut ſeruus recepit pecuniam mutuo ex propoſito vt vertat in rem domini tunc aut non vertat quia non potuit ⁊ habet locum de in rem verſo vt ſupra.e.l.ij.§.vnde recte.⁊.§.fi.aut vertit in domini vtilitatē.tunc aut in cauſam voluptariā quā dñs facturus erat ⁊ habet locum de in rem verſo vt dicta.l.ij.§.nec non illud.ſ.e.aut domin⁹ non erat facturus ⁊ nō habet locum vt.ſ.e.l.§.ſed ſi mutua.aut vertit in rem domini in cauſam vtilem vel neceſſariam. tunc aut non animo gerendi negocium domini.⁊ tūc ſi faciat animo donādi hꝫ locū iſta actio. vt.j.e.l.⁊ iō.ver.plane.aut non habebat voluntatem donādi.⁊ tūc licet vertat in rem domini non hꝫ locum iſta actio vt dicta.l.⁊ iō. ver.idem ait in fi.Si autem faciebat animo gerēdi negociū domini tunc aut tunc ipſe debebat tantū domino vel poſtea incipit debere ⁊ ceſſat iſta actio vt.j.e.l.ſi pro patre.§.verſum.aut nihil debebat domino.⁊ tunc aut domin⁹ dedit ſibi tantum animo remunerandi.⁊ ceſſat iſta actio vt.j.e.l.ſi patre.§.ſi domini debitor.ver.⁊ ideo.⁊ ver.plus dicit.Si autem predicta non interueniant locum habet iſta actio.ſ.e.l.j.⁊ que dicta ſunt in ſeruo locum habent in filio.Guil.In glo.ex propoſito in fi.Sed ibi nūquam in peculiū fuit conuerſum hic ſic.⁊ ideo habere debet animum obligandi dominū.ſecus ſi habeat animum.

T ideo. ℭ In.§.illud verū.ibi ſi ſeruo nō accipienti nomine domini ſed peculij ibi dederis.i.dominium tranſtuleris. vt infra de verbo.oblig.l.vbi autem non apparet.in fi.⁊ ſic nō ob.ſ.ad exhiben.l.de eo.§.ſi quis.ℭ Illud plane.ibi verſum. ⁊ ideo domin⁹ de in rem verſo tenet ad preciū.vel ſi in vtilitatē domini foret expenſum tenent heredes.ℭ Itē ait ⁊ male. ibi cōpenſatam cū pretio hereditatis.ibi ad dominū qui mihi hereditatem emit in glo.ſi ergo non habuit.ibi cōdicit ſine cā.hoc verū puto quo ad preciū ſed .p eo ꝙ ſolutum eſt creditoribus credo ꝙ det actio nego.geſtorum cum ſit negocium ſuum ipſo geſtu vt.ſ.de nego.geſt.l.ſoluendo. Ri.ℭ Si filiuſſa.ibi negocium gerens quaſi dicat non ſuo nomine.

T nihil. ℭ In fi.noīe dñi alias dotē daturi ⁊ allegat.l.iſta ad qōem ſi ſtatuto caueatur ꝙ ſorores cū fratrib⁹ nō ſuccedāt ⁊ aliqs deceſſit relicta filia ex nepote ex filio premortuo an ſtatutum vēdicet ſibi locū ⁊ vr ꝙ non ꝙ ſtatutū loquit de fratribus ⁊ ſororib⁹.ſꝫ hic non ē frater ſꝫ fratris filius. In ꝯtrariū facit iſta lra dū dicit an ſorores vel nepos. Ri.Sꝫ reſpōderi poſſꝫ ꝙ hoc facit hic identitas rationis que ceſſat in qōe .ꝓpoſita. de hoc plene dixi in meis qōib⁹ ſtatutoꝝ ſcḋa ꝑte cētēſima ſecūda queſtiōe.

J vero. ℭ Ibi daturus nō fuerit ex aliqua iuſta cā vel nō fuiſſet daturus tantā dotem in qua cōſtituenda conſiderant facultates ⁊ numerus liberorum. vt.j.de leg.iij.l.ſi pater.⁊ de iure do.l.quero.

J pro parte. Ibi fideiuſſit ꝙ pōt vt.ſ. ad macedo.l.item ſi fili⁹. vbi de hoc dixi.⁊.ſ.qui ſatiſ.co.l.ij.§.⁊ filius ſic. ⁊ ⁊ ecōtra vt.C.qō cum eo.l.ſi ex alio cōtractu. ibi in diciū ſuſceperit aio nouādi.aḋ alias ꝙ tūc pr nō eſſet liberat⁹. ibi dare oporteret ſuo noīe mihi.ibi fore actionē inſolidū. ibi ſuſcepi animo nouādi ⁊ cōdemnatus ſit. Ibi finita ſit morte vel tpe ⁊ dic

cum quis ſuſcipit iudicium actio cōpetentis aut ſuo nomine quāſi ipſe ſit debitor aut nomine debitoris primo caſu.aut eſt actum vt nouatio fiat ⁊ tunc debitor ipſo iure perpetuo liberatur infra ſ ſolu.l.ſolutionem.⁊ de noua.l.delegare.§.ſi autem.⁊ hoc ſm vnū modum.aut nō eſt actum de nouatione.⁊ tunc aut creditor ſponte contra iſtum actionem ſuam ꝓpoſuit non deceptus.⁊ tunc liberatur debitor exceptione pacti vt.C.de pactis.l.poſt venditionē aut deceptus.vt quia conuentus ſe reſpondit heredem cum nō eēt ⁊ tunc aut habuit animum defendēdi verum heredem.⁊ tunc liberabitur defenſus hoc modo per exceptionem in factum.ſi tamen defenſor ſit ſoluendo. Si vero non ſit defenſor tunc exceptio in factum elidatur replicatōis remedio vt.ſ.de interroga.act.l.qui ex parte.⁊.l.qui ſeruum.aut defendens non habuit animum defendendi.tunc nullo modo verus debitor liberatur vt.l.qui ſeruum.ſi nomine debitoris ſuſcipit iudicium aut releuatur ab onere ſatiſdationis per dominū.vt.ſ.de ꝓcura.l.ſi filiuſſa.§.fi.⁊ inſti.de ſatiſda. §.penul.⁊ dominus non liberatur aliter ꝙꝫ ſi per ſemetipſum iudicium ſuſcepiſſet argu.ſ.de ꝓcura.l.plautius.⁊.j.de re iudi.l.ſi ſe non obtulit in prin.Si autem ſatiſdatione a ſe defenſor preſtita.tūc ſolus defendens aſtringit ⁊ principalis in factum exceptione liberatur quem expirat defenſor non exiſtente ſoluendo. arg.dicta.l. plautius.⁊.l.ſi procurator.⁊ de nego.geſt.l.liberto.⁊.ſ.de interrog. actionis.l.qui ex parte.⁊ hoc ſm vnum modum.ℭ Alij dicunt ipſo iure liberari debitorem principalem per hanc.l.⁊ dicta.l.ſolutionem.j.de ſolutio.ſed humanior eſt precedēs opinio ⁊ tutior et ad hoc facit.j.quando appel.ſit.l.i.§.iutor.⁊ de hoc no.j.de ad mi.rerum ad ciui.perti.l.ij.vel.iij.§.in cum.⁊.§. item tractat. in fi. Iaco.de are.In glo.imo ⁊ ſi donet in fi.ibi quo caſu.e. donatio nis.Ibi diſtinguitur vt no.ſ.e.l.ſi re.§.placet.ibi non ſit certe nō poteſt dici ꝙ aliquid fuerit in peculio filij ꝙ poſtea pater donaret.ſed dic hic aliud eſſe ꝓpter creditoris animū qui primo habu it patrem obligatum ⁊ poſtea ab eo recedere voluit Azo in appa ratu ſuo. Nico.ℭ Vel dic aut filius ſe obligauit ꝓ patre animo donandi ⁊ obtinet hic.§.aut pecuniam quam mutuo accepit animo vertendi.⁊ obtinet.l.⁊ ideo in princ.ſ.eo.aut accepit nō animo vertēdi ⁊ obtinet lex. et iō ver.plane.Ja.de are.

In rem autem. ſcꝫ domini.ℭ Ibi videtur ꝓ ſeruum.ibi pu.i.quatenus.ibi actio ſi tota inſolidum.ibi nec debuit ꝓpter moram.ibi non ſunt quando cōtraxi cum ſeruo vt gerat negocium domini.ſecus ſi cōtraxi cū domino ⁊ hoc ſequitur. Ibi ſed ipſe gerens ſubaudi erogauit ſeu expendit in negocio domini.ibi de viſuris et non ꝓmiſſis.ibi expe riri ex mora verſum.ibi a domino vel patre.ibi ſolutum bona fide id quod eſt verſū.nec ob.e.l.ij.§.nec non illud vt ibi no.ibi ne cem creditoris cui dominus tenebatur de in rem verſo. ibi verſū ⁊ ſic de rigore ceſſat actio de in rem verſo de equitate ſecus vt ſe quitur ibi de dolo malo.i.ꝓpter dolum malum patris vel domi ni. ibi competere actionem.i.replicationem ſi fraudulēter ſoluit. ſciens eum perditurum.ꝓ hoc.j.de verbo.ſigni.l.ve hum oporte bit.§.actionis.⁊ quod ibi no.ℭ Ibi ſoluit ſeruo perdituro. ⁊ eſt ar.ꝙ debitor ſoluens creditori in ludo perdituro non liberatur.ſꝫ dic cōtra ⁊ hic ſoluit alteri non ipſi creditori.⁊ facit.j.ꝓ emptore. l.ſiquis cum ſciret. ibi non liberabitur a domino.ℭ Glo. colligit hic illud brocardum non videtur verum niſi durat verſum.⁊ allagat pro ⁊ contra ⁊ non ſoluit p̄ene.⁊ ꝓ hac parte vltra allega ta per glo.quia non videtur dixiſſe que in breui reuerſa.j.de di uor.l.ſi diuortium.nam non qui incepterit ſed qui pſeuerauerit viꝗꝫ in finem ſaluus erit. Item non videtur veniſſe ad iudicium qui non ſtetit.j.de executo.l.licet oporteat.§.obſeruabunt. extra de iu di.c.i.de ꝓcura.c.conſtitutus.xi.q.ij.c.rium.j.ex qui.cau.in poſſ. eatur.l.i.circa fi.⁊.C.de curioſ.l.ſiquis decurio.libro.xi.⁊ non videtur alienatum quod breui tempore recuperatum eſt extra de rebus eccle.non alie.c.ſiquis presbiterorum.⁊ de regula.c. dubium nō eſt.alias non eſt dubium.⁊ ꝓ hoc bene.e.l.⁊ ad neſtram. ⁊ qō ibi no.quia ibi iſtud brocardum nota.⁊ ſoluitur ⁊ non videtur res tradita que euicta eſt.infra de lega.i.l. qui concubinam.§.ſi heres ⁊ de act.ēpt.l.ratio primo reſponſo.nec videtur quis capere quod eſt alij reſtituturus.j.de verbo.ſigni.l.aliud eſt capere. ⁊ nō videt adeptus poſſeſſionem quia eam retinere non poteſt.j. de acquir. poſ.l.nō videt.⁊ non videt durare mandatum quod reuocatur

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

ſi ꝙ cuiuſcuq; voluerſit.l.item eorum.§.ꝙ ſi actor.nec videt ap pellaſſe qui non eſt proſequutus.C.de appel.l.vlt.quādo ꝓuo.nō eſt neceſ.l.ij.ꝛ de admi.tuto.l.ſi bonam.ꝛ non videtur conſolida tus vſuſfructus qui nō durauit.ſ.de vſufru.l.dominus.ꝛ non vi detur ſe hu obtuliſſe qui deſiſtit.ſ.de rei vendi.l.qui deſtitit.ꝛ de iudi.l.deſtitiſſe.non videtur ad patriam rediſſe qui non hab; ani mum permanēdi.j.de capti.l.nihil.ꝛ ꝓ hoc de edili.edic.l.quis ſi fugitiuus in prin.nec furor ſublatus qui ſtatim redijt de offi.preſi. l.diuus.nec turpitudo abolita quando intermiſſa eſt.j.de ritu nu ptī.l.palam.ꝛ ad hoc etiam.j.de here.vel act.ven.l.ij.§.peruenıſſe ꝛ.§.illud.℄ In cōtrarium videtur ꝙ aliquid dicatur factum licz nō duret.nam actio datur ad intereſſe quod ſemel competijt etiā ſi deſinat intereſſe.ſ.de eden.l.vbi.§.primo.vbi de hoc no.ꝛ dixi ꝛ.C.man.l.ad comparandas.ꝛ ibi in glo.ꝛ ad hoc etiam.C.de i ſti.ꝛ ſubſti.ſub condi.fac.l.ſiquis heredi.vbi etiam de hoc nota. dixi.per que patet ꝙ vltima ſolutio que eſt hic in glo.non eſt ve ra.vnde potes dicere aut aliquid eſt ceptū; nō cōfirmatum.ꝛ nō dicitur eſſe factum vt.C.ad ſilli.l.fi.ꝛ.§.ꝙ quiſq; iurio.l.in fi.fal lit in delictis atrocioribus ꝙ dic vt plene no.ꝛ dixi.C.de epiſco. ꝛ cleri.l.ſiquis non dicam.aut eſt perfectum ſed non durat.tunc aut effectus dependet a ſua cauſa que eſt in fieri.ꝛ tunc ſecus.ar gu.ſ.de his qui ſunt ſui vel alie.iuris.l.patre furioſo.aut trahit dependentiam a ſua cauſa.ꝛ tunc aut a cauſa efficiente.ꝛ tunc ſecus vt hic aut a cā fi.ꝛ tunc idem.vt.l.ſi teſtamento.§.ſed cum duo. j.de fideicommiſſoribus.aut a cauſa materiali ꝛ tunc idem vt.j.de ver. obliga.l.inter ſtipula.§.ſacram cum ſimilibus.niſi delictum mo ra vel culpa faciat fugi durare vt dicta.l.videamus.ꝛ.l.ſi ipſa.ſ. ſi metus cauſa.ꝛ idem de pigno.ꝛ cōmo.rei vendi.l.illud.ꝛ ſ de ver bo.obliga.l.ſi ex legati cauſa.Jaco.bu.ꝛ Rai. Et fuit diſtinctio Vltramon.ꝛ ꝓ ſolutione huius brocardi vide Azo.in brocardis de qualitate factorum prima parte rubricella quod fuit ꝛ non eſt pro infecto habetur ꝛ rubricella ſequenti.ꝛ quod no.dicta.l.marci us.ſ.locati in queſtione medici qui ꝓmiſit curare epodagra.ꝛ q̄ eſt.xij.in queſtionibus pilei ꝛ incipit quidam podagricus.ꝛ de cō ſecra.diſt.v.c.legibus ꝛ.c.precedenti.ꝛ in ſpeculo de ſalari.§.po ſtremo.in principio.ꝛ quod etiam no.in queſtionibus Bartholo. bīt.l.iiſ.q.que incipit.ep̄s bononi.

Si domini

℄ Ibi nihil videtur verſum non ob.j.e.l.ſeruus vt ibi no. Ibi lucrum.alias eſt in lit tera lucrum ꝛ expone.i.damnum.ꝛ dic ſubuentum.ſ.ipſi domino vt non teneatur hac actione.Oldra.℄ Ibi eſſe ceperit in tantūdē Ibi nō videri verſum.ꝛ ſic tollitur actio de in rem verſo.ibi et ſol uerit.ſ.ſeruo qui in rem eius verterat ſoluendo creditori domini. Nam deſinit eſſe verſum.Oldra.ibi ei donauit tanquam extra neo.vt no.j.pro donato.l.prima.ibi ſoluit per ſe interrogatiue le ge.ꝛ reſpondet diſtinguendo ſiquidem remunerandi ꝛc.vt ſequi tur ꝛ dic remunerādi de eo quod ipſe ſeruus ſoluerat creditori do mini.ibi animo ſcilicet donauit dominus ſeruo.In verſi.idemq; erit.ibi verſum in totum.ibi non tollimus actionem in aliquo.ibi detrahimus.ꝛ ſic actio de in rem verſo ſolum pro parte tollatur in glo.per hanc actionem.Ibi reſpondeo non imo nec quod ſi bi debetur.vt infra.e.l.ſeruus.§.cum ſticho.in fine.℄ In ea.glo. in fine ꝛ no.ſupra.e.l.prima.℄ Item querit.ibi factus ſit in tantū dem.℄ Item tractat.Ibi fuerunt inſolidum.ibi videri in rē ver ſum.Reſpondeo no.ſ.nau.cau.l.fi.§.hac actione.Nec ob.infra l.pri.vt ibi nota.in fi.Quid aūt preſumā in dubio.dic vt no.ſm Jaco.de bel.ſ.ꝯmo.l.vnde queritur.

q

Quod ſeruus.

℄ In hoc mutuat ſuo nomie.Ibi creditori ſuo peculiari.ibi in rem verſū.ſ.domini.in fi.ꝛ ſic ceſſa bit actio de in rem verſo.

ſ

Si fundum

℄ Ibi non videt in rem pa tris vel domini.ibi minoris ſit ꝛ ſic peculiū iuſtum ibi emptus eſt.ꝛ ſic peculium cō uentum.

ſ

Si in rem

℄ Ibi verſum ſit a ſeruo cōmu ni.ibi ꝯueniri poſſit actōe de i re; verſo ibi iuſſit actōe ꝙ iuſſu.

m

Marcellus.

Ibi agi pōt ſi modo ſic poſſit de peculio conueniri.alias ſe cus vt ſequitur.℄ In glo.ſi in cuius rem non eſt verſum idem.ꝛ ſi ab alio in cuius rem eſt verſum quantum ad hoc vt alius non teneatur actione de peculio pro eo ꝙ eſt verſum in rem eius.Ric.

ſ

Si filius.

℄ Ibi dari debeat ꝛ videt ꝙ nō per tractionem que ſequit.ibi ſol uiſſe in dubio vt no.j.de ſo.l.modeſtin.ibi dicet ꝙ ſpm liberauit.Alb.de ro.

q

Quidam.

℄ Ibi vendiderat ꝛ tradiderat habita fide de precio ibi conturba uerat expone vt glo.ꝛ vide in alphabeto.ibi petebat pro eorum precio.ibi ſoluiſſe dānum.ibi cō demnari non alias.℄ In glo.facit.ſ.e.ibi quia non poterat dominū ꝙ iuſſu conuenire quia iuſſus fuerat limitatus vt de precio bonum vēditor emeret duos alios ipſe nō fecit id qđ dñs iuſſit.ꝛ iō dñs nō tenet vt.ſ.de peculio.l.ſi creditor.§.i.Ric.

ſ

Si ſeruus

℄ Alias incipit ſeruus in rem domini propriam.ibi exiſtima uit.non ob.ſ.eo.l.tertia.§.ſed ꝛ ſi ſit.vt ibi no.ibi na; ſi procur.liber homo.l.procur.ꝛ ſic large ſimile.ſ.de neg.ge.l.ſi ego mādaui.quādo cū mādato vel neg.ge.quando ſi ne mandato.

c

Cum ſticho.

℄ Verſio ſerui vicarij in rem domini actionem de in rem verſo ſeu de peculio ſm naturam actionis de in rem verſo obligat cum inſolidum in peculio ve ro ordinarij act.de peculio cum ſm propriam naturam eius tan tum ligat ex contractu ficto cum ſequitur naturam actionis de in rem verſo.hoc dicit.Et premitte ꝙ ſi aliquis mutuat pecunia; vicario quam conuertat in rem ordinarij.vere cōtrahit cum vica rio ficte;cum ordinario.ſ.e.l.prima in prin.℄ Item premitte ꝙ vicarius ꝛ eius peculium ſunt in peculio ordinarij.ibi pamphili ordinarij.Ibi actio de peculio que datur pro eo ꝙ eſt verſum in peculio ordinarij.ibi pamphili ordinarij.ibi ſticho vicario.ibi pā phili ordinarij.ibi experiri videbor ex contractu ficte cum ordina rio celebrato ibi iuſſu eius ordinarij.ibi manet in cuius peculio eſt vicarius ꝛ eius peculij.vt.ſ.de peculio.l.quātumcūq.§.in pe culio.ver.vicarios.in fi.cum hic agatur actio.de in rem verſo.ꝛ de peculio que habet naturam actionis de in rem verſo.In glo. i.ibi nam poſt mortem quidam habent in glo.vt poſt mortem.ꝛ nunc habeas.j.detur in fi.ibi ab ordinario in glo.ſed hic non ma net in fi.So.ibi dignitas ſenatoris queſita erat filie ꝛ cum effectu ꝛ ideo non extinguitur quia delictum patris filie nocere non de bet.vt ibi patet in litera.ſed hic ſticho non fuit queſitum peculiu; cum effectu.quia ꝛ ipſe in peculio pamphili ordinarij.ergo mor tuo ordinario omne peculium perit.argu.ſ.ti.e.l.prima.§.meri to.Jaco.de bel.

q

Quanuis

℄ Ibi vt huius.ſ.creditoris pri cipalis.Ibi qui id ipſum ſcilicet ſi vmentum.

ſ

Si filius.

℄ Alias incipit filius ꝛ habet du as lecturas vt colligitur in glo.ſ. iſto ꝛ tene ſecundam.ibi verſum videri tunc cu; in ſirmis fuit dedicata non prius quod eſt verum quā do toga non erat filio neceſſaria alias ſecus vt in ver.at quin.ibi non eſſet alias licet iſta toga non ſit in peculio.nihilominus hab; locum actio de peculio in qua venit eius precium quod eſt verſu; in rem patris vt in fi.l.ꝛ hoc intendunt glo.ibi togam ei neceſſa riam.ibi debitor peculij.etiam eo caſu quo veſtis non fuit neceſſa ria filio in glo.ſi de peculio.ibi domini priuilegiu; quod eſt vt de peculio cōuentus ſibi debitum ꝓdeducat.vt ſupra de peculio.l.ſ; ſi damnum.§.primo.Et ex hac.l.videtur colligi ꝙ ille qui po teſt agere de in rem verſo poſſit agere de peculio.nam ſemper in peculio cōputat id quod in rem domini verſum eſt.ſ.de peculio l.quātumcūque.§.ſi id quod.non aūt eſt ſic econtra ꝙ qui poteſt

agere de peculio poſſit agere de in rem verſo, nam non hoc ipſo ꝙ eſt in peculio videtur in rem domini verſum vt.ſ.e.l.ꝛ ideo.ꝛ.l.precedenti.nota tamen ſimul.Et aut filius voluit vertere in rez patris ꝛ vertit actualiter.aut noluit vetere neqꝫ vertit.aut alterum tantum fecit.primo caſu refert aut filius vertendo habuit animuz obligandi patrem aut non.ſi ſic tenetur pater de in rem verſo ſiue immediate ſiue mediate in rem patris cõuertit vt.ſ.e.l.ij.§.i.ꝛ l.ſi res.§.penul.aut non habuit animũ obligandi patrem ꝛ tũc aut facto filij immediate verſum eſt in rem patris ꝛ tenet pater de in rem verſo.ſ.e.l.ꝛ ideo.ver.plane.aut animus cõtrahẽtis fuit non obligare patrem vt quia creditor patris ſtipulatur a filio animo nouandi ꝛ non tenetur pater vt.ſ.e.l.ſi ꝓ patre.aut verſa eſt in rem patris ꝑ mediũ aliũ nõ tenet pr̃ de in re verſo de peculio aũt ſic.ſ.e.l.ꝛ ideo primo reſponſo.aut filius noluit vertere nec vertit ꝛ ceſſet de in rem verſo ꝛ habet locum de peculio vt.ſ.e.l.ſi res.§.i.in fi.aut filius facit alterum tantum.tunc aut vult vertere non tamen verſum eſt aut ecõuerſo primo caſu aut verti non potuit propter impedimentum caſus fortuiti ꝛ pro ver ſo habetur ꝛ agitur in rem verſo.ſ.e.l.quod ſi ſeruus.§.vnde recte.ꝛ.§.fi.aut non vertit quia filius voluntatem mutauit ꝛ non tenetur pater de in rem verſo.e.l.quod ſi ſeruus.§.ſed ſi ſic accepit. ℂ Aut econuerſo filius vertit.non tamen vertere intendens tunc aut verſum eſt alterius aut ex facto filij primo caſu non videtur verſum.ſ.e.l.ſi res.§.fi.e.l.ꝛ ideo.§.illud.ꝛ ideo dicitur hic ſecundo caſu quando verſum ē facto filij tunc aut gerebat negocia patris.ꝛ tenetur pater.ſ.e.l.ſi ꝓ patre primo reſponſo.aut filius principaliter gerebat negocium alterius ꝛ non tenetur pater vt ſupra eodem.l.ſi pro patre.in fi.e.l.quod ſeruus.

p **Pater** dotem promiſit ꝛ non ſoluit.Ibi in matrimonio.ſupple queritur an pater teneatur genero de in rem verſo.ibi patre vxoris.ibi tueri.i.alere. ℂ Seruus.in glo.ſed non nouata.ibi de in rem verſo vt de inſtito.l.habebat.§.primo.j.de re iudi.l.iiij.§.ſi ex conuictione ꝛ dixi.ſ.e.l.ſi pro patre.

r **Illam.** ℂ Ibi dotem promittente ſed non ſoluente.ibi ſe tueretur id eſt aleret.ibi res familiaris ſcilꝫ mariti.ibi credita eſſet.i.cõmiſſa a marito.ibi actionem vtilem contra patrem.

Sequitur rubrica quod iuſſu.

ℂ Super rubrica vide Azo.in ſumma ꝛ Roffre.e.ti.ꝛ in ſpeculo de ſolut.§.ꝑ notandũ.circa finẽ.Et vide ad hũc ti.ꝛ precedentem quod no.ſ.de nego.ge.l.ſi pupilli.§.ſed ſi ego.ꝛ.C.ad macedo.l.ſi permittẽte. ℂ An iſta verba moueas ꝛ inducas importent iuſſum vel neceſſitatem.vide Archi.extra de prebẽ.c.ſi pauper clericus.li.vi.Albe.de ro.

m **Merito.** Ibi iudiciũ datur ꝓpter cõtractũ in re dominica vel peculiari ꝑ ſeruum cum alio celebratũ.ibi Ibit.i.cõtrahi vt.vt.ſ.ti.i.l.ſeruꝰ alienus ſi ſeruꝰ.ꝛ ibi no.in glo.ſic.ſ.in fi.alter nõ.C.qñ cũ eo.l.ſi mãdatore dic vt ibi.

Iuſſum ℂ Iuſſus põt fieri iter preſentes ꝛ abſentes generaliter ꝛ ſpãliter.ꝛ põt re integra reuocari certiorato eo cũ quo cõtrahi debeat.hoc dicit ꝛ per hunc.§.pꝫ opi.Mo.ſi.falſam fore quã poſui.ſ.de exercito.l.i.§.ſi is qui nauẽ.ꝙ ad hoc vt hẽat locũ hec actio exigat ſpãliter fieri iuſſum.nam hic pꝫ ꝙ ẽt ſi generalr̃ fiat ꝙ ſufficit.ſ.ꝓ opi.Mo.facit.j.de acq.he.l.ſi qa mihi bona.§.iuſſum.ver.§.verũ.ſed ibi ſpeciale vt ibi no.ꝛ facit qð no.C.de bo.qꝫ lib.l.fi.§.neceſſitatem. In glo magna.ibi lege nõ ſcripta ſm primã lecturam vel ſcripta ſm aliam.ibi certiorâſſet maxime ſm gl.hic poſitã vel nihil ſubaudias ꝙ glo.falſa ē ſm Ia.de bel.de quo dic vt plene dixi ſm eũ.j.de ma.vindic.l.ſi pr̃.ſ.ſi cer.pe.l.eius qui in ꝓuinciã.ꝛ ad preſens dic ſm Mar.ſil.ſi poſt mandatũ reuocatũ ꝓcur.cõtrahit de non ſcẽtia ſua ꝛ tenet.ar.j.de re iudi.l.ſepe.Item ſi poſt mandatũ reuocatũ aliqua geſſit ꝓcur.ꝛ appareat dominũ aliquid ex ipſis geſtis ratũ habuiſſe ẽt oĩa alia geſta valent in ipſiꝰ dñi ꝑiudiciũ vt.j.ſ.admi.tu.l.cum querit.ꝛ.ſ.de iudi.l.licet.Si vero neqꝫ ſciuit neqꝫ ratum habuit ſi iſte erat inſtitor ꝛ mandatum fuit reuocatum non palam.ita ꝙ cõtrahẽtes ſcire nõ potuerũt tenetur dominus.ꝛ ꝓ non reuocato habetur vt.ſ.de inſtito.l.ſed ꝛ ſi pupillus.§.de quo ꝛ.§.ꝓſcribere.Item ſi fuit ꝓcurator deſtinatus ad certam perſonam debet eius reuocatio in noticiam illius cui dirigitur peruenire.alias habetur ꝓ non reuocato.j.man.l.ſi fideiuſſor.§.primo.idem ſi mãdatum dirigitur ad cõtrahẽtem cum ꝓcuratore.vt hic.ꝛ.j.de ſolut.l.cum quis.§.primo.ſed ſi erat ſimplex ꝓcurator non deſtinatus ad certam perſonam ſi dominus reuocat mandatum nec erat aliqua tertia perſona quam certiorare debuerit.tunc talis ꝓcurator reuocatus non obligat dominum.debuit enim contrahens cũ tali cõſiderare cum potuiſſe reuocari.infra.locati.l.ſi quid domum.Et ideo ſibi imputet ſi non inquiſiuit ꝛ incaute contraxit de rigore iuris.l.qui cum alio.ꝛ ideo acquirit cum tali ꝓcuratore reuocato ꝛ falſo ad intereſſe ſuum ſi argu.infra quod fal.tuto.aut per totum ꝛ furti ꝛ conditione furtiua.ſ.de cõdi.ob.l.ſi ꝓcurator.ꝛ.C.de furtis.l.falſus.ꝛ ad hoc dicta.l.cum quis.§.i.de ſolut.in iudi.tene.C.de ſatiſdan.l.vna cum ibi notatis in matrimonio tene.extra de ſponſalibus.c.fi.libro.vi.ꝛ in legibus que hic allegantur in glo.quod nõ erat perſona que poſſet vel deberet certiorari.ꝛ idẽ ſola reuocatio ſufficit.Mar.ſil. ℂ In glo.ex hoc ibi ſimile ē infra depo.l.quod nerua.de hac differẽtia vide quod dixi.C.mãdati.l.mãdatum.ꝛ in alphabeto.e.j.mãda.l.prima.ꝛ quod no.j.de appel.l.cum in vna.§.tutor.ibi preceptuz eſt vnde verſus ē rogare ducum ſpẽs violenta iubẽdi.Et quaſi mandato ſupplicat eſſe potẽs.Et vide in alphabeto dictione rogo.Et ꝙ mandatum iuſſus ꝛ voluntas differant vide.C.ad macedo.l.fi. ℂ In ea.glo.in fi.dic ꝙ iſta glo.cõmuniter reprobatur per hunc textum.ꝛ.j.manda.l.ſi mãdaſſe.ꝛ.l.inter cauſas circa principium.ꝛ alia que cum iſta concordãt.que eſt.ſ.de publi.l.ſiquis ꝓhibuerit.ratio eſt ꝙ dominus noluit obligari per ꝓcuratorem ꝛ eius conſenſum qui durat reuocato mandato eo nõ certiorato.ſecus ſi noluit obligari puta per nũcium licet contrarium notetur.j.de cõtrahen.emp.l.prima in fi.ſed illa glo.ſimiliter reprobatur vt ibi dicam.Nec ob.predictis dicta.l.iij.in fi.quia ibi loquitur in nũcio hic in ꝓcuratore ſm Pe.vel dic vt ibi per Di.Item non obſtat dicta.l.ſi ga §.pater.de acquirẽ.here.quia hic nolo obligari per ꝓcuratorem.ibi per alium cõmodum mihi queri.ꝛ vide Ci.C.mandati.l.mãdatum.ꝛ quod ibi dixi.

Sed ſi mandauit. ℂ In verſi.quid ergo.Ibi quod iuſſu.non ob.ſ.de inſtito.l.in cum.§.taberne vt ibi no.Ibi verior eſt.facit.ſ.de conſti.pecu.l.prima.§.cum quis.ꝛ quod ibi dixi. ℂ In glo.qui ergo ſubſcribit ibi ſubſcripſit.Hec glo.non eſt vera.ꝛ ideo melius dic vt ibi dixi in fi.glo.reſpondeo non quia par eſt obligatio perſonarum ꝛ rerũ.C.ad velleia.l.ſi fine.Sed dominus fideiubẽs ꝛ ſuam perſonaꝫ obligãs non tenetur ꝙ iuſſu vt hic.nihilominus ſi ꝓmittit rem peculiarem dare pignori ſm Iaco.de are.Item quia acceſſorium non regulat principale.ſ.de pactis.l.poſtquam.ꝛ.c.acceſſorium.de regu.iur.li.vi.ꝛ facit.j.e.l.dominũ in fi.

Si ratum. ℂ Quis pater vel dominus.ibi vel filius.in re peculiari.ibi datur non ob.ſ.de exercit.l.prima.§.ſi is qui nauem vt ibi notatur. ℂ In glo.ſcilicet ſiquiꝫ ibi.C.ad macedo.l.fi.vbi de hoc plene dixi.ibi hic a ſeruo.hãc ſolutionem tollit.l.prima de precario.l.ſi ſeruus.vbi ratum habuit factum ſerui.ꝛ ideo dic vt plene no.per Di.de regu.iuris.c.ratũ.libro.vi.ibi ſe obligaret.tu dic ꝙ ibi in negocio nec paterno nec peculiari conſenſit hic ſic.Nico. ℂ Si pupillus iuſſerit cõtrahi cum ſeruo ſuo.ibi non tenetur act.quod iuſſu.nec ob.infra de verborum oblig.l.prima in prin.vt ibi notatur. ℂ Si iuſſu.ibi itẽ eius ſcilꝫ extranei.ibi eos fructuarium ꝛ bonefidei poſſeſſorem. ℂ Si curatore.ibi ſeruus fuerit quatenus ſunt locupletiores vt.j.l.pꝛi. ℂ Ibi dandam actionem non dicit quam.vnde quidaꝫ dicunt dari in factum generale.C.de ſacroſan.eccle.l.ſcimus.alij ꝙ iuſſu vt faciat ad id.glo.dicit act.mandati.ꝛ dicit Fran.vtilem.

r **I tutoris.** ℂ In fi.nec ob.ſ.de ſeruitu.ruſti.predio.l.fundũ.vt colligitur ex ibi notatis.

d **Ominium.** ¶ Ibi in his predijs domi- nicis.id eſt domini ignorantie, ibi obligant etiam tempore contractus. In glo.ſed certe in fine hic determina ſm.l. ſolutum.§.fi.ꝛ.l.ſequenti ſupra de pigno.actio.

s **I dominus.** ¶ Ibi numerari vt nunciosi cõdici poſſit directo ꝛ nomine ſuo.ibi nõ cõpetit vide quod no.C.ſi quis alteri vel ſibi.l.multum. ¶ Si viuus. ibi ſerui cõmunis.ibi tenebitur actiõe quod iuſſu. In gl.ibi.§.ſi plures.vbi idem no.cõtrarium notatur infra mandati.l.ſi mãdauero.§.paulus ꝛ.l.ſi creditor.§.duobus ꝛ dic vt ibi dicam.

¶ Explicit liber.xv.incipit.xvj.ad ſenatuſcõſultum velleianum.

¶ Super rubrica vide Azo.in ſũma.ꝛ Roffre.in libello.co.titu. Et an velleianum locum habeat de iure lombardo vide bene per eundem Roffre.ver.ſed quid dices.ꝛ de materia huius ti.vide per hoſti.in ſumma de fideiuſſo.§.ꝛ quis.ver.mulier etiam.

v **Elleiano** Regulariter mulier intercedens pro alio non tenetur. hoc dicit totus titulus. ¶ Alij ponunt ſũmariũ per verſus qui ſunt in glo.ꝛ eadem gl.eſt.C.e.l.generaliter. Et dic mulier non decipiens quomodocũqꝫ pro alio intercedens iuuat velleiano nõ ſi donet hoc dicit hec.l.cũ ſe.vſqꝫ ad.l.quia.§.ſi mulier ¶ Et diuide tex.in.vi.partes. Primo ponitur mens ſenatuſconſulti eſſe iuſtum argu.a minori vſqꝫ ad ver.equũ aũt. tertio adijcitur quoddam dictum vſqꝫ ibi. Nam ſicut ſecũdo probatur ſenatuſcõſ.eſſe iuſtum.argu. minori vſqꝫ ad verſi.equum autem. tertio adijcitur quodam verbum ſenatuſcõſulto ꝛ ab equitate probaṫ vſqꝫ ad.l.ꝛ primo.quarto probatur ſenatuſcon.ab auctoritate vſqꝫ ad ver.cuius ſenatus.quinto ponũtur verba ſenatuſcon.vſqꝫ ad.§.verba itaqꝫ.ſexto cõmendanṫ verba ſenatuſcon.ꝛ interpretantur ꝛ non queſtiones circa materiam formãtur vſqꝫ ad finem tituli. Ibi pleniſſime quia ſine differentia perſonarum pro quibus intercedũt quod tamen edictum duorum auguſti ꝛ claudi diſtinguebat infra.l.proxi.ꝛ ideo minus plenum erat ꝙ ſit ſenatuſconſul. Ibi ciuilia officia tam publica ꝙ̃ priuata etiam eis lucroſa. Ibi id officium interceſſionis pro alio. Ibi rei familiaris carum. Ibi debitorem.in cuius perſona erat contracta obligatio quam mulier in ſe ſuſcepit animo nouandi. Ibi daretur creditori penes queꝫ mulier interceſſit. Ibi caueatqꝫ ſecũdo. ſeptimus addatur ſi nouatur non releuatur. ¶ Eſt ꝛ alius infra eadem.l.ſi mulier. contra ſenatuſconſul. ¶ In glo. vt iudicia. Ibi de regulis iuris.l.ij. ꝛ dic vt ibi.

c **T primo.** ¶ Ibi factis omnibus intercedentibus pro maritis vel pro alijs.ibi quod ad fideiuſſores id eſt ad mulieres que fideiubeant.ibi mutui datores id eſt eos qui mutuant alijs pro quibus mulieres intercedant. ibi ius dictum licꝫ nõ plene quia ſpecialiter pro maritis. Ibi facturos magiſtratus. ibi voluntas ſeruetur abſoluendo mulieres pro alijs intercedentes per exceptioñ.velleiani.vt infra eadem.l. ſi mulier in iure.ꝛ quod ſupra dicit petitio dic ſcilꝫ realis per hipothecariaꝫ ſi res ſuas obligaſſent.vt infra.e.l.quamuis.in principio.ꝛ.C.e.l. ſenatus.e.l. ſi ſine.§.primo. ¶ Et collige ex.l.iſta duo pulchra. Primo ex verbis illis de ea re.ita quod conſuluerunt poteſt exponi id eſt cõſilium a ſenatoribus petierunt vel conſuluerunt ſcilicet ipſi marcus ꝛ velleianus.ꝛ legitur cum ſuperioribus. ꝛ eſt argu. quod propoſitionẽ faciens in conſilio poſſit conſulere ſuper ea.vel dic tertio conſuluerunt.i.in conſilio reformauerunt ꝛ ſtatuerunt.ꝛ tũc legitur cum inferioribus. Et iſta vltima placet Ryzar. ꝛ ex iſtis colligitur modus faciendi reformationes in conſilijs. Et etiam ſtatuta.ꝛ pro hoc inſtitu. de iure naturali.§.lex eſt.ꝛ.§.plebeſcitum.ff.de peti.here.l.item veniũt.§.pridie.ꝛ.§.ſeq. ¶ Seruabitur enim talis ordo in reformatiõibus ꝛ ſtatutis faciendis quia conuocabitur totus populus vel decuriones qui populum repreſentant.vt no.C.que ſit longa.cõſue.ſuper rubrica.ꝛ de decur.ſup rubrica ꝛ cõuocabũtur auctoritate ſuperioris more ſolito.ſ.ſone cãpane tube vel voce preconia.vt no.C.de decur.l.ij.lib.x.ꝛ de reg.iur.l.aliud.§.referre.ꝛ in loco cõſueto. vt dicta.l.ij.C.de decur.li.x.ꝛ de delega.l.ſi quid ex oduim.ꝛ.l.ita ꝙ due partes vel plus ſint preſentes.vt.e.ti.de decu.l.nominationũ.ꝛ.ff.ꝙ cuiuſqꝫ vniuerſitatis.l.nulli.nec ſufficit eſſe vocatos niſi due partes ſint preſentes ar.C.de predijs curialiũ.l.fi.li.x.ſm Odof.licet ibi glo.aliter exponat.ꝛ no.dicta.l.aliud.§.referre.de reg.iur.licet quidam dicant ꝙ ex quo ſint vocati preſumũtur adeſſe quibus ſit vocatis fiet propoſitio altero de duobus modis vel generaliter quid placet eis ſtatuere ꝛ ordinare ſuper tali negocio ꝛ ſuper ea cõſulatur ꝛ reformetur.ꝛ iſte modus colligitur hic.ꝛ.ff.de peti.here.l.item veniũt.§.preter hic. ¶ Alius modus eſt ꝙ fiat propoſitio ſpecialis ꝛ limitata.ſ.an eis placet facere tale ſtatutum vel ordinare ſic ſup tali negocio.ꝛ iſte etiam modus hic poteſt colligi ꝛ dictis.§.lex eſt.ꝛ.§.plebeſcitũ.ꝛ ꝙ tunc maiori parti placuerit erit ſtatutum ꝛ validum.vt dicta.l.aliud.§.referr.ꝛ ad municip.l.quod maior.ꝛ dicta.l.nominationũ.ꝛ.l.nulli.licet quidam dicant ꝙ ſi ſtatutum eſt preter legem ſufficit maior pars.ſi contra.l.tunc exigatur cõſenſus omnium.ar.in auten. de defen.ci.§.fi.ibi nullo reluctante ꝛc.ꝛ facit quod no.per P̄e.C.que ſit lon.cõſue.l.ij.ꝛ.ff.ſo.de ſtatu ho.l.ingenuũ. ¶ Alij tamen dicunt ꝙ iſte eſt caſus ſpecialis ꝛ ſic cõuer tenetur. Ray.tamen in ſua repetitione.l.omnes populi. ver.deinde queritur.qualiter ſtatuta faciant dicit ſibi placere ꝙ ſi ſtatutum eſt contra.l.requiratur omnium conſenſus quia non attendi debet que eſt ꝙ ordinatio que ſit contra.l.debeat eſſe magis cõcors ꝙ̃ ſi preter legem.ad hoc.ſ.de iure patronatus.l.adigere.§.quãuis.de re militari.l.milites agrum.de condi.ꝛ demon.l.cum tale.§.falſam.ꝛ quod no.per Dy.de reg.iur.c.vltimo.lib.vi.ꝛ notauit etiam.ſ.ſo.ma.l.i.ꝛ hec vera de iure cõmuni. Sed cõmuniter ciuitates ſibi prouident per eorum ſtatuta formam ꝛ modum condendi ſtatuta ꝛ reformatiões ꝛ cõmuniter eligunt ſtatuarios quibus dant poteſtaṫ ſuper ſtatutis ordinandis.ꝛ vide in meis queſtionibus ſtatutorum.prima parte ſm ꝙ colligitur ex iſta.l. Ibi ab his petitio ꝛc.ꝙ vbi lex denegat petitionem vel actionem nõ propterea remouet obligationẽ ſed exceptionem inducit quod facit contra glo.que dicunt ꝙ pactum de non petendo tollit naturaleꝫ obligationẽ vt no.ff.de pactis.l.ſi vnus.§.pactus.ſed poſſes dicere ſuſtinendo glo.ꝙ licet pactum de non petendo principaliter ordinatur ad exceptionem inducendam ex quadam tamen conſequentia ordinatur ad naturalem obligationem inducendam vt dicto.§.pactus.ꝛ faciunt predicta ad ſtatuta bãnitorum ꝙ eoruꝫ petitiones non audianṫ.ꝛ ad hoc vide.ff.de alee vſu.ꝛ aleato.l.i.§.quod autem.ꝛ ideo dicunt quidam ꝙ iſta exceptio velleiani ꝛ macedoniani habet impedire proceſſum ſicut exceptio tranſactiõis iuriſiurandi ꝛ ſimiles.ff.de iureiur.l.eleganter.§.ſi quis poſt.vbi dõ hoc ꝛ de his qui ad eccle.cõfu.l.ſi ſeruus cõmunis.tamẽ opinio eſt in contrarium.ſed ſimpliciter proponaṫ ſicut ꝛ alie exceptiões.

Verba. ¶ Mulieri ſuccurritur propter ſexus imbecillitatem niſi decipiat.hoc dicit ꝛ hic loquiṫ Vulp.interpretando ꝛ cõmendando verba ſenatuſcõſulti.vt ſequiṫ in glo.ſ.ſenatus.ibi in eo.§.fi.ꝛ dic vt ibi in eadem glo.in fi.ꝛ eſt ratio ꝙ beneficium velleiani non cauſatur a dolo creditoris ſed a fragilitate ſexus vt hic patet.ſi enim cauſaretur a dolo creditoris nõ iuuaretur mulier quãdo vterqꝫ ſciuiſſet quia non eſſet ei ſcitũ illatus dolus vt.j.de act.emp.l.i. Jac.bu.

omnis. ¶ Ibi alicuius extiterit ſine mandato ibi cõdẽnationem quia verba cõdemnationis in perſonã eius defendentis formãtur.ff. de nego.ge.l. liberto.in fi.ꝛ cõtra eã executi.mandantur.ff. de procura.l.plautius.ꝛ.j.de re iudi.l.ſi ſe non obtulit. Ibi mulieri quia ſemper velleiano iuuatur. ¶ Oppo.ꝙ nõ iuuetur velleiano ſuſcipiens alienam defenſionem. Immo iõ iuuetur quia eſt virile officium.C.de procur.l.alienam. So.regulariter mulier non poteſt ſuſcipere alienam defenſionẽ propter rationem predictam vt in cõtrario ſed in quibuſdam caſibus ſpecialibus admittatur in quibus iuuatur habita diſtinctione ꝙ ſi veniat ex parte actoris non iuuaṫ etiam ſi de rato promittat quia nõ alienã ſed propriam obligationem ſubijt. ¶ Si aũt veniat ex parte rei, tunc aut ſine mandato ꝛ iuuatur ꝙ executio fieret cõtra eam aut cũ man